

**YANGON UNIVERSITY OF ECONOMICS
MASTER OF DEVELOPMENT STUDIES PROGRAMME**

**OPPORTUNITIES AND CHALLENGES OF
REHABILITATION CENTERS FOR YOUTH
DEVELOPMENT IN MYANMAR
(A CASE STUDY OF NGET AW SAN BOYS' TRAINING SCHOOL)**

**KHIN MYAT SANDAR
EMDevS – 8 (15th Batch)**

NOVEMBER, 2019

YANGON UNIVERSITY OF ECONOMICS
MASTER OF DEVELOPMENT STUDIES PROGRAMME

OPPORTUNITIES AND CHALLENGES OF REHABILITATION
CENTERS FOR YOUTH DEVELOPMENT IN MYANMAR
(A CASE STUDY OF NGET AW SAN BOYS' TRAINING SCHOOL)

A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Development Studies (MDevS) Degree.

Supervised by

Daw Thin Thin
Lecturer
Department of Economics
Yangon University of Economic

Submitted by

Khin Myat Sandar
Roll No. 8
EMDevS (15th Batch)
(2018-2019)

November, 2019

YANGON UNIVERSITY OF ECONOMICS
MASTER OF DEVELOPMENT STUDIES PROGRAMME

This is to certify that this thesis entitled "**Opportunities and Challenges of Rehabilitation Centers for Youth Development (Case Study of Nget Aw San Boys' Training School)**", submitted as a partial fulfillment towards the requirements for the degree of Master of Development Studies (MDevS) has been accepted by the Board of Examiners.

BOARD OF EXAMINERS

1. Dr. Tin Win
Rector
Yangon University of Economics (Chief Examiner)
2. Dr. Ni Lar Myint Htoo
Pro-Rector
Yangon University of Economics (Examiner)
3. Dr. Kyaw Min Htun
Pro-Rector (Retired)
Yangon University of Economics (Examiner)
4. Dr. Cho Cho Thein
Professor and Head
Department of Economics
Yangon University of Economics (Examiner)
5. Daw Yin Myo Oo
Associate Professor
Department of Economics
Yangon University of Economics (Examiner)

November, 2019

ABSTRACT

Youth plays a major role in progress and development of a nation as they are the foundation of cultural, social and economic development of a nation. This study analyses the opportunities and challenges of rehabilitation center for youth development at Nget Aw San Boy's Training School. Descriptive analysis is used by primary data and secondary data. Primary data is collected by using structured questionnaire and key informant interview. The findings indicate that juvenile delinquents have access to welfare, physical development, mental development and protection but these are poor and insufficient for all the boys. The center has basic infrastructure and facilities however not in adequate capacity for the size of the juvenile delinquents. Hence, the implementation of youth rehabilitation activities is extremely challenging for the training school. This study finally suggests that sufficient resources should be allocated to the center to be able to effectively implement the youth welfare, development and protection in keeping with minimum standard of care.

ACKNOWLEDGEMENTS

First and foremost, I would like to express my deep gratitude to Master of Development Studies Programme Committee, Yangon University of Economics for providing me with the opportunity to undertake this research.

I would like to express my sincere thanks to Dr. Tin Win, Rector and Dr. Nilar Myint Htoo, Pro-Rector of Yangon University of Economics for providing me with the opportunity to undertake this study and their encouragement to become one of the participants of the Executive Master of Development Study Programme. I also wish to extend my deepest thanks to Professor Dr. Cho Cho Thein, Head of Department, Department of Economics, Yangon University of Economics for her encouragement to complete this thesis in time. I would like to express much appreciation to the Professor Dr. Kyaw Min Htun, Pro-Rector (Retired), Yangon University of Economics and Professor Dr. Cho Cho Thein, Director of the MDevS Programme, for their encouragement and guidance through-out the course of my study.

My heartfelt thanks go to my supervisor Daw Thin Thin, Lecturer, Yangon University of Economics for her valuable advice, guidance and support during the preparation of this thesis.

I also would like to thank Mr. Heini Portmann, President of Center for Vocational Training (CVT) Myanmar who allowed me to attend EMDevS Programme and U Soe Aung Kyaw Principle of Nget Aw San Boys' Training School, the teachers and heads of the hostels at Nget Aw San Training School for invaluable information and data in related to my thesis.

I would like to specially thank my respected professors and lecturers who imparted their time and valuable knowledge during the course of my study at the Yangon University of Economics, and my friends and all persons who contributed in various ways to my thesis. Finally, I thank my family and friends for their continuous support and patience throughout the course of my study.

TABLE OF CONTENTS

	Page
ABSTRACT	i
ACKNOWLEDGEMENTS	ii
TABLE OF CONTENTS	iii
LIST OF TABLES	iv
LIST OF FIGURES	v
LIST OF ABBREVIATIONS	vi
CHAPTER I INTRODUCTION	
1.1 Rationale of the Study	1
1.2 Objective of the Study	3
1.3 Method of Study	3
1.4 Scope and Limitations of the Study	3
1.5 Organization of the Study	3
CHAPTER II LITERATURE REVIEW	
2.1 Concept of Rehabilitation	5
2.2 Rehabilitation Theory, History and Critical Perceptions	6
2.3 Models of Rehabilitation	8
2.4 A Successful Rehabilitation Method and Applications	9
2.5 The CRC Concerning Juvenile Delinquency	11
2.6 Review on Previous Studies	13
CHAPTER III YOUTH WELFARE SERVICES UNDER DSW	
3.1 Myanmar Child Right Law, Protection and Youth Policy	16
3.2 Overview Situation of Children in Rehabilitation Centers in Myanmar	18
3.3 Youth Welfare Service in DSW	20
3.4 Implementing Case Management System	22
3.5 Minimum Standard of Care and Protection for Children	24

CHAPTER IV	SURVEY DATA ANALYSIS	
4.1	Survey Profile	26
4.2	Survey Design and Methodology	27
4.3	Survey Analysis	28
CHAPTER V	CONCLUSION	
5.1	Findings	46
5.2	Suggestions	48
REFERENCES		
APPENDICES		

LIST OF TABLES

Table No:	Title	Page
3.1	DSW Rehabilitation Training Schools around Myanmar	21
4.1	School Infrastructure on Buildings and Facilities	28
4.2	Comparison of Current Manpower and Structured Manpower	29
4.3	Youth Welfare and Development Activities of Nget Aw San	31
4.4	Formal and Non-formal Schooling	32
4.5	Nationality and Religion of Respondents	33
4.6	Natives of Respondents and the Visit of Families	34
4.7	Type of Crimes According to the Age Group	35
4.8	Type of Crimes and Causes of Crimes	35
4.9	Schooling before and during Nget Aw San	36
4.10	Opportunity to attend Formal School / Vocational Training	36
4.11	Type of Vocational Trainings Received in Nget Aw San	37
4.12	Different Type of Health Care Opportunities	37
4.13	Respondents' Expression of Problems and Protection	38
4.14	Respondents' Feelings of Personal Security	38
4.15	Respondents' Future Intension after Release	39
4.16	Analysis on Opportunities and Challenges of Nget Aw San	44-45

LIST OF ABBREVIATIONS

ASEAN	Association of South East Asian Nations
CBR	Community Base Rehabilitation
CMS	Case Management System
CRC	Convention on the Rights of the Child
CSN	Children in Special Needs
CNSP	Children in needs of Special Protection
CVT	Center for Vocational Training
DSW	Department of Social Welfare
Tdh	Terre des hommes
E4Y	Education for Youth
ECCD	Early Childhood Care and Development
FTR	Family Tracing and Re-integration
INGO	International Non-Governmental Organization
IEC	Information, Education and Communication (IEC) materials
JJIAWG	Juvenile Justice Inter Agency Working Group
MNCWA	Myanmar National Committee for Women's Affairs
M & E	Monitoring and Evaluation
MRCs	Myanmar Red Cross Society
MSWRR	Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement
NAS	Nget Aw San
NCRC	National Committee on the Rights of the Child
NFPE	Non-Formal Primary Education
NGO	Non-Governmental Organization
NHM	New Humanity Myanmar
UN	United Nations

UNHCR United Nations High Commissioner for Refugees
UNICEF United Nations Children's Fund
WHO World Health Organization

CHAPTER I

INTRODUCTION

1.1 Rationale of the Study

Youths play a major role in progress and development of a nation as they are the foundation of cultural, social and economic development of the nation. Well-educated and properly- trained youths can contribute their skills in almost every sector in a developing country. According to the United Nations, the youths are defined as being the age between 15 and 24 years old. In Myanmar, the child law 1993 defined a person under 16 years old as a child, and those between 16 and 18 years are regarded as youths. Myanmar Population and Housing Census conducted in 2014 indicated that Myanmar has the total population of 51.5 million where the youth (age 15 to 35 years old) population makes up 35.58 percent, which is more than one- third of the total population. It is a significant portion for Myanmar that can maximize full potential of youth population in building the nation.

At this technology age, where physical infrastructure development has been growing day by day, there are also chances that are leading the youths going into wrong directions. Unemployment, underemployment and poverty are some factors that deprive the youths from using their full potential. In worse cases, lack of education, peer influence, unfavorable home environment, lack of disciplinary control, violation and abuses are some example problems that lead the youths pushing themselves into crimes. A young person, particularly a teenager under the age of eighteen, who commits a crime or violates acts, can be regarded as a “juvenile delinquent”. In Myanmar, the label, juvenile delinquent is applied to an adolescent who breaks the law or engages in behavior that is considered “illegal”; therefore, they are sent to live under government care rehabilitation centers/training centers operated by DSW (Department of Social Welfare, 2019).

In the developed countries, the infrastructure, technology and financial capacity of such institutional care facilities for juvenile delinquent youth are generally

strong. However, the developing countries like Myanmar are facing many difficulties and challenges in regards to them. Therefore, being hands in hands with concerned Ministries, NGOs, INGOs, UN agencies, missionaries, voluntary social workers and local authorities, DSW has been carrying out youth welfare services in two main components: protective measure and preventive measure. By means of protective measures, DSW runs ten youth training schools for juvenile delinquents and provides physical and mental rehabilitation services and re-integration programs. Apparently, there are a total of 2243 juvenile delinquents living in these youth training schools. In regards to preventive measure, government establishes youth centers, voluntary schools around Myanmar and provides financial and technical supports yearly. Besides, there are also many non-registered residential care facilities around the country. Although such institutional care in Myanmar should be used as a last resource, the numbers of children and youth are increasing. According to the current UNICEF report, 600,000 children live in all institutions, including at the missionary schools.

Challenges to tackle youth development activities for juvenile delinquents in accordance with the child law have lots of limitations along with the lack of human capacity and development in each rehabilitation center. As per the new child rights law issued on 23rd July 2019, under the articles 86 and 89, it is mentioned that juvenile delinquent under the court justice, who is up to 20 years old, can be sent to government institutional cares. With the increasing needs being against the available resources and capacity, it is clearly visible that the well-functioning towards the vision of youth rehabilitation training schools become critical; The same can be said to the tremendous needs and requirements of juvenile delinquents living in the rehabilitation training school.

This study focuses on Nget Aw San Boys' Training school as the school is the largest among all, and accommodating the largest numbers of juvenile delinquents in Myanmar but also providing highest number of rehabilitation programs. As it is said that the youth are the future leaders of a nation, if a youth training center cannot fulfill the needs and the requirements of its youth development tasks, the youths staying in the center will not be able to make a difference to their future life but only wasting of their times in the center. That may lead the goals of a center to develop the youths after being released to be able to contribute their society in return may be difficult to achieve. Furthermore, the number of crimes committed

by the children and the youths may not be reduced, but the number of repeated arrivals to the centers can even be increased. Thus, the future of the nation can be really dangerous. It means “Building the modern nation through Education”, which is the vision of Myanmar Education system, will still be far from the reality.

1.2 Objective of the Study

The objective of the study is to analyze the opportunities and challenges of rehabilitation center for youth development at Nget Aw San Boy’s Training School in order to support further needs and requirements of youth rehabilitation activities.

1.3 Method of Study

In this study, descriptive analysis is applied by using qualitative and quantitative method. In order to achieve the objective of the study, both primary and secondary data are used to analyze. Primary data were collected by survey. The quantitative method was supported by structured questionnaire and the qualitative method is supported by Key Informant Interview. Secondary data are collected from relevant books, journals, newspaper statements, previous research papers, government authorities and internet websites.

1.4 Scope and Limitations of the Study

This study focuses on Nget Aw San boys’ training school from the view of two groups: a total of 100 juvenile delinquency youths (20%) and 10 respondents (approx. 25%) as the school administrators such as the Principal, staff, teachers and all 6 heads of the hostels. In this study, the target is placed on boys, age between 12 to 18 years old but excluded the children under 12 who have difficulties to well understand and answer the survey questions correctly.

1.5 Organization of the Study

This thesis is organized into five chapters. Chapter I is the introduction which presents rationale of the study, objective of the study, method of study, scope and limitation of the study and organization of the study. Chapter II describes literature reviews including rehabilitation concepts, theory, history, models, methods, CRC concerning juvenile delinquency and finally reviews on the previous studies. Chapter III describes Myanmar Child Rights Law, protection and youth policy, overall

situation of children living in rehabilitation centers in Myanmar, and finally youth welfare services under DSW of Myanmar. Chapter IV analyzes the opportunities and challenges of the rehabilitation center focusing on Nget Aw San Boy's Training School. Chapter V is the conclusion which consists of findings and suggestions.

CHAPTER II

LITERATURE REVIEW

2.1 Concept of Rehabilitation

The word “Rehabilitation” has been used in many contexts and in many different ways and is often difficult to understand. The term comes from the Latin word “hails” – “ability”, and “rehabilis” – “restoration of ability.” It has long been a contentious topic in the fields of both criminology and penology. The term “rehabilitation” itself simply means the process of helping a person to readapt to society or to restore someone to a former position or rank through training and therapy after imprisonment, addiction, or illness. Theoretically, rehabilitation is the special programs that focus on the needs of the inmate to reunite with society (WHO, 2011).

In the field of criminology, the purpose of jail and prison were forms of rehabilitation by punishment. Removing the offender from society punishment would be the form of rehabilitation. Rehabilitation is a word that is used often within the corrections, in the prison setting. It is an attempt to change an individual attitude and behavior. There are programs that are to prevent habitual offenders, help a criminal get to their normal state of mind and not to be punished for their actions that may cause the criminal to change and become an outstanding citizen who follows the rules instead of the individual getting out and committing another crime (Alter, 2016).

The juvenile delinquent’s rehabilitative system has serious implications on a juvenile’s immediate life and future wellbeing. The programmes include counselling, education, vocational training work and community involvement and the focus is on helping the youth grow out of delinquent behaviors as they take into account a troubled background or abuse and treat juveniles as adolescents who have room to learn and grow (Ziedenisberg and Holman, 2006). They are meant to promote personal responsibility and provide offenders with real opportunities to succeed in legitimate

occupations. Siegal (2002) adds that educational, vocational training and specific counselling strategies can be effective if they are intensive, relate to programme goals and meet adolescent's individual needs (Odera, 2013)

In medical context, it is primarily a process of education of the persons with disabilities so that, ideally, they can cope with family, friends, work, and leisure with as little support as possible. Thus, rehabilitation is a process that centrally involves the disabled person in making plans and setting goals that are important and relevant to their own circumstances. It provides a very close definition of rehabilitation: "Rehabilitation is a set of activities designed to provide people with disabilities due to illnesses, injuries and birth defects adapt to new living conditions in the society in which they live circumstances" (WHO, 2011).

At the Osaka Forum, the 12th Rehabilitation International Asia and the Pacific Regional Conference in Tokyo defined the concept of Social Rehabilitation as "Social rehabilitation is a process the aim of which is to attain functioning ability. This ability means the capacity of a person to function in various social situations towards the satisfaction of his or her needs and the right to achieve maximum richness in his or her participation in society" (Kemppainen, 2011).

In all rehabilitation, there is a social aspect. It is usual that family and community are involved. The aim of all rehabilitation is to find ways for people to participate in the community and in social life, for example, at home or in working life. In this sense, all educational, medical and vocational rehabilitations have social aspects: it is important to take the social aspect in rehabilitation into account. When thinking about how to help improve a person's social functioning ability, we are looking for methods, services, and programs. Hence, social rehabilitation aims at the improving of both the capacity for social activities and its conditions (WHO, 2011).

The concept and practice of rehabilitation continues to evolve and change in correctional institutions. While the state and the public have a vested interest in prisoners leaving prison as no more of a social burden than when they went in, if rehabilitative efforts are to have any real impact, they must take into account the lessons of the past. These include considerations of individual needs, sensitivity to race, gender, and culture, and an awareness of many limitations the prison environment imposes in offering opportunities for change (Campbell, 2011).

2.2 Rehabilitation Theory, History and Critical Perspectives

The origin of rehabilitation evolved from different ideas starting from the 17th century in England to the late 19th century in the United States. It has long been a contentious topic in the fields of both criminology and penology. The term “rehabilitation” itself simply means the process of helping a person to readapt to society or to restore someone to a former position or rank. However, this concept has taken on many different meanings over the years and waxed and waned in popularity as a principle of sentencing or justification for punishment. The means used to achieve reform in prisons have also varied over time, beginning with silence, isolation, labor, and punishment, then moving onto medically based interventions including drugs and psychosurgery. More recently, educational, vocational, and psychologically- based programs, as well as specialized services for specific problems, have typically been put forward as the means to reform prisoners during their sentence. Ideas of rehabilitation through punishment were first embodied in the penitentiaries, built during the Jacksonian era of the late 19th century. Through hard work and a strict disciplinary regime, prisoners were meant to meditate over why they chose a criminal path in order to amend their ways. At this time, prisoners were responsible for their own rehabilitation, since the causes of crime were thought to result from individuals’ inability to lead orderly and God-fearing lives. In the latter part of the 19th century, the penitentiary gave way to the reformatory, which attempted to rehabilitate offenders through educational and vocational training, in conjunction with quasi military regimes. Reformatories introduced a system of classification of prisoners that allowed for their individualized treatment. Prisoners progressed through graded stages on their conduct and performance in programs. They could even work toward early release. Reformatories, although developed around the concept of rehabilitation, continued to advocate physical punishment for nonconformity. Prisoners have not freely chosen to participate in rehabilitation programs, and they are unlikely to do so without the benefit of incentives that the prison administration offers them in exchange for participation. These include such considerations as early parole, better living conditions, and increased inmate pay. While prisoners have the right to refuse to participate in intervention programs, the idea of early release is so appealing that many cooperate simply as a means to an end (Campbell, 2011).

Although rehabilitation has always been a part of correctional programming, the “nothing works” conclusions brought down the rehabilitative ideal that had gained prominence in the preceding decades. MacKenzie, D (2006) provides an excellent description of model treatment and rehabilitation programs for juveniles and adults. Lipsey, M (2010) presents a similar analysis with juvenile offenders; both researchers highlight the efficacy of cognitive programming. Abolitionist literature notes that prisons at best do nothing to reform offenders and at worst play a central role in reproducing crime. From a radical point of view, rehabilitation is seen as an attempt by those in power to impose a repressive system of social control over vulnerable individuals. Such a critical perspective rejects the positivistic view of crime that focuses on individuals while ignoring greater social conditions of disadvantage. What is challenged is the notion that the offending behavior stems from a defect in the personality of the prisoner, who is considered amenable to change or rehabilitation within the prison environment. Correctional institutions strip inmates of all of their familiar social and cultural supports around which their personal identity had previously been centered. Any program of rehabilitation within prison must first overcome these devastating processes (Campbell, 2011).

2.3 Models of Rehabilitation

The rehabilitative model is anchored on the idea that people are different and thus free to express their different wills. These ‘individual difference’ shapes how people behave including risk factors such as lack of parental love and supervision, exposure to delinquent peers, the internalization of anti-social values or an impulsive temperament. They are more likely to be involved in crime than people not having these experiences and traits. The model is traced to the positive criminology which argues that given proper care and treatment, criminals can be transformed into productive law-abiding citizens. The rehabilitative model has been used to differentiate between traditional prisons and modern rehabilitation schools. Whereas the traditional prisons were considered as secure confinement for prisoners and punishment for their wrong doings by making prison life so unpleasant that the prisoner will hesitate to commit crimes, the core principal in the modern rehabilitative schools is treatment to cure the inmate off his criminality and rehabilitate him from his fallen state (Odera, 2013).

In the past, rehabilitation services for people located in a facility with trained professionals providing services. While this model still predominates, the trend today is toward more community-based rehabilitation models, and more options are available than ever before. Rehabilitation service delivery and funding are changing rapidly as managed care continues to replace the traditional fee-for-service and indemnity insurance plans. In other counties, there are a few rehabilitation companies which focus on providing acute rehabilitation within the home, or community setting. Once medically stable, some persons with an injury may be able to participate in such a program, if there is such a program in their community plans.

Community - Based Rehabilitation (CBR): It was initiated by WHO following the Declaration of Alma-Ata in 1978 in an effort to enhance the quality of life for people with disabilities meet their basic needs; and ensure their inclusion and participation. CBR is implemented through the combined efforts of people with disabilities, their families and communities, and relevant government and non-government. **Institution-based rehabilitation:** This term is taken to signify a situation where most or all services for rehabilitation are delivered in an institution. Institutions may be general that are providing long term boarding services. The goal is to reintegrate offenders back into society by helping them regain the most independent level of functioning possible (WHO, 2019).

Community re-entry programs generally focus on developing higher level motor and cognitive skills in order to prepare the person to return to independent living and potentially to work. Treatment may focus on safety in the community, interacting with others, initiation and goal setting and money management skills. Vocational evaluation and training may also be a component of this type of program. Transitional Living programs provide housing for persons with the goal of regaining the ability to live as independently as possible. Sometimes, programs will have several different levels, depending on the level of need of the individual. In addition to physical, occupational, speech and recreation therapists, these programs usually have life skills technicians, who assist the person to acquire skills and learn compensatory techniques so they can live in the most independent setting (McMillan, 1993).

The rehabilitation process is different for everyone. Rehabilitation programs should be individualized, catering to each person's unique needs. Cultural, religious, social and economic backgrounds must always be taken into consideration when

planning a person's rehabilitation program. Rehabilitation is not a process that is done (Brain Injury Alliance of Idaho, 2019). Rehabilitation is a social project as well as a personal one. Whether we cast it in deontological terms as being concerned with the requalification of citizens, or in utilitarian and correctional terms as being concerned with their re-education or re-socialization, it raises profound political questions about the nature of (good) citizenship, about the nature of society, about the relationship between citizenship, society and the state, and about the proper limits of legitimate state power (McNeill, 2012)

2.4 A Successful Rehabilitation Method and Applications for Prisoner

A successful rehabilitation of a prisoner is workable if convicted persons are not placed in health-threateningly bad conditions, enjoy access to medical care and are protected from other forms of serious ill-treatment, are able to maintain ties to the outside world, learn new skills to assist them with working life on the outside, enjoy clear and detailed statutory regulations clarifying the safeguards applicable and governing the use and disposal of any record of data relating to criminal matters. By looking at applications in Norway's prison system, it is based on the principle of normalization, in which inmates have access to amenities they would have outside of prison, such as an exclusive mini fridge, flat-screen TV, private bathroom, and access to outdoor environment. This, along with a shared kitchen and living area “to create a sense of family” among inmates and the absence of traditional prison uniforms contributes to Norway's rehabilitative normalcy system. Halden Fengsel stated that the “world’s most humane maximum-security prison” embodies the country's goal of reintegration by aiding inmates in sorting out housing and employment before leaving the prison. Rehabilitative measures involve education, job training, workshops to acquire a trade, and therapy along with the humane treatment they receive from personnel who have to complete 3 years of training to become prison guards. The effectiveness of Norway's methods is evident as they hold the lowest recidivism rate worldwide at less than 30% “Better out than in” is Norway's Correctional Service unofficial motto that is in view with their rehabilitative system as a justice to society by integrating inmates as functioning members of society upon release (Alchetron, 2018).

In Germany, prison is not meant to punish, it is designed to mirror normal life as much as possible. Among the privileges enjoyed by German prisoners: immaculate

facilities, organized sports, video games and keys to their own cells. Inmates can wear street clothes and can freely decorate their own cells -- keeping all sorts of household objects. Prisoners who demonstrate good behavior can even leave prison for work or weekend getaways (CBS News, 2016)

In Finland, there are not any gates, locks or uniforms for the prisoners, this is an open prison. Prisoners go to work every day and earn certain amount per hour for working. They have cell phones, do their grocery shopping in town and get three days of vacation every couple of months. They pay rent to the prison; they choose to study for a university degree in town instead of working; they get a subsidy for it; they sometimes take supervised camping and fishing trips. Open prisons have been around in Finland since about the 1930s. Back then, they were more similar to labor colonies. A few decades ago, Finland had one of the highest rate of imprisonment in Europe. Then, in the 1960s, researchers across the Nordic countries started investigating how much punishment really helps reduce crime. The conclusion was, it does not. Over the next three decades, Finland remade its penal policy bit by bit. By the end of the period of demarcation, Finland had one of the lowest rates of imprisonment on the continent; notably, crime did not increase as a result. What did work was a gradual reintroduction into normal life, the kind that the open prisons offer. About a third of Finnish inmates are housed in open prison, and Finland's Criminal Sanctions Agency says inmates who go through open prisons are less likely to be arrested again. The reoffending rate drops almost 20 percent. Open prisons also cost less by eliminating the need for extra security systems and personnel. There is even an open prison at Helsinki's top tourist attraction, Suomenlinna Island. The island is a UNESCO World Heritage Site, and it swarms with tourists in the summer. The lesson from Finland was that it was perfectly possible to drop the use of imprisonment that did not disturb the crime trend development in Finland (Bichell, 2015).

2.5 The CRC Concerning Juvenile Delinquency

The Convention on the Rights of the Child is a UN human rights treaty outlining the distinct rights of children. It is the first legally binding code of child rights in history. The CRC was adopted by the UN General Assembly on 20th November 1989 and came into force on 2nd September 1990. The CRC is structured around four core principles: 1) non-discrimination; 2) child's best interests; 3) child's

right to life, survival and development; and 4) consideration of the child's individual opinions. The CRC also contains specific guidance for countries to maintain the human rights of youth in conflict with the law. All people under 18 years of age are to be considered as children under the law (Article 1). Children must be allowed to express their views and opinions on their legal proceedings (Article 12) (NJN, 2010).

The convention focuses on Juvenile Justice in two very important Articles which guarantee that rights of the child are fully respected at all stages of the proceedings from apprehension Children's Rights: from Theory to Practice to adjudication and, where deprivation of liberty is found to be the only option, in detention. These are Article 37 and Article 40. These two articles encapsulate the key elements of other international standards with regard to youth justice. Article 40 of the CRC under the administration of juvenile justice states that a child in conflict with the law has the right to treatment which promotes dignity and worth taking the child's age into consideration with the aim of reintegrating the child into society. The child offender is entitled to basic guarantees as well as legal or other assistance. Today's enactment of the Child Rights Law demonstrates Myanmar's commendable efforts to align national policies and regulatory frameworks with the UN Convention on the Rights of the Child that Myanmar ratified in 1991. Under the newly enacted Child Rights Law, a child is defined as anyone under the age of 18. Today, all children born in Myanmar are guaranteed to the fundamental and unconditional right to register at birth. Birth registration is the first right of the child and a stepping stone to enjoying other rights such as the right to health, education and protection. The new chapter on proper regulation of care arrangements puts importance for children's welfare wherever they reside. Stability and certainty regarding who provides for a child's basic needs is a necessity to make children feel safe. All forms of violence against children are prohibited.

The introduction of diversion and alternative mechanisms for children in conflict with the law demonstrates a significant departure from a punitive-focused juvenile justice system to a more child-centered, restorative and rehabilitation-oriented one. It also includes a chapter on the protection and assistance of child victims and witnesses who come into contact with the law. The law also recognizes that children affected by armed conflict need special protection by criminalizing grave violations against children and providing stronger legal protection for children in the context of armed conflict (UNICEF, 2019).

2.6 Review on Previous Studies

The empirical review on this study is collected from the studies of local researcher as well as from international sources findings on causes of crimes by juvenile delinquents and the rehabilitation programs including trainings, psychological assessments and some of the challenges and solutions.

The first study was done by the local researcher, Cho Cho Lwin (2017). She studied on the title “Causes of Juvenile Delinquency among the Juvenile Delinquents at Nget Aw San Boys’ Training School”, using both quantitative and qualitative approach, including seven case studies on the causes of crimes. The result showed that the highest cause is due to “Peer Influence”, the second highest was due to “Financial Difficulties” and the third was due to “Emotional Effects”. It should be noted that problems originated from both social and economic causes; therefore, the solution to this problem needs to take into consideration or the social and economic aspects which are indeed a challenging process for the country as a whole.

Soe Wuttye Htoo (2012) in her thesis “A Study on the Main Causes of Juvenile Delinquency in Nget-Aw-San” focused on 100 juvenile delinquents randomly selected from four hostels in Nget Aw San. The result of the research indicated that the main causes of juvenile delinquency in Nget Aw San Training school are poverty, lack of education, peer influence, lack of disciplinary control and media influence. The results of the study indicated that most juvenile delinquents’ parents cannot provide both education and enough security of their children. On the other hands, most of them are misbehaved or addicted persons such as alcoholics, gamblers of which factors are extra-consequences of poverty. Inconsistent ways of parenting or disciplining their children (e. g by spoiling them) may cause children to disregard or disrespect other people or agencies called upon to exert formal discipline in society. As a result of this study, the children are properly shaped by their parents; they may face the challenges in life.

Banks. C (2011) in her study “Strengthening the Juvenile Justice in Myanmar” described about bringing children into compliance with Convention on the Rights of the Child (CRC). Interviews and treating of children during and after the whole process of screening need to distinguish children from perpetrators of crime. She recommended using the term “children in contact with the law” instead of “law-abiding children” in the project documents and reports. She recommended DSW as a key stakeholder to develop the knowledge and capacity of local staff in child

protection activities as a priority. Consequently, she also recommended to reviewing the standard operating procedures in collaboration with DSW, to develop an effective M&E framework, plan and allocate appropriate staff resources. By regularly interacting with stakeholders (police, courts, organizations, lawyers, families and communities), probationers can play a key role in child protection. Linking with the 10 ASEAN countries as recommended is indeed providing Myanmar with a relevant context for comparison on progress. Finally, Dr. Banks recommended to conducting a baseline study of children in residential care specifically taking into account UNICEF Juvenile Justice Indicator by coordinating and harmonizing strategies with donors and UN agencies working in the justice sector. The base line study was then accordingly conducted by MSWRR in collaboration with UNICEF in the same year.

Fidenza. E (2017) in his study on the “Psychological Assessment” selected 30 youths (8 to 17 years) out of 300 at that time living in Nget Aw San; he analyzed on behavior of the organization and its staff, monitoring and investigation on their vision and understanding of the rehabilitation training school and the development process of children there. He aimed to support on facts and data collecting, monitoring and evaluating system for policies and strategy formulation with regards to mentally unhealthy youths living there and also to support FTR. His study focused more on individuals who are living there in keeping with the standard of living defined by the project using two methods of measuring and analyzing the status of feelings of the children. The first method is called “Thematic Apperception Test” (TAT) which is a story telling by looking at the given pictures. The second method is called “Draw A Person Test” (DAP) which gives the children freedom to express their hidden feelings which they do not normally open to anyone. In his finding with TAT, 25 out of 26 stories found the feelings of Frustration, Anxiety, Depression and Anger almost in all children. Anxiety is the first consequences after frustration and helpless feelings. In DAP, the result was even more worrying as there is a lack of life value system in the minds of the children but show the effects of criminal mindset and they are badly lack of self-protection.

Odera. T (2013) in his study on the “Effectiveness of Rehabilitation Programmes on Juvenile Delinquents in Kenya” recommended that vocational training courses should not be gendered as the current society does not distinguish between the male and female skills but should address areas where the juveniles are

strong and areas of interest. Training in other courses should also be made more interesting especially education which improves on the country's literacy levels. The stakeholders should put the necessary efforts to make living conditions more favourable for the children and learning facilities should be provided to facilitate effective delivery of the rehabilitation programmes. The government should increase the staffing/personnel of the juvenile rehabilitation schools and ensure that they are adequately trained to aid the juveniles through rehabilitation process. Boys need to be assessed on the challenges that are impeding on their rehabilitation process. The boys' schools should evaluate the conditions provided in the institutions which seemed to be the greatest challenge while that of the girls should be given more favourable conditions to enhance their rehabilitation process.

CHAPTER III

YOUTH WELFARE SERVICES UNDER DSW MYANMAR

3.1 Myanmar Child Right Law, Protection and Youth Policy

Recent enactment of the Child Rights Law demonstrates Myanmar's commendable efforts to align national policies and regulatory frameworks with the UN Convention on the Rights of the Child that Myanmar ratified in 1991.

Under the newly enacted Child Rights Law, a child is defined as anyone under the age of 18. Today, all children born in Myanmar are guaranteed to the fundamental and unconditional right to register at birth. Birth registration is the first right of the child and a stepping stone to enjoying other rights such as the right to health, education and protection. With the establishment of a minimum age of marriage (18 years) and to employment (14 years), the value of childhood is recognized and helps allow children be children. The new chapter on proper regulation of care arrangements puts importance for children's welfare wherever they reside. Stability and certainty regarding who provides for a child's basic needs is a necessity to make children feel safe. All forms of violence against children are prohibited. The law also recognizes that children affected by armed conflict need special protection by criminalizing grave violations against children and providing stronger legal protection for children in the context of armed conflict. The introduction of diversion and alternative mechanisms for children in conflict with the law demonstrates a significant departure from a punitive-focused juvenile justice system to a more child-centered, restorative and rehabilitation-oriented one. It also includes a chapter on the protection and assistance of child victims and witnesses who come into contact with the law (UNICEF, 2019).

As defined in the UN convention on the Rights of the Children, society through good governance must provide measures to ensure that child is protected from all forms of abuse and exploitation, such as child labor, child prostitution, street children, children with disabilities, and children under armed conflict. Social

protection programs such as child rights advocacy/awareness programs, youth programs and family allowances etc are to be provided (NJN, 2010).

UNHCR acts to protect children (persons who are under 18 years of age) by responding to their specific needs and the risks they face. It protects and campaigns against all forms of discrimination, prevents and responds to abuse, neglect, violence and exploitation, ensures immediate access to appropriate services, and provides durable solutions in the child's best interest. Situations of forced displacement and emergency have devastating effects on children's lives, and boys and girls are uniquely vulnerable due to their age and social status. The international humanitarian system recognizes child protection is a life-saving priority. Child protection responses must be established from the start of an emergency, or children's lives and well-being will be put at risk. The most important outcomes of child protection are to prevent violence and abuse, and to give displaced children access to protection services, by establishing or supporting national and community-level child protection systems. 'Unaccompanied' and 'separated' children (UASC) have distinct definitions. 'Separated children' are separated from both parents, or from their previous legal or customary primary caregiver, but not necessarily from other relatives; they may be accompanied by other adult family members. 'Unaccompanied children' are separated from both parents and other relatives; in consequence, they are not cared by an adult who, by law or by custom, is responsible for their care (UNHCR, 2019)

Youth policy was drawn for Myanmar Youth to become Multi-developed citizens by leading of Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement with the supports of UN organizations, NGOs and INGOs. It was then adopted by Cabinet in November 2017 and was launched in January 2018. Since March 2018, concerned Ministries and Government of State & Region in cooperation with youth Representatives are developing National Strategic Plan for Youth policy (Department of Social Welfare, 2019).

The government ministries concerned with children and youth are the Ministry of Health, the Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement, Ministry of Education, Ministry of Information, and Ministry of Religious Affairs. The Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement is the leading ministry in implementing the national function for children and youth. For abused and exploited who are in needs of protection from the government, the Department of Social Welfare has

established ten training schools for boys and girls to provide physical and mental rehabilitation services and re-integration programs.

The National Committee on the rights of the Child (NCRC) was established in 1993 as a main coordination mechanism to systematically enforce the Child law and the Monitoring and Evaluation Subcommittee was founded in 1999, which also aims to share information and knowledge in Asia-Pacific countries.

3.2 Overview Situation of Children in Rehabilitation Centers in Myanmar

This assessment was conducted by Myanmar Survey Research with the support of Department of Social Welfare and UNICEF during August 2011.

One of the most significant findings of this assessment is that institutional care in Myanmar is not used as a last resort. Instead, nearly three-quarters of children in residential care facilities in Myanmar have one or both parents alive, and know where their parents or relatives live. Indeed, in the case of just over half of the children, it is their parents or relatives who brought them there in the first place.

The research highlighted many concerns regarding the protection, safety, health, and wellbeing of children in residential care facilities, and showed an alarming discrepancy between the provisions laid out in the Minimum Standards, and the reality in practice. The health care situation in the majority of facilities poses great risk to children's wellbeing, with the majority of facilities neither providing regular medical checks or immunization, nor frequent access to medical personnel. Furthermore, medical record-keeping is minimal. Not all children are receiving three meals a day, and food varies greatly between the facilities. Other basic necessities such as clothing and bedding are not available in adequate quantities.

Although interaction with the neighboring communities is often frequent – mainly because the children leave the facilities to attend the local school – few residential care facilities invest in promoting linkages between children and their families. Only a small fraction of facilities has procedures in place that concern about a child's safety.

The majority of facilities have rules to manage children's behavior, but the punishments meted out if any rules are broken or are often unregulated, and can include physical punishment as well as manual labour. Children in just about all facilities are expected to partake in regular chores and duties that contribute to the running and upkeep of the facility. Just about all facilities allow children to attend

school – though not all children do so – and approximately half the facilities have books and materials essential to a child’s learning. Less than half have staff who have been trained on child-centred education methods.

Child participation is often cursory – with children being informed of decisions once they have been made, or given only a superficial opportunity to participate in the decision-making process; however, when it comes to issues regarding family reunification, children are more likely to be given the opportunity to participate in decisions.

In general, children are given the opportunity to play, and have access to recreation. The time and access to materials vary greatly across facilities, but the process often involves interacting with children from the local community. However, religious freedom is not respected at the majority of facilities, although speaking one’s ethnic language is allowed.

The standard, upkeep and appearance of buildings and premises vary greatly: some have insufficient sleeping space, some dormitories cannot be locked, and only half of the facilities provide a separate locker, drawer or box for children to keep their personal belongings.

Even where facilities have a Code of Conduct or child protection guidelines, they are not clearly displayed and many staff lack knowledge of them. Children’s confidentiality is not respected in the majority of facilities.

Most caregivers expressed sympathy for children as their main motivation in their work. Less than half have ever received training on childcare and development. They work on average 60 hours a week and are responsible for 48 children on average.

Admission and record-keeping are particularly weak, with approximately half of the facilities making and maintaining a case record. Information collected is not thorough, and children – or their next caregiver – rarely receive a copy of the child’s file upon departure. Little effort is made to promote contact with family and relatives, and less than twenty percent of facilities are currently trying to look for the parents of children in their care.

Despite many concerning findings of this assessment, it is important to acknowledge that many of the residential care facilities are run and staffed by committed and caring people, who are working to improve the lives of children. Their intentions are honorable, but as a result of different factors, they lack the

knowledge, ability, or understanding to provide adequate care and protection for the children under their care. Thus, the necessity of issuing the Minimum Standards as a Directive – and therefore making it mandatory for all residential care facilities in Myanmar – becomes obvious.

Finally, the importance of the facilities in providing food, shelter, and especially education to children should not be underplayed. During his Focus Group Discussions, children mentioned these factors – as well as having the chance to watch TV, and playing games – as things they felt were good about the facilities. So, whilst it is important to ensure that children are reintegrated with their families – and therefore reduce the number of children in residential care facilities – it is equally important that steps are made to improve the quality of children’s lives within their families and communities (UNICEF, 2011)

3.3 Youth Welfare Services in DSW

The Department of Social Welfare (DSW) is performing as focal Department in providing Social Welfare Services for those who are facing with social problems. As the focal department, the major responsibilities of DSW are being taken measures on prevention, protection and rehabilitation programs for children and their families, youth, women, person with disabilities, elderly, ex-drug addicts and people who are facing with social problems. Moreover, organizing the contribution of the voluntary organizations and supporting them play the main roles in the implementation of DSW.

Background, Objectives and Functions of DSW

In 1947, before Myanmar gained her independence, the Provisional National Government established “Women and Child Welfare Association.” In 1949, it was transformed into “Women and Child Care Division” controlled by the Government. On 1st April 1953, Women and Child Care Division was transferred as Division of Social Development under Ministry of Health. On 15th September 1953, it was handed over to Ministry of Relief and Resettlement. On 25th November 1953, the name of the Division of Social Development was changed to the Division of Social Welfare. In 1972, Department of Social Welfare was established. DSW has laid down the policies, objectives and programs based on social justice and integration strategies to provide welfare service to the community (Ministry of Social Welfare., 2012-2019).

The objective of DSW is to contribute towards the social objective “Uplift of Health, Fitness and Education Standards of the Entire Nation” by contributing towards the development of human resources, assisting those who are facing social problems, taking preventive measures to control occurrence of social problems, turning out voluntary social workers and finally giving assistance to the State in some ways by implementing social development tasks and giving social assistance.

The DSW implements different social welfare service programs namely Early Childhood Care and Development (ECCD) and Child Protection Programme, Youth Development Programme, Women Development Programme, Promoting Decent Life and Care of the Aged, Care of the Persons with Disabilities, Grants in Aids to Voluntary Organizations, and Social Protection Programme. DSW is carrying out social welfare services through Preventive programme (education, awareness, programme, community development, income generation and training programme) and Protective programme (training programme for law enforcement, protective measure in accordance with the provisions, protection of children, family and community).

With regards to Protective measure, DSW is carrying out institution-based child protection system as well as community-based child protection system. DSW is running the following (10) youth training schools for children who are between 8 and 18 years of age.

Table (3.1) DSW Rehabilitation Training Schools around Myanmar

Name of School	Location	No. of Student	No. of Staff
Nget-Aw-San Boy's training (Kawthmu)	Yangon	524	37
Thanlyin Boy's training school	Yangon	506	30
Kyaik Wine Boy's training school	Yangon	104	28
Mawlamyine Boy's training school	Mawlamyine	181	22
Mandalay Boy's training school	Mandalay	515	22
Lashio Boy's training school	Lashio	50	10
Labutta-Lu-Ngal-Ar-Mann school	Labutta	45	16
Training school for Girls (Mayangone)	Yangon	135	18
Training school for Girls (Mandalay)	Mandalay	44	15
Training school for Girls (Htuk-Kyant)	Yangon	85	19

PSource: DSW Headquarter and Website

There are 2243 children at these training schools (at the time of collection). As part of schools' formal education, several rehabilitation programs such as, sports trainings, vocational trainings, life skills trainings, meditation, excursion and social counseling for mental and moral development are given in order to reduce youth and children's feeling and stress. After they have been given formal education and vocational education, they have to return to their parents/guardians. DSW cooperation with Tdh has been implementing re-integration process of children from training schools and street children. There are 427 children to reintegrate with their families / guardians from 2011 to 2017. 443 children attended formal education, and 292 children got training by mean of vocational education.

In return to Preventive measure, it means actions aimed at preventing the occurrence of physical, intellectual, psychiatric or sensory impairment (primary prevention) or at preventing from causing a permanent functional limitation or disability (secondary prevention). Preventing may include many different types of action, such as primary care, prenatal and postnatal care, education in nutrition, immunization campaigns against communicable diseases, measures to control diseases, safety regulations, programs for the prevention of accidents in different environments including adaptation of workplaces to prevent occupational disabilities and diseases, and prevention of disability resulting from pollution of the environment or armed conflict.

Government has established youth centers, voluntary schools around Myanmar for children who cannot attend the formal schools for various reasons. There are 70 youth centers with the aim not to become juvenile delinquent. A total of 7584 youths involves in the youth activities to prevent wasting their time and to spend their leisure time usefully. There are 89 voluntary schools opened by the community. A total of 252 volunteer teachers are teaching to total number of 5842 students. DSW provides financial and technical supports in these youth centers yearly.

3.4 Implementing Case Management System

Case management is the primary vehicle for building a comprehensive child protection system. DSW is taking the lead in ensuring that children are protected from violence, abuse, exploitation and neglect, an approach which is fundamental to an effective system building. The majority of cases addressed by the CMS were

found to be cases classified as children in conflict with the law; followed by cases of physical violence, sexual violence and domestic violence (Hamilton, 2017)

By leading the role of MSWRR in cooperation with UN Agencies, NGOs, INGOs, Case Management System (CMS) was implemented in (27) townships in 2015 and extended (10) townships in 2016. CMS Standard Operation Procedure (SOP) was launched in November 2015. CMS is defined as a manager who deals with social problems in community with the help of the trained- social workers using the resources. Currently, there are total number of (110) Case Managers in (37) townships. These case managers handled total number of (2328) children cases from 2015 to March 2018. Although (37) townships set up case management, child related cases may occur every time and everywhere. Therefore, DSW needs to nurture new case managers and give them short-term course case management trainings at Social Welfare Training School. These case management system, DSW case managers may handle and re-integrate statutory child cases: children in conflict with the law, physical & sexual abused children, missing children, trafficked children, children with armed conflict, children in institutions, and unaccomplished children etc. At present, DSW in collaboration with UN Agencies is being carried out SOP amendment process to handle not only Child Protection cases but also Gender Based Violence. (Department of Social Welfare, 2019)

In the case of children in conflict with the law, DSW in collaboration with Tdh is carrying out the family tracing and re-integration program for juvenile delinquents under protective measures. The procedure is that Tdh receives the list of the children submitted by juvenile rehabilitation schools in the first place, then meets the child individually and collects data and background information. Based on the assessment, Tdh traces the parent's location, and investigates the social and economic status of the parents. Then, Tdh explores the possible job opportunities in the region that the parents are living in order to be able to equip their child with available jobs in the region after release. Tdh reports the condition to the school. Therefore, the school can provide the child with suitable vocational trainings, so the child can earn for living after having released from rehabilitation school. Tdh provides assistances and funding for parents, guardians, and relatives to be able to make a visit to school and to connect with their child.

3.5 Minimum Standard of Care and Protection for Children

The United Nations Convention on the Rights of the Child states that interventions must be in the best interests of the child (article 3), they should facilitate the return of children to their families (articles 8-10) and all placements must protect children and be subject to periodic reviews (articles 20 & 25). All childcare and protection workers should have the tools and knowledge to adequately assess how to support a child. This includes knowledge on the effects of institutional care and child development information.

Myanmar became a member in UN Convention on the Rights of the Child in 1991 and ratified the Child Law in 1993. Furthermore, many social scientists and psychologists described that Residential schools should be the last resort. Over the years, DSW and UNICEF in Myanmar have cooperated to improve the situation of children in residential care facilities, and in 2009, the Minimum Standards of Care and Protection of Children in Residential Care –which sets out provisions that are necessary to provide the best possible care to children in residential facilities – were developed. Joint training events for care givers of both the department of Social Welfare, and private residential care facilities, on the Minimum Standards and provision of quality care for children have been held, and UNICEF, though partners, has provided educational, recreational and reintegration support in selected institutions. There are eight main elements as the principles of good care practices. These are the Assessment and Placement Monitoring, Child Participation, Permanency Planning, Gatekeeping, Transforming Institutional Care, Child Development, Temporary or Interim Care and Leaving Alternative Care and Re-integration (UNICEF, 2019).

The Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement of Myanmar, with the support of UNICEF, launched a set of guidelines and minimum standards, alongside monitoring and oversight plans, by aiming to the betterment for the lives of children in residential cares. In addition to detailing the steps, residential facilities will need to register and be eligible for Government support, meanwhile the guidelines should be established, describing the services that these institutions will have to provide to children such as accommodation, health care, hygiene, nutrition and education, including vocational training. Minimum standards of quality for all these essential services are also stipulated in the guidelines. The guideline is structured in 17 articles, namely the definition, objectives, basic principles, administration, in-take

placement, record taking, health, environment and personal hygiene, food and nutrition, clothing and bedding, education, protection, participation, recreation, reintegration with family and community, monitoring behaviors, infrastructure, complaints and protection by law, and finally the article for early childhood care program. Minimum Standard of Care guideline concludes with individual care system and monitoring and evaluation system. (See Annex)

CHAPTER IV

SURVEY ANALYSIS

4.1 Survey Profile

This survey is conducted at Nget Aw San boys' Training School, one of the ten youth rehabilitation centers run by Department of Social Welfare (DSW) under the Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement. The DSW is carrying out youth welfare services through Preventive, Protective and Rehabilitative measures focusing on juvenile delinquents: the street children and the children in contact with the law 47/d. The training school is located in Kawhmu Township, about a 2-hour drive in the South of Yangon. It was before named as "Bostal and Senior Training School" in 1.6.1931, and then from 1.4.1975 onwards, the name has been changed as "Nget Aw San Boys' Training School. The total number of juvenile delinquents in this training school is 524 persons. It houses 2 categories of boys: street children who need protection as the child law 1993 (80 persons) and children in contact with the law 47/d (444 persons). Basically, the school provides basic needs (food, clothing, and shelter), health care, education (primary, secondary, higher education) and sports.

The vision of the school is, to re-integrate the children in contact with the law 47/d, when they become 18 years old, they come into society with good behavior and attitude. The missions are to provide rehabilitation programs in order to develop the youths as physically, mentally and ethically strong persons, to give formal and non-formal education and vocational education based on the ability, capability and quality performance, and then to give employment and income opportunity, to protect the lives of the children by parenting, to socially and psychologically develop the children to be in the right attitude, knowledge and education and to develop the children to be good citizens.

4.2 Survey Design and Methodology

This study is analyzed by using quantitative and qualitative method. In order to achieve the objective of the study, both primary and secondary data were used in analyzing. Secondary data were collected from relevant books, journals, newspaper statements, previous research papers, government authorities and internet websites. Primary data were collected by making survey with the use of structured questionnaire and key informant interview. The survey team was clearly explained about the structured questionnaires before conducting the survey.

To analyze the opportunity and challenges of the school and its rehabilitation programs, a qualitative approach was supported by Key Informant Interview with the Principal of the school and with teachers, staff and all the heads of hostels. Key questions were designed in five different parts. Type of interview was face to face and interview was audiotaped with the permission of the interviewees.

The quantitative approach is supported by the questionnaire to allow the boys to easily answer the required information especially on their basic needs such as living condition, education, health care and protection. The questionnaire has been divided into four sections (see Appendix) and also included some open type questions to allow the boys to be able to openly express what they like and dislike about the school.

According to the following Yamane (1973) formula, the required total sample at the survey area would be 83.97; however, a total of 110 respondents including youths and school administrators were selected for this study using simple random sampling.

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

n = Sample Size

N = Total Number of Population (524)

e = Error (0.1) (e= 0.1 means 90% level of significant)

From above vales sample size “n” was calculated as follow:

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

$$n = \frac{524}{1 + 524 (0.1)^2}$$

$$n = 83.97$$

4.3 Survey Analysis

The survey analyzed the opportunity and challenges of rehabilitation center for the development of juvenile delinquents in Nget Aw San Boys' Training school. Juvenile Delinquents were hampered by the welfare, development and protection programs available within the institution. It was then further affected by the infrastructure of the school, manpower resources, management policies and guidelines, and finally monitoring and evaluation system for the staff and students. The challenges and the opportunity of those in the institution affect the final benefits of the development of juvenile delinquents.

4.3.1 Analysis on Infrastructure, Organizational Structure, Welfare Development and Protection Programs of Nget Aw San

A. School Infrastructure

Table (4.1) School's Infrastructure on Buildings and Facilities

Particular	Quantity
Hostels	6 buildings hosting 80 to 90 boys per hostels
Additional Hostels	4 (New- being built)
Dining Hall	2 rooms
Library	1 room
Hair Saloon	1 room
Primary education	1 building (Primary Formal and Non-Formal School)
Practical training	2 buildings
Music room	1 building
Life-skill training	1 building (Donated by NHM)
Sport Hall / Assembly Hall	1 hall
Kitchen	2 buildings
Office	1 building

Source: Field Data (2019)

Table (4.1) shows the school's infrastructure on buildings and facilities. The school is located on the 36.02 acres of land and has 6 hostels for trainee accommodations. There are 6 different hostels namely, Sagaing, Pinya, Taungoo, Shwebo, Bagan and Tagaung. The school has two dining halls, one library, TV room, one hair cutting center and an assembly hall. NHM has recently donated a new building for training purpose, and eventually life skills trainings are given there. The school has three separate trainings and education, purposefully for primary education

up to 4th grade, non-formal school and life-skills trainings. There are also two practical training rooms, one music room and one sport hall with basic sport facilities such as Balls, Chinlones, Sport Shirts for the youths, etc. Administration offices are in one building and kitchen and preparation are in two separate buildings. Currently, 4 additional hostels are being built by the support of DSW. The school has access to pipe water, tube well, hand dug well, electricity, and also has a generator for emergency use. In terms of security and emergency response, first aid kits and fire extinguishers are available. School administrators, staff and teachers only use public telephone line and fax line for information and communication and also use their personal mobile phones but no computerized information and communication system are supplied.

B. Structure and Organization of the School

Table (4.2) Comparison of Approved Manpower and Current Manpower

No.	Rank	Current Staff Number	Structured Staff Number
1	Principal	1	2
2.	Vice Principal	1	1
3.	Branch Clerk	2	1
4.	Grade (2) Officer	4	2
4.	Grade (3) Officer	7	7
5.	Grade (4) Officer	7	5
6.	Grade (5) Officer	6	10
7.	Senior Clerk	6	13
8.	Junior Clerk	1	1
9.	Cook	1	2
10.	Gardener	1	1
11	Driver	-	1
12	Security Guard	-	1
Total		37	47
Manpower Shortage %		21.27%	

Source: Field Data, (2019)

There are currently a total of 37 staff including the Head Principle, (deputy Director level in Government term) Deputy Principle and two Branch Clerks, 24 social and teaching officers, and 7 Clerks, followed by one gardener and one cook. The school currently detains 524 boys. It houses 2 categories of boys: street children who need protection as per the Child Law 1993 and children in contact with the law 47/d. There are 6 different hostels and each hostel is taken care by

one head. Sagain, Pinya and Bagan Hostels has 90 boys each, Taungoo and Shwebo has 88 boys each and lastly, Tagaung has 78 boys that make a total of 524 boys. There is one nurse living 24 hours a day in the institution and giving basic health treatment to the boys. Voluntary doctors come to the institution two times a month and are sponsored by the New Humanity Myanmar. There are five primary school teachers from the Ministry of Education and teach the boys up to the 4th grade as formal primary education, and level 1 and 2 of non-formal primary education (NFPE). According to the structured manpower, there should be two Principals but in reality, there is only one, especially lacking manpower in the ground implementation levels, particularly Grade (5) Officer and Clerk. Furthermore, there is no security guard, nor the driver employed. Overall, a total of manpower shortage is 21.27%.

C. Welfare, Development and Protection activities

Table (4.3) shows Nget Aw San Boy's different rehabilitation services available within the school; in the fields of mental and physical development, knowledge and education development and vocational trainings. For mental development of the boys, the school is giving counseling, and motivating activities such as working with the team, meditation and various educational programs. For physical development of the boys, the school offers daily physical exercise programs, and additionally the boys can choose one preferred traditional sport activities such as soccer or chin-lone. In the past, there was a volleyball play field too, but it is no longer available now. A recreational and arts program was sponsored by UNICEF up to until March 2011. The range of activities included guitar lessons, keyboard, and sports, including football.

The boys have three meals a day (Breakfast, Lunch and Dinner) with fish or meat in every meal except for breakfast. The school receives a daily meals budget at 1000 kyat per student from April 2017. It is more than the double amount received before as it was only 432 kyats per day per person before. As for the basic health care, Ministry of Health provides a nurse standby 24 hours a day, who is living in the school compound for over 20 years now. Therefore, the boys have access to the basic health care service every day. If there is an emergency, the school arranges an admission to Kawthmu District Hospital and / or Yangon General Hospital.

Table (4.3) Youth Welfare and Development Activities of Nget Aw San

Mental development activities	Social Method: Educational Method:	Individual counselling, team working, Ethic, Discipline, National sprits, Politeness and Dhama
Physical development activities	Sport: Food: Health Care:	Football, Volleyball, Chin-lone, Group Physical Exercises Breakfast (Fried Rice and Bean) Lunch (Bean soup, one fish or meat) Dinner (Fish/Meat, Egg and Soup) One nurse in house Two times per month visit by a Volunteer Doctor Emergency, admission to Kawthmu hospital or Yangon General Hospital for treatment
Education and Trainings	Formal Education: Non-Formal Education: Vocational Trainings: Recreation:	Primary school level inside the school Middle and High School level in the Kawthmu township Primary Grade (1) and (2) Ah Thone Lone Motor Cycle repair Hair Cutting Bamboo / Cane Crafting Electrician Woodworking Welding Agriculture and Livestock Library Television Meeting guests Group singing, game playing Group folk music and performance Excursion outside

Source: Field Data, (2019)

The school is in collaboration with other INGOs such as Center for Vocational Training (CVT), Education For Youth (E4Y), New Humanity Myanmar (NHM) and

NGOs for their vocational education, national registration card and health care and family unification assistance. Vocational trainings such as hair cutting, cabinet-making, basic electrical installation, iron joinery, basic welding, motor vehicle repairing, bamboo / cane crafting, martial art boxing training etc are opened for the boys. In regards to non-formal education, the school often organizes for politeness and knowledgeable training, meditation, excursion and social counseling for mental and moral development to reduce youth and children's feeling and stress. As for the formal-education, the school provides Primary Education up to 4th grade. There are 5 primary school teachers from the Ministry of Education teaching to the boys up to the 4th grade, and level 1 and 2 of non-formal primary education (NFPE).

Boys who do well and wish to continue their education can continue their studies starting at grade 5 in the community middle schools at Nget Aw San quarter, Kawthmu township. At present, a total of 104 boys learning formal and non-formal education. Among them, 56 boys are in the formal primary school, 17 in the non-formal primary school while 26 boys attend middle school in the community. 5 boys are attending high school in the community. Table (4.4) shows nearly 20% of total boys are in either Formal or Non-Formal Education.

Table (4.4) Formal and Non-Formal Schooling

Schooling	Location	Number of boys
Formal Primary Education	In-House NAS	56 boys
Non-Formal Primary Education	In-House NAS	17 boys
Middle School	Kawt Hmu Township	26 boys
High School	Kawt Hmu Township	5 boys
Total Schoolings		104 boys
Total Students at School	524 boys	
FPE & NFPE Schooling %	19.8%	

Source: Field Data (2019)

Boys also participate in sports/recreational programs, this too create a more peaceful atmosphere in the institution. The school aims not only to provide at least two kinds of vocational trainings but also to provide working materials and tools to boys who are about to be released. So that assist the boys get the job and income and that they can rebuild their life into good society. If there are behavioral problems, especially fighting, the guilty boys are called to speak with the

principal. The caregivers deal with minor issues within the barracks through verbal reprimands.

Children's family visits are recorded in register. Caregiver takes the opportunity to discuss the boys' behavior with their parents, especially those boys who are being considered for early release. This institution has a complaints system in that once a month they permit boys to express their concerns in writing to the warden and principal. The principal holds regular morning briefing section on every Monday and Friday. The institution has received assistance from Terre des hommes (Tdh) in family tracing, since 2010 in partnership with DSW. The school gives the list of boys who are about to release to Tdh who then performs the family tracing accordingly.

4.3.2 Analysis on the Current Status of Students in Nget Aw San

A. Demographic Information of Respondents

Survey analysis starts with demographic information of juvenile delinquents in Nget Aw San Boys' Training School such as names, ages, natives, races and religions. Percentage of visits and non-visits of parents / families in relation to natives of respondents have also been included.

Table (4.5) Nationality and Religion of Respondents

Nationality/Religion	Buddhist	Christian	Hindu	Islam	Total	Percentage %
Kachin		1			1	1
Kayah					0	0
Kayin	2	1			3	3
Chin					0	0
Burmese	82				82	82
Mon	1				1	1
Rakhine	5				5	5
Shan		1			1	1
Other	1		1	5	7	7
Total	91	3	1	5	100	100

Source: Field Data, 2019

According to the table (4.5), in population race and religion, the most respondents are Bamar (82%), followed by Rakhine (5%) and others (7.0%), Kayin (3.0%) Shan, Mon and Kachin are the smallest (1%) each. The largest number of

religion is Buddhist (91%) and all are Bamar. The second religion of respondents is Islam (5%), followed by Christian (3%) and Hindu (1%). The findings from this survey show the most respondents are Bamar Buddhist. The table illustrates that causes of juvenile delinquents are not tied to ethnicity or religious faith.

Table (4.6) Natives of Respondents and the Visit of Families

Native	Number	With Visits		No Visits	
		Yes	Percentage%	No	Percentage%
Yangon	32	23	23	9	9
Bago	25	14	14	11	11
Ayeyarwaddy	16	11	11	5	5
Magwe	2	2	2	0	0
Sagaing	2	2	2	0	0
Mandalay	1	1	1	0	0
Tanintharyi	7	6	6	1	1
Mon	3	1	1	2	2
Shan	2	1	1	1	1
Kachin	0	0	0	0	0
Rakhine	6	4	4	2	2
Kayin	4	3	3	1	1
Kayar	0	0	0	0	0
Chin	0	0	0	0	0
TOTAL	100	68	68	32	32

Source: Field Data, 2019

The data is dominated by respondents who are born in Yangon (32%). Apart from Yangon, (25%) of respondents came from Bago, (16%) from Ayeyarwaddy, (7.0%) from Tanintharyi and (6%) came from Rakhine respectively. There are no one from Kachin, Kayah and Chin states. 68% of respondents have ever been visited by parents, guardians or relatives who are mostly from Yangon, Bago, and Ayeyarwaddy divisions while the rest 32% of respondents have never been visited.

B. Types and Causes of Crimes

In order to find the challenges of juvenile delinquents at the school, the survey should also include information, presenting the reasons why they are in the rehabilitation center. Types of crimes committed and the causes behind can differentiate between the age groups of juvenile delinquents.

Table (4.7) Type of Crime According to the Age Group

Type of Crime And Age Group	Murder	Drug	Hurt	Politics	Rape	Robbery	Theft	Other	Total	Percentage %
12 to 14 years		1	1		1		2		5	5
15 to 18 years	14	23	4		21	1	30	2	95	95
Total	14	24	5		22	1	32	2	100	100

Source: Field Data, 2019

According to table (4.7), 95% of crimes are committed by age between 15 to 18 years, and the rest 5% are committed by the age group of 12 to 14 years old. The highest type of crime is theft (32%), the lowest is robbery (1%) and both committed by age group 15 to 18 years old. Drug is the second largest type (24%) followed by rape (22%) and murder (14%) which are committed by the age 15 to 18 years old. The age group between 12 to 14 years old does not commit murder, but there are very few numbers who committed crimes on theft, drug, hurt and rape.

Table (4.8) Type of Crimes and Causes of Crimes

Type of Crimes And Cause of Crimes	Murder	Drug	Hurt	Politics	Rape	Robbery	Theft	Other	Total	Percentage %
Peer Effect	2	7	0	0	2		7		18	18
Emotional Effect	7	8	2	0	5		4		26	26
By Force	1	0	0	0	0		0		1	1
Financial problem	0	3	0	0	0		9		12	12
Incidentally	3	3	1	0	11		5	2	25	25
Other	1	3	2	0	4	1	7		18	18
Total	14	24	5	0	22	1	32	2	100	100

Source: Field Data, 2019

According to table (4.8), (26%) of crimes are due to the reason of emotional effects, followed by the reason of incidentally (25%) and by the peer influence (18%). Rape cases are mostly happened incidentally. Most theft cases are seen due to the reason of financial difficulties (12%) and drug cases are occurred mostly due to emotional effect and peer influence. Murder case (1%) is occurred because of someone's pressure. Both age groups in the table do not concern about politics

C. Education, Training, Rehabilitation, Health Care, Protection

In order to identify both opportunities and challenges that juvenile delinquents are receiving with regards to health care, education, welfare development and protection, and their feelings of personal safety and security while living inside the school, the following data were collected. Another reason is to be able to learn their goals and hopes after release, this section in the survey is important to be focused.

Table (4.9) Formal Schooling before and during Nget Aw San

Age Groups	Schooling before Nget Aw San	
	Yes	No
12 to 14 years old	4	1
15 to 17 years old	83	5
18 and above	7	0
Total	94	6

Source: Field Data, 2019

According to table (4.9), 94% of respondents have ever received formal education before arriving to Nget Aw San, but the rest respondents (6%) have not received. All respondents from the age group of 18 years and above have even received formal education before arriving to Nget Aw San.

Table (4.10) Formal School /Vocational Training Opportunity at Nget Aw San

Age Groups	Attending Formal School		Attending Vocational Trainings		Total
	Yes	No	Yes	No	
12 to 14 year	1	4	3	2	5
15 to 17 year	10	78	55	33	88
18 and above	2	5	6	1	7
Total	13	87	64	36	100

Source: Field Data, 2019

Table (4.10) describes that all age groups are receiving either formal school (13%) and/or vocational trainings (64%). The table in a way states that the majority of those who are not attending formal education system shows at (87%), but some of them are having opportunities to take vocational education. (36%) of respondents are still not having vocational education.

Table (4.11) Type of Vocational Trainings Received in Nget Aw San

Electrical	Furniture Making	Welding	Hair Cut	Making Brooms	Other	Total	Percentage %
1			4			5	5
10	9	10	18	4	14	65	65
3		1	1		1	6	6
14	9	11	23	4	15	76	76

Source: Field Data, 2019

According to table (4.10) and table (4.11), age group of 12 to 14 years old respondents are having mainly haircutting training. The rest age groups are on different vocational trainings where (23%) are receiving haircutting trainings, followed by electrician training (14%), welding training (11%), furniture making training (9%) and broom fabrication training (4%). Others include motorcycle repairs and so on. Both mentioned tables describe there are more than 10% of respondents who are receiving more than one type of vocational training opportunity.

Table (4.12) Different Type of Health Care Opportunities

Type of Health Care	Number of People	Percentage%
Regular Medical Checkup	54	54
Vaccination	67	67
In-House Clinic when sick	93	93
Close Care under head of hostel when sick	70	70
Not at All	4	4

Source: Field Data, 2019

n = 100

Table (4.12) describes that (93%) of respondents are going to in-house clinic for health care and (4%) of respondents are not having any health care service. (70%) of respondents says that they are under the close care of their head of hostel when they are sick. (67%) of respondents have ever taken Vaccination occasionally and (54%) of respondents have ever taken regular medical checkup.

Table (4.13) Respondents' Expressions of Problems, and Protection

Expression of problems solved by	Head of Hostel	Friend	Teacher	School Admin	Message Box	No one	Total	Percent %
Totally Solved by	19	15	8	1	1	2	46	46
Not Solved		5				14	19	19
Partially Solved by	6	24	1	1	1	4	35	35
TOTAL	25	44	9	1	1	20	100	100

Source: Field Data, 2019

The table (4.13) shows that most respondents (44%) express their feelings of problems, inconveniences and concerns to their friends. (20%) of respondents do not express any of their inconveniences with anyone. (25%) of respondents express that they consult with their head of hostel, and all are totally solved or partially solved. (44%) of respondents say they express their problems to their friends but it is found out that some are unsolved. (9%) of the respondents express their feelings to their teachers and all are mostly solved. Only (1%) of respondents express their concerns to admin and through message box, and they are partially solved. Respondents' expressions of feelings and problems are totally solved statistically about (46%), partially solved about (35%), and (19%) are not solved.

Table (4. 14) Respondents' Feelings of Personal Security

Description	Frequency	Percentage %
Inside the hostel	80	80
inside the classroom	3	3
somewhere in the school compound	2	2
somewhere outside the school compound	15	15
Total	100	100

Source: Field Data, 2019

Table (4.14) describes that while (80%) of respondents feels secured to stay inside their own hostels, (15%) feels secured to stay somewhere outside of school compound.

Table (4.15) Respondents' Future Intension after Release

Age Groups	Reunite with family, good community and earn for living	Back to formal School	Other ideas	Total	Percentage %
Age 12 to 14	3	2		5	5
Age 15 to 17	60	9	19	88	88
18 and above	5		2	7	7
TOTAL	68	11	21	100	100

Source: Field Data, 2019

As per the table (4.15), (68%) of respondents says they would like to re-unite with family and integrate to good society and earn for living. Over (10%) of the respondents say they would like to go back to formal education system. No one from the age of 18 years old and above would like to go back to formal education. Others (21%) have no plan or ideas what they would like to do after they are released.

D. Likes and Dislikes of Juvenile Delinquents

In order to analyze the opportunity and challenges in broader perspectives of juvenile delinquents, some open questions as what they like and what they dislike in the school are included in the last part of interview questionnaire. 16% of respondents did not express anything about what they like and what they do not like in the school.

According to the survey, most respondents freely expressed their desire to have the opportunities to attend vocational trainings, especially for their mates who do not have parents, or guardians or relative visits. Respondents thanked and appreciated to the donors who are donating their basic needs, such as food, clothing etc and asked for more donation especially for their mates who do not have parents, or guardians or relative visits. Respondents prefer playing sports, music, having freedom and school disciplines. Few respondents said they like about the guidance of the Principal.

The respondents strongly expressed their dislikes about the fights and rudeness between students. They also pointed out their dislikes such as poor condition of infrastructure such as old and crowded building, broken roofing etc and insufficient basic needs such as food, clothing, slippers, sportswear, toiletries, and so on. They are frustrated about morning physical exercises. In particular; they do not like to stand for a long time during the weekly morning briefing section from the Principal of the school where they have to listen the briefing too long in the field. They do not

like some works for example, firewood collecting, physical exercises and so on. They do not like when students are unfairly treated; therefore, they wish to have equal rules for all students. One student mentioned he dislikes about the manner of drunken teacher.

4.3.3 Analysis on the Perception of School Administrators

In order to analyze the opportunity and challenges from a deeper perspectives of school administrators, key informant interview with a total of 10 school administrators; the Principal, teachers and all the heads of the hostels was conducted. Key questions are designed in five different parts as mentioned below.

- A. Manpower, Responsibilities and Rights of the School Administrators
- B. Guidelines, Standard Operation Procedure, Minimum Standard of Care
- C. Monitoring and Evaluation System Related to the Performance of Staff and the Children
- D. Welfare, Protection and Rehabilitation Programs
- E. Infrastructure

During the key informant interview, all respondents expressed on the needs of manpower resources. They need to work nearly every day and even on days-off, they come to school for morning briefing, especially keeping themselves in the loop of information and updates as they are worried about their children during their absence. 80% of total staff are natives from the same town; so they can easily show up to school anytime they want. The principal said;

“The school is so big so we have to come to school every day even on day off; otherwise there will be a lot of gaps”.

One head of the hostels who has been working in the school for 7 years said that he and his co-workers have never had an opportunity to attend any trainings offered directly by MSWRR due to limited manpower in the school but ever joined meetings and workshops offered by some aids organizations. He also added that if they will have one or few professional psychologists in house for professional counseling activities for all students, that will help the school and the students a lot. Because, they are unable to concentrate only on counseling as they have many other important

day-to-day tasks and try to rotate all the tasks within their available manpower. All the rest respondents supported his inputs.

"I am working here for more than 7 years, I have never attended any training provided by directric office but we have in-house trainings given by some NGO or INGO, actually we would like to be called by our directric office for the trainings but in the end we also understand in the position of a head why he cannot send his people due to limited manpower in-house"

Staffs provide guidance to boys who misbehave by fighting. The boys are expected to participate in what was referred to as civic lessons during weekdays. The Principal said that because boys were focused on the activities, incidents of misbehavior reduced dramatically as well as attempts to escape. Boys have some freedom to go outside nearby village twice a day for buying snacks for themselves, particularly 8 am to 9 am in the morning and then 4pm to 5 pm in the afternoon. Only one or two boys run away per month, it can be assumed that those are usually new comers who do not fit into the program yet or have done something wrong inside the school. In such cases, school needs close co-ordination with community and related township and district authority to trace them back into school and gives counseling to the running boys. Heads of the hostels and up to their assistant level staff are well aware of guidelines, standard operation procedures and how to perform in keeping with minimum standard of care as they often participate and gain knowledge from in-house trainings or workshops. They described the benefits of training to include staff treating children "more gently" due to improved communication skills and better management of behavioral problems. Three of the respondents said:

"Our motivation to come to school every day is our students. We are very worried about our boys, so even if we are on day off, we would like to come by once either in the afternoon or in the evening to make sure things are running well"

However, in particular to the new child rights law that states that juvenile delinquents up to 20 years old under the court investigation can be sent to the youth rehabilitation centers, they are worried how to handle those adult juvenile delinquents. Apparently, there are around 20 adult juvenile delinquents over 18 years old who have

just arrived to school during the last two months after the new child right law has been approved. 5 out of 6 heads of hostels shared that child rights law in theory has a lot of difficulties in practice on the ground. One of them said:

“Where are our rights, in case if we face dangerous situation while we are sleeping at night among 90 or, 100 students inside the same hostel room? Heads of Hostels are also human being, they also have angers and sometimes cannot control the anger and react immediately on the situation, then where is the protection for us?”

When it comes to rehabilitation programs for the children, the school is providing vocational trainings based on observation on the potential job opportunities in the region where they are returning to. But in reality, rarely the children are applying the skills they have learnt in the school. It means, trainings and works are not engaged in real life. One of the big barriers is that they are asked by employers to provide “documentation of crime clearance endorsed by related township police office” that is obviously impossible to fulfill. All respondents suggested to develop a sort of own business run by the school, related to vocational trainings. They believe such approach will help more effectively to the school, and the children. One of the respondent teachers said:

“The school has big land, and able to accommodate enough rehabilitation facilities, if government can support enough staff and finance, we can effectively run all sorts of development programs such as sport programs with decent sport facilities, more effective vocational programs, proper counseling rooms, meetings and sharing rooms for the children etc but in the end, whatever the school provides, it depends on the mindset of a child who would like to take it or leave it for their living”.

One added that:

“We have more than 500 students, if we can operate our own workshop running a labor intensive business, for example “printing stickers on the shirts” or something like that, such program will open the mindset of our children, that they can apply it in connection between their own business and their school”.

The principal said:

“We are trying to equip our children if possible two to three kinds of vocational trainings because when they return their town, only one type of vocational training is not enough for earning and living”

Family tracing starts from the day of admission to the school and up to now, there are not less than 600 boys who were reunited around with their families over the years since 2010. School has a continuous assessment and daily reporting system as well as for monthly tasks and review. Student progress report every three months are done by related head of the hostel for his/her hostel, in keeping with minimum standard of care. The principal said:

“We are trying to follow minimum standard of care, which was recently revised in 2017 but with the exception of required infrastructure standard”.

Finally, interview questions about the infrastructure, all respondents described current infrastructure are not enough with the size of the school. For example, one hostel needs to accommodate around 90 boys. There is not enough building for vocational trainings and there is also no proper counseling room. In general, all buildings are old, too crowded and needs refurbishment. Currently, MSWRR is financing for four additional hostels in consideration of newly arrival of over 18 years old youth. The principal said

“We need at least one more building for vocational trainings, enough hostels for the size of the students. MSWRR is providing funds for four new hostels, now being under construction in consideration of newly arrivals of over 18 years old youth, but we still need facilities inside the hostels and we do not have the fund yet”.

Respondents are happy with easier and faster communication due to the access to mobile phones, internet and social media. They said,

“Nowadays, family tracing processes are much faster than before due to the social media communication”

Table (4.16) Analysis on Opportunities and Challenges of Nget Aw San

Opportunities	Challenges
Manpower, Responsibilities and Rights of the School Administrator	
<p>-Multiple functions and skills</p> <p>-Rights to recommend to the court for the children’s application on appeal matter to reduce criminal punishment / judgments</p> <p>-Opportunities to attend job-related trainings such as accounting, computer literacy trainings, child rights, capacity building / development trainings etc.</p>	<p>- Manpower power shortage 37 staff out of 47 in the organizational structure</p> <p>- Heavy workload and responsibilities so no work-life balance</p> <p>- Insecurity; staff facing their personal safety and security</p> <p>- Staff unable to move the workplace even after job promotion</p> <p>- Staff unable to join any training offers by MSWRR</p>
Guidelines, Standard Operation Procedure, Minimum Standard of Care	
<p>-Senior staff are well aware of guidelines, standard operation procedures and how to perform in keeping with minimum standard of care</p> <p>-Junior level staff are not fully aware yet so to keep giving opportunity to learn</p> <p>-</p>	<p>- Lots of limitation to follow everything according to the law, due to limited resources (financial, manpower)</p> <p>- Adult juvenile delinquent arrival due to the new Child Rights Law 2019. Hard to handle adult Juvenile delinquents.</p> <p>- The rights for a released child to get a job facing a big barrier. The children are asked by the employers to provide “documentation of crime clearance endorsed by related township police office”</p>

Monitoring and Evaluation System Related to the Performance of Staff, and Children	
<p>-Daily situational assessments and reporting system among the staff, heads of hostels and the principal</p> <p>-Daily irregularity report</p> <p>-Monthly review meeting by the principal with both administrators and students</p> <p>-Student progress report every three months</p> <p>-Regular inspection from District Office</p>	<p>-No written M&E system in place at the school</p> <p>-No track record on the after-release follow up</p> <p>- No record on rehabilitation programs' output nor outcome statistic</p> <p>-School has no sufficient information on re-integration process as it is now handled by third part aid organization.</p>
Welfare, Protection and Rehabilitation Programs	
<p>-Access to mental development programs, physical development programs, educations, trainings and recreations</p> <p>-Student-family reintegration programs reduce on the problems of behaviors and attitudes.</p>	<p>-No sufficient vocational trainings.</p> <p>-No sufficient health care</p> <p>-No professional psychologists for professional counseling activities</p> <p>-Extremely limited budget for day to day rehabilitation and development tasks</p> <p>-Poor quality of food, clothing, and basic amenities</p>
Infrastructure	
<p>-School has big land, the environment is green and in good privacy. The school compound is sufficient enough to develop proper infrastructure and rehabilitation facilities.</p> <p>-Better access to communication due to mobile phone and Facebook.</p>	<p>All are very old buildings, also crowded</p> <p>No sufficient vocational training rooms.</p> <p>No practical training workshop</p> <p>No proper counseling room</p> <p>No sufficient sleeping space, dinning space for the children</p> <p>No sufficient budget for proper infrastructure, facilities and equipment in keeping with minimum standard of care</p>

Source: Field Data, 2019

CHAPTER V

CONCLUSION

5.1 Findings

This study focuses on the findings of opportunity and challenges of Nget Aw San rehabilitation training school operated by DSW with the objectives to support further needs and requirements of juvenile delinquents, school administrators and training school. The study was analyzed on making survey with the use of structured questionnaire and key informant interview with school administrators, caregivers, and juvenile delinquents.

As per the analyzed data, most respondents come from Burmese Buddhist families, and born in Yangon though the types and the causes of the crimes are not tied to ethnicity or religious faith. The respondent group who are age between 12 to 14 years old commits the type of crimes such as theft, drug, hurt and rape, but they do not concern with murder, robbery and politics. The respondent group of 15 to 18 years old commits mostly theft cases, followed by drugs, rapes and murder. Most crimes are committed due to the reasons of emotional pressure and incidentally. 85% of the respondents commit the crimes as the first time but the rest 10% do more than two to three times and 5% do more than four times and above before arriving to Nget Aw San. 2% of respondent are the repeaters to Nget Aw San.

Respondents have access to welfare, development and protection. Findings show that juvenile delinquents are receiving either formal education or non-formal education and vocational education. But this is unfairly received particularly when it comes to vocational training and health care opportunity. More than 10% of respondents have more than one type of vocational trainings while 36% of the total respondents still do not have an opportunity to attend one type of vocational training. They describe the benefits of vocational training received and take opportunity to apply within the school internal projects, but they mainly hope to apply and earn on it for living upon they are released. In reality, the rights for a released child to get a job face a big barrier. The children are asked by the employers to provide

“documentation of crime clearance endorsed by related township police office” which is impossible to fulfill. With regards to medical care, nearly half of the respondents do not have the opportunity to regular medical check-up, also over one third of the respondents do not have Vaccination although one nurse is provided by Ministry of Health living standby inside the school.

As part of physical development activities, respondents are given opportunity to have access to recreation, watch TV, play games, access to library and music facilities but often time and facilities are limited. The study also brings that other basic necessities such as clothing, bathing facilities, schoolbooks and materials are available but they are not in adequate quantities.

As for the mental development activities, respondents receive regular counseling section, meditation, occasionally meeting with parents and/or guardians or relatives as part of family tracing task of the school. The study shows 67% of respondents have ever been visited by parents or relatives but the rest have no chance yet. Respondents have opportunity to express their feelings of problems, inconveniences and concerns to their heads of hostels, teachers or via message-box, whereas nearly half of the respondents (44%) express their feelings to friends. The study shows while 85% of respondents feels more secured living inside their own hostels, rather than in the classroom, or somewhere in the school compound, 10% of the respondents mentioned they feel secured living outside of the school compound.

Finally, 68% of respondents desire to re-unite with their parents, work for living and integrate into good society while 21% have no ideas what to do and where to go after they are released. 11% of respondents desire to continue formal education after they are released.

Although the school should be the last resource as an institutional care, it could be an opportunity for youths who need protection and prevention from committing crimes. With the size of student number, and the spacious school compound with big empty land, opportunities of sufficient sleeping, dining, recreations, rehabilitation programs and facilities can be hosted. Almost all buildings are very old, the basic facilities such as water, electricity, and sanitation are available. There could also be an opportunity to develop a proper in-house workshop for multiple vocational practical trainings where juvenile delinquents are regularly trained for practical competences. From there, the school can develop an income generation concept or kind of cost covering concept by using the competences of students, not

for profits but for training purposes for the benefits of juvenile delinquents. In terms of security and emergency response, first aid kits and fire extinguishers are available, although the facilities are lack of features such as clear markings of exits, or a clearly advertised system alarm and evacuation procedures in writing / pictures.

In terms of manpower, a total of 37 people including the Principle, care givers, staff and teachers is obviously found at 20% lack compared to official structure. Particularly for almost all hostel heads as they need to take care nearly a hundred of students. If not more so, there is also a need for personal security and safety for each caregiver who lives together with nearly a hundred of juvenile delinquents in the same hostel every day. Due to very limited manpower and financial resources, effectiveness, efficiency and productivity of staff performance is extremely challenging. This is an important message of every person who expressed in the focus group discussion. The school uses public telephone and fax line for information and communication and also use their personal mobile phones; therefore, staff are happy with easier and faster communication system. However, it is seen that computerized information and communication system is not applied. Finally, there is a big room for improvements and opportunities, but the main challenges to all of the above issues are the bottle neck of lacking human resources and financial resources.

5.2 Suggestions

Much of the problems and challenges identified in this study were based on the interview findings of school administrators, caregivers, and juvenile delinquents. Based on these explanations, concerning their situation is the most important factor in their hoped rehabilitation. In particular, their views about improvements in the requirements of man powers, human resources development, and infrastructure development and rehabilitation programs in the whole rehabilitation system cannot be ignored simply because their assessment may be subjective.

The suggestions for school administrators can be defined as to keep proposing to government with the requirements of adequate resources (financial and human) to be able to effectively implement minimum standards of care. The school needs to increase cooperation between parents, relatives, local authorities, as well as between government departments in order to effectively protect the children in contact with the law. More importantly, the school should perform more active involvement in the family tracing and meaningful job engagement between the released-boys who are

ready for the jobs and the employers who are giving the jobs. It is also important for the school that they strengthen collaboration with International Agencies, local stakeholders to develop more social and health care programs, educational programs, especially vocational trainings and employment engagement programs for juvenile delinquents. One of the logics to suggest is that to develop a proper in-house workshop for multiple vocational practical trainings where juvenile delinquents are regularly trained for practical competences and then to formulate an in-come generation concept or kind of cost covering concept by using the competences of students, not for profits but for training purposes. On the other hand, to provide regular training opportunities for staff in the school, especially the implementers on the ground level to promote more in-depth knowledge, understanding, and application of child protection principles.

The suggestions can be proposed to MSWRR that it should allocate more resources (financial and human) to be able to effectively implement the minimum standards of care. Thus, MSWRR should urgently support human resources management and development, adequate infrastructure requirements, and ensure that all rehabilitation centers are subject to regular inspections and appropriate regulations. Adequate funds should be made available to meet the basic needs of children such as food, clothing and many more. Even though custodial placements are sometimes proper and necessary, children feel marginalized and stigmatized if they are taken away from their parents. In addition, government shall refurbish the center to full capacity but before that, all the schools under DSW should develop a strategy together particularly how to balance between rights and responsibilities of both care-givers and juvenile delinquents in keeping with minimum standard of care. As a continuous mission, Government should develop a strategy to reduce crimes committed by the children and youth, in collaboration with International Agencies and local stakeholders.

REFERENCES

- Alter, P. (2016). *Definition and origin of rehabilitation in prison*. University of Phoenix, USA
- Banks, D. C. (2011). *An evaluation of strengthening juvenile Justice in Myanmar*. MIMU, Myanmar
- Bellamy, C. (2002). *The State of the World's Children, 2002: Leadership*. UNICEF, Division of Communication, 3 United Nations Plaza, H-9F, New York, NY 10017.
- Benko, J. (2018). The Radical Humaneness of Norway's Halden Prison: The Goal of the Norwegian Penal system is to get inmates out of it. *NY Times Mag. Retrieved, 10*.
- Bichell, R. E. (2015). In Finland's "open prisons," inmates have the keys. *PRI's The World*.
- Brain Injury Alliance of Idaho. (2019). Retrieved from *Brain Injury Alliance of Idaho*: <https://biaid.org/tbi/rehabilitation/>
- Bury, T. (2003). Primary Health Care and Community Based Rehabilitation: implications for physical therapy based on a survey of WCPT's Member Organisations and a literature review. *WCPT briefing Paper, 1*.
- Campbell, K. M.(2011). Rehabilitation Theory: Retrieved from <https://marisluste.files.wordpress.com/2010/11/rehabilitation-theory.pdf>
- CBS News. (2016, March). Retrieved from <https://www.cbsnews.com/news/this-is-prison-60-minutes-goes-to-germany/>
- Cho Cho Lwin (2017). "A Study on the Main Causes of Juvenile Delinquency in Nget-Aw-San". (Master Thesis, Yangon University of Economics).
- Department of Social Welfare. (2019). Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement, Myanmar.

- Fidenza, E. (2017). *“Psychological Assessment”*. A Survey on Juvenile Delinquents at Nget Aw San, Yangon
- Field, G. (1998). *“Continuity of Offender Treatment for Substance Use Disorders”*. Center for Substance Abuse Treatment. (1998). DHHS Publication No. (SMA) 98-3245 Printed 1998
- Golay, J. F. (1958). *The Founding of the Federal Republic of Germany*. Chicago U. of Chicago P.
- Gopalkrishnan, N. (2018). Cultural diversity and mental health: Considerations for policy and practice. *Frontiers in public health*, 6.
- Hamilton, C., Apland, K., Yarrow, E., Mackin, A., & Penh, P. (2018). Promoting and Protecting the Rights of Children: A Formative Evaluation of Unicef’s Child Protection Programme in Cambodia. *EVALUATION*.
- Huebner, B. M., DeJong, C., & Cobbina, J. (2010). Women coming home: Long-term patterns of recidivism. *Justice Quarterly*, 27(2), 225-254.
- Kemppainen, E. (2011). *“The Concept of Social Rehabilitation”*. OSAKA Forum. The 12th Rehabilitation International Asia and the Pacific Regional Conference
- Lipsey, M. W., Howell, J. C., Kelly, M. R., Chapman, G., & Carver, D. (2010). *Improving the effectiveness of juvenile justice programs*. Washington DC: Center for Juvenile Justice Reform at Georgetown University.
- Lipsey, M. W., & Cullen, F. T. (2007). The effectiveness of correctional rehabilitation: A review of systematic reviews. *Annu. Rev. Law Soc. Sci.*, 3, 297-320.
- Marks, K. (1974). *Grundrisse. German Edition, Berlin*.
- MacKenzie, D. L. (2006). *What works in corrections: reducing the criminal activities of offenders and delinquents*. Cambridge University Press. USA

- McMillan, T. M., & Greenwood, R. J. (1993). Models of rehabilitation programmes for the brain-injured adult. II: model services and suggestions for change in the UK. *Clinical Rehabilitation*, 7(4), 346-355.
- McNeill, F. (2012) Four forms of 'offender' rehabilitation: towards an interdisciplinary perspective. *Legal and Criminological Psychology*, 17 (1). pp. 18-36. ISSN 1355-3259 <http://eprints.gla.ac.uk/59166/> Deposited on: 15th February 2012 Enlighten – Research publications by members of the University of Glasgow <http://eprints.gla.ac.uk>
- NJJN. (2010, March). National Juvenile Justice Network, Washington DC, USA. Retrieved from http://www.njjn.org/uploads/crc-page/CRC-Implications-for-Juvenile-Justice-Reform_March2010_fin.pdf
- Odera, O. T. (2013). “*Effectiveness of Rehabilitation Programmes on juvenile delinquents in Kenya*”. A Survey of Rehabilitation Schools in Nairobi County
- Ruppel, O. C. (2009). The protection of children’s rights under international law from a Namibian perspective (pp. 53-100). na
- Soe Wyutyi Htoo (2012). “*A Study on the Main Causes of Juvenile Delinquency in Nget-Aw-San*”. (Master Thesis, Yangon University of Economics).
- UNICEF. (2011). *The Situation of Children in Residential Care Facilities in Myanmar. Yangon, Myanmar: UNICEF.*
- WHO. (2011). *World Report on Disabilities (2011): Chapter 4*. Retrieved from https://www.who.int/disabilities/world_report/2011/chapter4.pdf.
- WHO. (2019). *Disabilities; Community Based Rehabilitation*; Retrieved from <https://www.who.int/disabilities/cbr/en/>

References from Websites

[https://alchetron.com/Rehabilitation-\(penology\)](https://alchetron.com/Rehabilitation-(penology))

<https://www.unicef.org/myanmar/what-we-do>

[https://en.wikipedia.org/wiki/Rehabilitation_\(penology\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Rehabilitation_(penology))

<https://emergency.unhcr.org/entry/43381/child-protection>

<https://www.dsw.gov.mm/en/child-and-youth>

<https://biaid.org/tbi/rehabilitation/>

<https://emergency.unhcr.org/entry/43381/child-protection>

https://www.who.int/disabilities/world_report/2011/chapter4.pdf

<https://www.who.int/disabilities/cbr/en/>

<https://geriatricrehabilitation.blogspot.com/2011/01/social-rehabilitation.html>

<https://www.jgi-gisi.com/eReader/chapter/9789386261229/ch1>

<https://biaid.org/tbi/rehabilitation/>

<https://marisluste.files.wordpress.com/2010/11/rehabilitation-theory.pdf>

<https://www.coursehero.com/file/13329145/Definition-and-origin-of-rehabilitation-in-prison/>

<https://www.pri.org/stories/2015-04-15/finlands-open-prisons-inmates-have-keys>

<https://jpo.wrlc.org/bitstream/handle/11204/4227/Four%20Forms%20of%20Offender%20Rehabilitation>

https://www.who.int/disabilities/world_report/2011/chapter4.pdf

<https://marisluste.files.wordpress.com/2010/11/rehabilitation-theory.pdf>

<http://www.chinanier.com/2018/the-rise-of-concept-for-rehabilitation-in-the-world.htm>

Appendix

Questionnaire

A. Demographic Information of Respondents

1. To Which age group below?

12 to 14	15 to 17	18 and above

2. What is your religion and race?

Buddhist	Christian	Hinduism	Islam ✝	Other

Race (_____)

3. Where was your birthplace?

Yangon		Mon	
Bago		Shan	
Ayeyarwaddy		Kachin	
Magwe		Rakhine	
Saganin		Kayin	
Mandalay		Kayar	
Tanintharyi		Chin	

4. Did your parents / guardian / relatives meet to you in NAS?

Yes (.....)

No (.....)

B. Types and Causes of Crimes

5. What is the main reason for committing this crime?

Peer Influence	Emotional Effect	By Force	Financial Difficulty	Accidental Event	Other

6. Types of crimes committed

Murder		Thief	
Drugs		Rape	
Hurts		Gambling	
Politics		Robbing	

7. How many times have you committed crime before?

First Time	Two to Three	Four and Above

8. How many times have you ever stayed in NAS?

First Time	Two to Three	Four and Above

Section. C Education, Training, Rehabilitation, Health Care, Protection

9. Have you ever attended the school before Yes or No? Yes (.....) No (.....)

Government School	
Other School	

10. Do you have opportunity to attend the formal school in NAS? Yes (.....)No (.....)

11. Type of vocational training received in NAS?

Electrical	Furniture making	Welding	Hair Cutting	Producing Brooms	Others

12. Do you have any opportunities to participate in the following programs?

Music		Chinlone	
Mediation		Physical Exercise	
Fire Fighting		Excursions	
First –Aid		Others	
Football			

13. How often have you ever applied your learning?

Regularly	Sometimes	Always	Never

14. How often you change your clothes? (in day)

1	2	3	4	5

15. Different types of health care opportunities

Regular Medical Checkup	Yes	No
Vaccination	Yes	No
Going to Clinic	Yes	No
Close Care	Yes	No
Not at All	Yes	No

16. Have you ever made the following things in school every day?

Watching TV (.....)

Study (.....)

Playing (.....)

Others (.....)

Working (.....)

17. Have you ever visited outside of the school?

Yes (.....)

No (.....)

18. Respondents' expressions of problems and protection?

Head of Hostel		School Admin	
Friends		Message Box	
Teachers		No one	

19. How far the problem solved?

Solved	Unsolved	Partially solved

20. Where is the safest place for you?

In the Hostel	(.....)
In the Classroom	(.....)
Somewhere inside the school compound	(.....)
Somewhere outside the school compound	(.....)

21. What is your future goal?

Will reunite with family, good community and earn for living
(.....)

Will attend formal School
(.....)

Others
(.....)

D. Likes and Dislikes in the School

23. What are the things you like in the school?

.....

24. What are the things you dislike in the school?

.....

KEY INFORMANT INTERVIEW QUESTIONS

A. Manpower, Responsibilities and Rights of the School Administrators

1. Please explain what are the current manpower in the school including their main responsibilities and rights?
2. Does the school provide training and development programs for the staff? If yes, what kinds of programs does the school offer?

B. Guidelines, Standard Operation Procedure, Minimum Standard of Care

1. Please explain if and how far all the staff are aware of standard operation procedure, guidelines and minimum standard of care related to their responsibilities?

C. Monitoring and Evaluation System Related to the Performance of Staff, Children and Programs

1. How do you perform monitoring and evaluation system related to the performance of staff and the children?
2. How many cases of family re-unification completed up to now? If and how is the family tracing and follow up system working for a child after-released?

D. Welfare, Protection and Rehabilitation Programs

1. Please explain all different kinds of welfare, protection and rehabilitation programs has the school been offering to all students?
2. What aids organizations are currently providing financial, technical assistances in offering welfare programs?

E. Opportunities and Challenges

1. What are the opportunities and challenges in implementing the youth welfare, rehabilitation programs?
2. What are the current and future requirements in implementing effective youth rehabilitation programs?

အဆောင်ချိက်စာရင်း ၉.၈.၂၀၁၉

စဉ်	အဆောင်အမည်	စာရင်းရှိ	လက်ရှိ	မှတ်ချက်
၁	စစ်ကိုင်း	၉၀		ပေးပို့ - ၈၀
၂	ပင်းယ	၉၀		ပေးပို့ - ၇၇၇
၃	ကောင်းလှ	၈၈		ပေးပို့ - ၅၂၇
၄	ရွှေဘို	၈၈		
၅	ပျံ	၉၀		
၆	တကောင်း	၇၈		
	စုစုပေါင်း	၅၂၄		

Number of Student list

Survey Team at Nget Aw San

Students

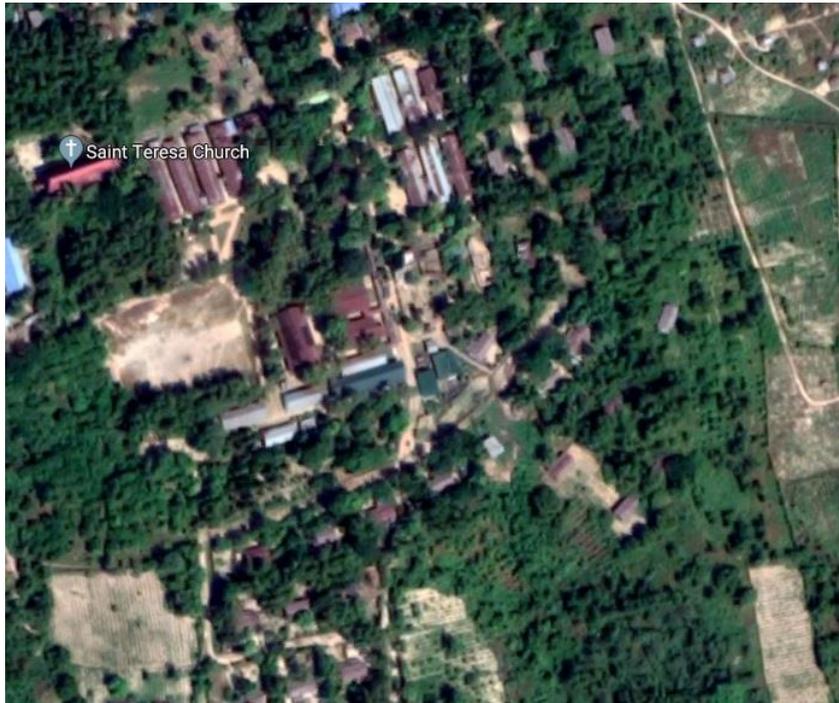
Individual Survey with Students

Individual Survey with Students

Individual Survey with Students

Nget Aw San Location on Google Earth

Nget Aww San Location on Google Map

လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၏အမှာစာ

မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံသဘောတူစာချုပ် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံဖြစ်ခဲ့ပြီး ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ကလေးသူငယ်ဥပဒေ နှင့် ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ကလေးသူငယ်နည်းဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။

ယနေ့မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် လိုအပ်သော ကလေးသူငယ်များကို လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနလက်အောက်ရှိ လူငယ်သင်တန်းကျောင်းများတွင်လည်းကောင်း၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် စေတနာ့ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများက လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနတွင် တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့် မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားပြီး ဖွင့်လှစ်သော ပရဟိတ ဂေဟာများတွင်လည်းကောင်း ပြုစုထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လျက်ရှိပါသည်။

ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် မဖြစ်မနေပြုစုစောင့်ရှောက်မှုကို နောက်ဆုံးအဆင့် အဖြစ်သာ ပြုသင့်ကြောင်း နိုင်ငံတကာတွင် လူမှုရေးပညာရှင်၊ စိတ်ပညာရှင်များက လေ့လာ ဖော်ထုတ်သိရှိခဲ့ကြပါသည်။

ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံ သဘောတူစာချုပ်ပါ အခြေခံမူ(၄)ရပ်တွင် ကလေးသူငယ်၏ အကောင်းဆုံးအကျိုးစီးပွား ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဟု ပါရှိရာ လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးပရဟိတ ဂေဟာများသည် မိမိတို့၏တောတောင်ရေမြေသဘာဝ၊ ယဉ်ကျေးမှုအရ ကလေးသူငယ်၏ အကောင်းဆုံးအကျိုးစီးပွားကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဂေဟာ/ သင်တန်းကျောင်းတစ်ခုတွင် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အကာအကွယ်ပေးခြင်း ဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းများ (Minimum Standards)နှင့်အညီဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

သို့ပါ၍ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်း ဦးစီးဌာနသည် UNICEF (မြန်မာ)နှင့်ပူးပေါင်း၍ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့် စံချိန်စံညွှန်းများကို ညှိနှိုင်းပြုပြင်ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။

ဤအနိမ့်ဆုံး စံချိန်စံညွှန်းများ(Minimum Standards)ကို တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်းရုံးများ၊ ကလေးသူငယ်အကျိုးဆောင်ရွက်ပေးနေသော ဆက်စပ်ဝန်ကြီးဌာနများ၊ သက်ဆိုင်ရာဒေသအာဏာပိုင်များ၊ ပရဟိတဂေဟာများ၊ ကလေးသူငယ်များ၏ အကောင်းဆုံး အကျိုးစီးပွားကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များ ထံသို့ဖြန့်ဝေပေးမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာအုပ်ပါအတိုင်း ကလေးသူငယ်၏ အကောင်းဆုံးအကျိုး စီးပွားကိုဆောင်ရွက်ပေးမည်ဆိုပါကဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် ပြုစုထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်

ရှောက်ထားသော ကလေးသူငယ်များ၏ ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီးအနာဂတ် မျိုးဆက်သစ်များပေါ်ထွက်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။

သို့ပါ၍ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတာဝန်ရှိသူများ၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများအနေဖြင့် ယခုထုတ်ပြန်သော "ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အကာအကွယ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းများ" နှင့်အညီ စောင့်ရှောက်ပေးစေလိုပါကြောင်း ညှိနှိုင်း မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။

ဒေါက်တာစန်းစန်းအေး
ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန

**ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်
အကာအကွယ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းများ
မာတိကာ**

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိဒါန်း	၁
၂။	အခန်း (၁) အမည်နှင့်အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်	၂
၃။	အခန်း (၂) ရည်ရွယ်ချက်	၃
၄။	အခန်း(၃) အခြေခံမူများ	၃ - ၆
၅။	အခန်း(၄) စီမံအုပ်ချုပ်မှု	၆ - ၁၀
၆။	အခန်း(၅) ကလေးအားလက်ခံခြင်း၊စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့်မှတ်တမ်းပြုစုခြင်း	၁၁ - ၁၅
၇။	အခန်း(၆) ကျန်းမာရေး၊ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး	၁၅ - ၁၇
၈။	အခန်း(၇) အစားအစာနှင့်အာဟာရ	၁၇ - ၁၈
၉။	အခန်း(၈) အဝတ်အထည်နှင့်အိပ်ယာအသုံးအဆောင်	၁၈ - ၁၉
၁၀။	အခန်း(၉) ပညာရေး	၁၉ - ၂၀
၁၁။	အခန်း(၁၀) ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး	၂၀ - ၂၁
၁၂။	အခန်း(၁၁) ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း	၂၁ - ၂၂
၁၃။	အခန်း(၁၂) ကစားခြင်းနှင့်အပန်းဖြေခြင်း	၂၃
၁၄။	အခန်း(၁၃) ရပ်ရွာမိသားစုနှင့် ပုံမှန်ဆက်သွယ်ခြင်း၊ မိသားစုနှင့် ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး	၂၄ - ၂၅
၁၅။	အခန်း(၁၄) အပြုအမူထိန်းကျောင်းပေးခြင်း	၂၆ - ၂၇
၁၆။	အခန်း(၁၅) ဝင်းခြံဥပစာနှင့် အဆောက်အအုံ	၂၇ - ၂၉
၁၇။	အခန်း(၁၆) တိုင်တန်းမှုနှင့်ဥပဒေကြောင်းအရအကာအကွယ်ပေးခြင်း	၂၉ - ၃၁
၁၈။	အခန်း(၁၇) မွေးစမှ အသက်(၅)နှစ်အရွယ်ကလေးသူငယ်များအား ပြုစုစောင့်ရှောက်မည့်အစီအစဉ်	၃၁ - ၃၄
၁၉။	နိဂုံး	၃၄
၂၀။	ကလေးသူငယ်၏ကိုယ်ရေးအချက်အလက်	နောက်ဆက်တွဲ(က)
၂၁။	ကလေးတစ်ဦးချင်းစီ၏စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်	နောက်ဆက်တွဲ(ခ)
၂၂။	စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်အပေါ် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း	နောက်ဆက်တွဲ(ဂ)

ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်
အကာအကွယ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းများ

နိဒါန်း

၁။ မြန်မာနိုင်ငံသည် “ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံသဘောတူစာချုပ်” (UN Convention on the Rights of the Child, CRC) ကို ၁၉၉၁ခုနှစ်တွင် ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးနောက် ၁၉၉၃ခုနှစ်တွင် “ကလေးသူငယ်ဥပဒေ” (The Child Law) နှင့် ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် “ကလေးသူငယ်နည်းဥပဒေ” (Rules Related to the Child Law) ကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်သည် ကလေးသူငယ်တို့၏အခွင့်အရေးများအား အကာအကွယ်ပေးခြင်း၊ မိဘမဲ့ကလေးများနှင့် အန္တရာယ်ကျရောက်လွယ်သော ကလေးသူငယ်များ၏ ရုပ်ပိုင်းနှင့်စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရှိစေရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်သွားရန် သဘောတူညီခဲ့ပါသည်။

၂။ “ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံ သဘောတူစာချုပ် ” (UN Convention on the Rights of the Child, CRC) အရ ကလေးသူငယ်တို့သည် မိဘနှင့်အတူ နေထိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ကလေးသူငယ်အကျိုးကိုမျှော်ကိုးပြီး ကလေးသူငယ်သည် မိဘနှင့်အတူနေရန် မသင့်လျော်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တရားရုံး သို့မဟုတ် တရားခွင်တစ်ခုခုက စိစစ်ပြီးသည့်အခါမျိုး၌သာ ၎င်း၏မိဘများနှင့် သီးခြားထားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကလေးသူငယ်ဥပဒေအရလည်း ကလေးသူငယ်သည် ၎င်း၏အကျိုးစီးပွားဆုတ်ယုတ်ခြင်း မရှိပါက မိဘနှင့်အတူ နေထိုင်ခွင့်ရှိရမည်ဖြစ်ပြီး မိဘတို့၏ပြုစုပျိုးထောင်မှုကိုလည်း ခံယူနိုင်ခွင့်ရှိရမည်ဟု အခွင့်အရေးပေးထားပါသည်။

၃။ ကလေးတစ်ဦးသည် မိမိ၏အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ယာယီ သို့မဟုတ် အမြဲတမ်းကင်းကွာနေခြင်း သို့မဟုတ် ၎င်း၏အကောင်းဆုံးအကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ ထားရန်မသင့်လျော်သောအခြေအနေမျိုးတွင်ရှိနေသည့် ကလေးသူငယ်သည် အထူးကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုနှင့် နိုင်ငံတော်မှ ပံ့ပိုးမှုကို ရရှိခံစားနိုင်ရပါမည်။

အခန်း(၁)

အမည်နှင့်အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်

၄။ ဤစံချိန်စံညွှန်းကို ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အကာအကွယ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းများဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၅။ ဤစံချိန်စံညွှန်းတွင် ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်စေရမည် -

- (က) **ကလေးသူငယ်** ဆိုသည်မှာ အသက် ၁၈ နှစ် မပြည့်သေးသောသူကို ဆိုသည်။
- (ခ) **ပြုစုစောင့်ရှောက်သူ** ဆိုသည်မှာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုလိုအပ်သော ကလေးသူငယ်အား ဥပဒေနှင့်အညီ ပြုစုထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားရန် တာဝန်ယူသောသူကို ဆိုသည်။
- (ဂ) **မိဘမဲ့** ဆိုသည်မှာ မိခင်နှင့်ဖခင်နှစ်ဦးစလုံးမရှိသော အသက် ၁၈နှစ်မပြည့်သေးသည့် ကလေးသူငယ်အားလုံးကို ဆိုသည်။
- (ဃ) **ဝန်ထမ်း** ဆိုသည်မှာ ပုံမှန်၊ အချိန်ပိုင်းစသည်ဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူများကို ဆိုသည်။
- (င) **ဂေဟာ** ဆိုသည်မှာ စေတနာ့ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ်ကဖြစ်စေ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း၊ အစိုးရသို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းကဖြစ်စေ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုလိုအပ်သော ကလေးသူငယ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန် ရည်ရွယ်၍မိမိတို့၏အစီအစဉ်ဖြင့် တည်ထောင်ထားသော အဖွဲ့အစည်းကို ဆိုသည်။
- (စ) **ဂေဟာမှူး** ဆိုသည်မှာ ဂေဟာရှိ ကလေးသူငယ်များအတွက် အနီးကပ်ကြီးကြပ်စောင့်ရှောက်မှုပေးရန် ကြီးကြပ်မှုကော်မတီဝင်များမှ တာဝန်ပေးအပ်ထားသူကို ဆိုသည်။
- (ဆ) **စီမံအုပ်ချုပ်မှုဝန်ထမ်းဆိုသည်မှာ** ဂေဟာ၏ နိစ္စဉူအုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းကို တာဝန်ယူရသောကြီးကြပ်မှုကော်မတီဝင် (စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ)ကိုဆိုသည်။
- (ဇ) **စွန့်ပစ်ခံကလေးသူငယ်များ ဆိုသည်မှာ** မိဘနှစ်ပါးနှင့်ဝေးကွာနေပြီး ဥပဒေကြောင်းအရဖြစ်စေ၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာအရဖြစ်စေ တာဝန်ယူစောင့်ရှောက်မှုကို မခံရသော ကလေးသူငယ်များကိုဆိုသည်။

အခန်း(၂)

ရည်ရွယ်ချက်

၆။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အကာအကွယ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းရေးဆွဲရသည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် -

- (က) ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် နိုင်ငံတော်၏ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဥပဒေများ၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် ဖော်ပြထားရှိသည့် အခွင့်အရေးများ၊ အခြေခံမူများကို ခံစားရရှိနိုင်ရေး၊
- (ခ) ကလေးသူငယ်များသည် မိသားစုနှင့်ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်း အထူးသဖြင့် တစ်အူတုံဆင်းမိသားစုနှင့် မိမိမွေးဖွားခဲ့သည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းကြား၌ အမှန်တကယ် ရှင်သန်ကြီးပြင်းလာစေရေး၊
- (ဂ) ကလေးသူငယ်တို့၏ ရှင်သန်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုရရှိလာရေးအတွက် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ အခမဲ့ပညာရေးနှင့် စိတ်လူမှုရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးကူညီမှုများကို အမှန်တကယ်လက်လှမ်းမီရရှိစေရေး၊
- (ဃ) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများအနေဖြင့် လက်ခံထားသော ကလေးသူငယ်များကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ရာတွင် နည်းစနစ်ကျကျ စောင့်ရှောက်မှုများပေးနိုင်ရေး။

အခန်း(၃)

အခြေခံမူများ

၇။ မိဘ/အုပ်ထိန်းသူများကိုယ်တိုင် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းသည် ကလေးသူငယ်များအတွက် အကောင်းဆုံး ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ကလေးသူငယ်အား ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းသို့ ပို့ရမည့်အခြေအနေမျိုးတွင် ဤစံချိန်စံညွှန်းပါ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ကလေးသူငယ်များ၏ အကောင်းဆုံးအကျိုးစီးပွားကို ရှေးရှုဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။

၈။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများသို့ ပို့အပ်ခြင်းသည် ကလေးသူငယ်များအတွက် နောက်ဆုံး နည်းလမ်း သို့မဟုတ် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရပ်ရွာလူထုသို့ အသိပညာပေးရမည်။

၉။ ကလေးသူငယ်များကို ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် စောင့်ရှောက်ပေးခြင်းထက် ဖြစ်နိုင်ပါက မိဘရင်းနှင့်အတူ နေထိုင်ခွင့်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ဆွေမျိုးသားချင်းများမှ

စောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ယာယီပြုစုစောင့်ရှောက်မည့် မိသားစုထံ ပို့ဆောင်ပေးခြင်း၊ တရားဝင်မွေးစားမည့် မိဘများထံ အပ်နှံပေးခြင်းတို့ကို အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်ပေးရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် ကလေးသူငယ်များအား လက်ခံစောင့်ရှောက်ခြင်းကို နောက်ဆုံးနည်းလမ်းအနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယာယီစောင့်ရှောက်မှု တစ်ရပ်အနေဖြင့်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

၁၁။ အကယ်၍ ရှောင်လွှဲမရဘဲ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းသို့ ပို့ရမည့် အခြေအနေမျိုးတွင် ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများ၌ စံသတ်မှတ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ထိန်းကျောင်းတည်မတ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းတို့ကို အောက်ဖော်ပြပါ “ ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေး များဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံသဘောတူစာချုပ်” (CRC)အခြေခံမူ(၄)ရပ်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက် သွားရပါမည်-

(က) **ကလေး၏အကောင်းဆုံးအကျိုးစီးပွားကိုရှေးရှုဆောင်ရွက်ခြင်း (The best interest of the child) ။** ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း၌ နေထိုင်သူ ကလေးသူငယ် တစ်ဦးချင်း စီအတွက် လုပ်ဆောင်ချက်များသည် ကလေးသူငယ်များ၏ အကောင်းဆုံး အကျိုး စီးပွားကိုသာ ဦးတည်ဆောင်ရွက်သော ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းမျိုး ဖြစ်ရပါမည်။ ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့်လည်း ကလေးသူငယ်များကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ အကာအကွယ်ပေးခြင်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်ချက် ချရတော့မည်ဆိုလျှင် ကလေးသူငယ်၏ အကောင်းဆုံးအကျိုးစီးပွားကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ ဆောင်ရွက် သွားရပါမည်။ ဤသည်တို့ကို ကလေးသူငယ်များနှင့်ပတ်သက်၍ နေရာချထား စီမံမှု၊ ကလေးသူငယ်တို့၏ ပုံမှန်သုံးသပ်ချက်များနှင့် အခြား မှတ်တမ်းတင်ထားသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လေ့လာခြင်းဖြင့် မြင်သာနိုင်ပါသည်။

(ခ) **ခွဲခြားမှုမရှိရေး (Non - discrimination)။** နိုင်ငံတော်သည် ကလေးသူငယ်တိုင်း ၏ မျိုးရိုးဗီဇ၊ မွေးရပ်၊ လိင်၊ လူမှုရေးနောက်ခံ၊ ဘာသာတရားကိုးကွယ်မှု၊ လူမျိုး သို့မဟုတ် အခြားမည်သည့်အခြေအနေမျိုးကိုမဆို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမပြုဘဲ အားလုံးကိုတန်းတူအခွင့်အရေးပေးရမည်ဖြစ်သည်ဟု ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေး များဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံသဘောတူစာချုပ်(CRC)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် ခွဲခြားမှုမရှိသော တန်းတူရည်တူ အခွင့်အရေးကို

ရရှိကြရပါမည်။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများသည် ကလေးသူငယ်တို့အား အမျိုးမျိုးသော ခွဲခြားမှုများမှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက် ပေးသွားရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ကလေးတစ်ဦးချင်းစီ၏ အခွင့်အရေးများကို မြှင့်တင်ပေးမည့် အပြုသဘောဆောင် သောလုပ်ဆောင်ချက်များကို ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဝန်ထမ်းလမ်းညွှန် များတွင် ကလေးသူငယ်တို့၏ လူမျိုးရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်၊ ကျား/မ၊ မသန်စွမ်းမှု၊ ဘာသာတရား၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေးအမြင်များနှင့် ပတ်သက်၍ ခွဲခြား၊ ဘက်လိုက်၊ ဖိနှိပ်သောအပြုအမူ၊ အပြောအဆိုများကို လုံးဝ ရှောင်ကြဉ်ကြရန် ဖော်ပြထားရပါမည်။

(ဂ) **ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း (Participation)**။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများ၌ ကလေးသူငယ်များ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို အသားပေးသောအခြေအနေမျိုးကို ဖန်တီးပေးထားရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ကလေးသူငယ်များအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိမည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာတွင်လည်း ကလေးသူငယ်တို့နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေး မှုရှိရပါမည်။ အသက်အရွယ်နှင့် ရင့်ကျက်မှုအလိုက် ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် ဆုံးဖြတ်ချက်များပြုလုပ်သောအခါ ပါဝင်နိုင်ခွင့်ရှိရပါမည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ဟုဆိုရာ၌ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတွင် ကလေးသူငယ်များအား နေရာချထားခြင်း၊ ဆက်လက်ထားရှိရန် မလိုတော့ခြင်းတို့တွင် ဥပဒေနည်းလမ်းကျနစွာ ဆောင်ရွက် သွားရမည်ဖြစ်ပြီး အခါအားလျော်စွာ ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) **ကလေးသူငယ်၏သဘောထားအမြင် (Respect to the child's opinion)**။ ကလေးသူငယ်တို့သည် ၎င်းတို့အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေမည့် ကိစ္စရပ် အားလုံးတွင် ၎င်းတို့၏ အတွေးအခေါ်နှင့် ထင်မြင်ယူဆချက်တို့ကို လွတ်လပ်စွာ ဖွင့်ဟပြောဆိုနိုင်ခွင့်ရှိရပါမည်။ ဖွင့်ဟပြောဆိုသော အချက်များကို ကလေးသူငယ် ၏ အသက်နှင့်ရင့်ကျက်မှုကိုလိုက်၍ အရေးယူ စဉ်းစားဆောင်ရွက်ပေးသွားရပါမည်။

၁၂။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် နေထိုင်ရသော ကလေးသူငယ်တိုင်းအား မိမိနှင့် အခြားသော ကလေးသူငယ်တို့၏ ရပိုင်ခွင့်နှင့်အခွင့်အရေးများကို နားလည်သဘောပေါက်ရန် အသိပေးထားရမည်ဖြစ်ပြီး အောက်ဖော်ပြပါ အဓိကကျသော အခွင့်အရေး(၄)ရပ်ကို သေချာစွာ သိထားစေရပါမည် -

(က) **ဘဝရှင်သန်မှု (Survival)**။ မိမိတို့၏အသက်ရှင်သန်ခွင့်၊ ပြည့်စုံသော အဓိက အခြေခံလိုအပ်ချက်များနှင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းတစ်ခု ရရှိရေးအတွက်

လိုအပ်သော နေစရာ၊ အစာအာဟာရ၊ သန့်ရှင်းသောရေနှင့် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု စသည်တို့ကို ခံစားခွင့်ရှိရပါမည်။

- (ခ) **ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု (Development)**။ မိမိတို့၏စွမ်းရည်ကို အမြင့်ဆုံး ဖော်ထုတ် နိုင်ရန်လိုအပ်သည့် ပညာရေး၊ ဆော့ကစား အပန်းဖြေမှု၊ သတင်းအချက်အလက် များရရှိနိုင်မှု၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ပံ့ပိုးကူညီမှုပေးနိုင်မည့် ပတ်ဝန်းကျင်တို့ လည်း ရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။
- (ဂ) **ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (Protection)**။ ကလေးသူငယ်တို့အား ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် လွဲမှားစွာပြုမူခြင်းများ၊ အကြမ်းဖက်ခြင်းများ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းများနှင့် ခေါင်းပုံ ဖြတ်မှုများ မခံရစေရန် အထူးစောင့်ရှောက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။
- (ဃ) **ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း (Participation)**။ ကလေးအားလုံးသည် မိမိတို့ အတွက်အရေးပါသော ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ၎င်းတို့၏အသက်အရွယ်နှင့် ရင့်ကျက်မှုအလိုက် ထင်မြင်ယူဆချက်များကို ဖွင့်ဟပြောဆိုနိုင်ခွင့်နှင့် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း(၄)

စီမံအုပ်ချုပ်မှု

၁၃။ ကလေးသူငယ် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ပရဟိတ ဂေဟာများအနေဖြင့် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၏ တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိနိုင်ရေးအတွက် တရားဝင် မှတ်ပုံတင်ထားကြရမည်ဖြစ်ပြီး သတ်မှတ်ချက်များအတိုင်း လုပ်ဆောင်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၁၄။ ဂေဟာများတွင် လုပ်ငန်းများကို ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုပေးနိုင်ရန် နာယကအဖွဲ့နှင့် တာဝန်ယူ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ရန် ကြီးကြပ်ရေးကော်မတီအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထားရပါမည်။ ယင်းအဖွဲ့များကို သက်ဆိုင်ရာ နယ်မြေအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်ဖြစ်ပြီး နာယကအဖွဲ့တွင် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို စိတ်ပါဝင်စားသူ(၃)ဦး သို့မဟုတ် (၅)ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။ နာယကအဖွဲ့သည် သံဃာတော်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်/ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု သံဃာ့နာယကအဖွဲ့ဝင်(၁)ပါး၊ ကျောင်းထိုင် ဆရာတော်(၁)ပါးဖြင့်ပါဝင် ဖွဲ့စည်းရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ကြီးကြပ်မှုကော်မတီကို လုပ်ငန်းပမာဏအလိုက် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် စိတ်ပါဝင်စားသူ လူပုဂ္ဂိုလ်အနည်းဆုံး(၁၁)ဦးမှ အများဆုံး(၁၅)ဦးဖြင့်

ဖွဲ့စည်းရမည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဂေဟတည်ရှိရာမြို့နယ် သို့မဟုတ် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု၏ သက်ဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများမှကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကော်မတီပါ ဌာနဆိုင်ရာများမှကိုယ်စားလှယ်များ၊ လူမှုရေး လုပ်ငန်းကို စိတ်ပါဝင်စား၍ အမှန်တကယ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်သူများဖြစ်ရမည်။

စီမံအုပ်ချုပ်သူ၏တာဝန်ဝတ္တရားများ

၁၅။ စီမံအုပ်ချုပ်မှုတာဝန်ကိုယူထားသော အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် အောက်ဖော်ပြပါအချက် များကို ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည် -

- (က) ကလေးသူငယ်တို့၏ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းများကို လျှို့ဝှက်သိမ်းဆည်းထားရန် အတွက် လမ်းညွှန်မှုများကို ရေးဆွဲပေးရပါမည်။
- (ခ) အသစ်ဝင်ရောက်လာသော ဝန်ထမ်းများအား လုပ်ငန်းခွင်မိတ်ဆက်အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပြီး ဝန်ထမ်းအသစ်တိုင်းသည် အစမ်းခန့်ကာလတစ်ခုတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။
- (ဂ) ကလေးတစ်ဦး ပျောက်ဆုံးခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခံရခြင်း၊ ထွက်ပြေးခြင်းနှင့် သေဆုံးခြင်း များပေါ်ပေါက်ပါက လိုအပ်သော အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ လူမှုဝန်ထမ်းရုံးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများသို့ ချက်ချင်း အကြောင်းကြားရပါမည်။
- (ဃ) ဂေဟ/သင်တန်းကျောင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများကို အများပြည်သူ မြင်သာသည့် နေရာတွင် ရှင်းလင်းတိကျစွာဖော်ပြပေးရပါမည်။
- (င) ကလေးသူငယ်တို့အား မတော်မတရားပြုကျင့်မှုကို ကာကွယ်ရန်အတွက် ဝန်ထမ်း များလိုက်နာရန် လမ်းညွှန်မှုနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ရှင်းလင်းစွာ ရေးသား ဖော်ပြပြီး ဝန်ထမ်းအားလုံးမြင်သာသည့်နေရာတွင် ချိတ်ဆွဲဖော်ပြထားရပါမည်။
- (စ) ဝန်ထမ်းများအားကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး အသိပညာပေးခြင်း များကို ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ သံသယရှိပါက စောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် ကလေး သူငယ်များနှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်သူအား သီးခြားခွဲ၍ ဆွေးနွေးခြင်းများ ပြုလုပ် ရပါမည်။
- (ဆ) ဝန်ထမ်းများအတွက် ထမ်းဆောင်ရမည့်တာဝန်၊ လိုက်နာရမည့်စည်းကမ်း၊ စောင့်

ထိန်းရမည့်ကျင့်ဝတ်များကို အသေးစိတ်ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြပေးထားခြင်းဖြင့် ထင်ရာမြင်ရာကို မှန်းဆလုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ဆိုးကျိုးများကို လျော့ပါးစေနိုင်ပြီး၊ ဝန်ထမ်းတို့၏ကျွမ်းကျင်မှုကို ထိရောက်မှုအရှိဆုံး လုပ်ဆောင် စေရပါမည်။ မှားယွင်းလုပ်ဆောင်ချက်များအတွက် စည်းကမ်းပိုင်းဆိုင်ရာ အရေး ယူမှုလည်း ပြုလုပ်ရပါမည်။

- (ဇ) ပြင်ပဧည့်သည်များ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းသို့ လာရောက်လည်ပတ်သည့် အချိန်တိုင်း သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူထံမှ ခွင့်ပြုချက်ရယူရမည်ဖြစ်ပြီး ဂေဟာ အတွင်းလှည့်လည်စဉ် ဝန်ထမ်းတစ်ဦးက လိုက်ပါပေးရပါမည်။
- (ဈ) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း၏ အခြေအနေအား ပုံမှန်အကဲဖြတ်ခြင်းကို အမြဲမပြတ် ပြုလုပ်ပေးရပါမည်။

ဝန်ထမ်းရွေးချယ်ခန့်ထားခြင်း

၁၆။ စီမံအုပ်ချုပ်သူများအနေဖြင့် ဝန်ထမ်းရွေးချယ်ခန့်ထားရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါအချက် များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ -

- (က) ဝန်ထမ်း၏ရာထူးပေါ်မူတည်၍ အရည်အချင်းသတ်မှတ်ချက်များကို ထုတ်ပြန် ထားရှိရန်၊
- (ခ) ရာထူးအလိုက်ကျွမ်းကျင်မှု အတတ်ပညာ/သင်တန်းသို့ တက်ရောက်ပြီးဖြစ်ရန်၊ (သင်တန်းဆင်းလက်မှတ် သို့မဟုတ် အထောက်အထား)
- (ဂ) ခန့်အပ်မည့်ဝန်ထမ်းသည် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ဖူးသူမဖြစ်စေရန်၊
- (ဃ) အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် ရဲစခန်းထောက်ခံချက်များပါရှိရန်၊
- (င) အနည်းဆုံးအခြေခံပညာအလယ်တန်း အောင်ပြီးသူဖြစ်ရန်၊
- (စ) ယခင်အလုပ်လုပ်ခဲ့ဖူးသူဖြစ်ပါက ပြောင်းရွှေ့ရသည့် အကြောင်းရင်းအား မှတ်တမ်း ထားရှိရန်ဖြစ်နိုင်ပါက ယခင်အလုပ်မှထောက်ခံစာပါရှိရန်။

ဝန်ထမ်းများနှင့်ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများ

၁၇။ ဂေဟာများတွင် ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံကိုလည်း ဂေဟာမှူး၊ စာရင်းကိုင်၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်သူ၊ ထမင်းချက်၊ သန့်ရှင်းရေး စသည်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိရမည်။ ကလေးသူငယ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ ဆွေမျိုး အသိုင်းအဝိုင်းများကြား အဆက်အသွယ်မပြတ်သွားစေရန် ကွင်းဆင်းတာဝန်ထမ်းဆောင်ပေးမည့်

ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းတစ်ဦး စီစဉ်ထားရှိရမည်။ ကလေး(၁၅)ဦးလျှင် ပြုစုစောင့်ရှောက်သူ အနည်းဆုံး (၁)ဦးနှုန်းဖြင့် အခြေခံ၍ ဖွဲ့စည်းထားရှိရမည်။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတာဝန်ရှိသူများ၊ ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများအနေဖြင့် အောက်ပါအချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည် -

- (က) ဝန်ထမ်းများသည် ကလေးသူငယ်အကျိုးကို စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိသူများသာ ဖြစ်ရမည်။
- (ခ) ဝန်ထမ်းတိုင်းသည် ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ(CRC)အချက်အလက်များ၊ ကလေးသူငယ်များနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ ကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာ အသိပညာများကို သိရှိထားရန်နှင့် ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းအပါအဝင် အခြားသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။ မသန်စွမ်းသော ကလေးသူငယ်များကိုစောင့်ရှောက်မည့် ဝန်ထမ်းများကို “ အထူးပြုစုစောင့်ရှောက်ရန် လိုအပ်သော ကလေးသူငယ်များအား ပြုစုပျိုးထောင်သည့်သင်တန်း” များ၊ အထူးမွမ်းမံသင်တန်းများပေးရမည်။ ကလေးသူငယ်များအတွက် အချိန်အလုံအလောက်ပေး၍နေရမည်ဖြစ်ပြီး အကူအညီပို၍လိုအပ်သော ကလေးသူငယ်များကို အထူးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဂရုစိုက်မှုပေးရမည်။
- (ဂ) ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်အတွက် ၎င်းအမြဲစောင့်ရှောက်ရမည့် ကလေးသူငယ် အရေအတွက်ကို သတ်မှတ်ပေးထားခြင်းဖြင့် ကလေးသူငယ်နှင့်ဝန်ထမ်းအကြား မိဘနှင့်သားသမီးသဖွယ် အနေအထားတစ်ရပ်ကို ဖန်တီးပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဘက်လိုက်အရေးပေးခြင်းမျိုးကိုမူ လုံးဝရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- (ဃ) ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးသူများသည် ပုံမှန်အစည်းအဝေးများကျင်းပပြီး ကလေးသူငယ်တို့၏ တိုးတက်မှုများကိုဆွေးနွေးကာ လိုအပ်ချက်များကို မည်သို့ဖြည့်ဆည်းပေးရမည်ကို ဆွေးနွေးရမည်။
- (င) မိမိတို့အုပ်ထိန်းမှုအောက်တွင်ရှိသော ကလေးသူငယ်တို့၏ မိသားစုရာဇဝင်၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှု၊ လူမှုရေး၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာခံစားမှုနှင့် ယုံကြည်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ စသည့်အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများက မျက်ခြည်မပြတ် ပုံမှန်

စောင့်ကြည့်ပေးပြီး ပြောင်းလဲလာသည့် လက်ရှိအခြေအနေကို သိရှိထားရန် လိုအပ်ပါမည်။

- (စ) ဂေဟာမှချမှတ်ထားသော စည်းကမ်းများကို ဝန်ထမ်းများက လေးစားလိုက်နာခြင်း ရှိ/မရှိ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- (ဆ) ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများသည် ကလေးသူငယ်တို့ ပြောဆိုသည့်ဘာသာစကားကို အလေးထားမှုရှိရမည်။
- (ဇ) ကလေးသူငယ်ပြုစုပျိုးထောင်ရေး၊ ကလေးသူငယ် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အသိပညာများဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် သက်ဆိုင်ရာ လူမှုဝန်ထမ်းရုံးနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ ကျင်းပပေးရမည်။
- (ဈ) ပြင်ပဗဟုသုတများရရှိစေရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကျန်းမာရေး၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့)နှင့်ချိတ်ဆက်၍ အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲ များ ကျင်းပပေးရပါမည်။
- (ည) စာကြည့်တိုက် သို့မဟုတ် ကလေးသူငယ်များ အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမီစေရန် သုတ၊ ရသစာအုပ်များ စနစ်တကျ စုဆောင်းထားရှိရပါမည်။
- (ဋ) ကလေးသူငယ်များ၏ဘဝ ရေရှည်ရပ်တည်နိုင်စေရန်နှင့် ဂေဟာ/သင်တန်း ကျောင်းရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအခြေပြု ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများထားရှိရပါမည်။ ကလေးသူငယ်များကိုလည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာသင်ကြားပေးခြင်း အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ပေးရပါမည်။
- (ဌ) ဝန်ထမ်းများ၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများသည် ကလေးသူငယ်ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာ သင်တန်းများသို့ တက်ရောက်ရမည်။
- (ဍ) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများသည် ကလေးသူငယ်များကို နောက်ဆုံးအဆင့် လက်ခံစောင့်ရှောက်ခြင်းသာဖြစ်၍ ဝန်ထမ်းများ၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများသည် ကလေးသူငယ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင် မိသားစုထံ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး နှင့် ရပ်ရွာအတွင်း အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများကို လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်း၍ တစ်တပ်တစ်အား ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၅)

ကလေးအားလက်ခံခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် မှတ်တမ်းပြုစုခြင်း

၁၈။ ကလေးသူငယ်အား ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း၌ စတင်လက်ခံစောင့်ရှောက်ချိန်တွင် ၎င်းနှင့်ပတ်သက်သော ကိုယ်ရေးရာဇဝင်ကို စနစ်တကျမှတ်တမ်းတင်ထားရှိကာ ဂေဟာမှူးက လုံခြုံစိတ်ချရသောနေရာတွင် လျှို့ဝှက်သိမ်းဆည်းထားရှိရမည် ဖြစ်သည်။ ကလေးတစ်ဦးချင်းစီ အတွက် ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းများကို (၃)လတစ်ကြိမ်စိစစ်၍ ပြုစုထားရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ကလေးသူငယ်၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များကိုနောက်ဆက်တွဲ (က)ဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်)

၁၉။ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထမ်းများသည် မိဘနှင့်အုပ်ထိန်းသူများထံ ပြန်လည်အပ်နှံခြင်း မပြုနိုင် သည့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သင့်လျော်မည့် အစီအစဉ်များကို ချမှတ်ရာတွင် ကလေးသူငယ်၏ အကောင်းဆုံးအကျိုးစီးပွားကို ရှေးရှု ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၂၀။ မွေးစာရင်း၊ ဥပဒေနှင့်အညီ ကိုင်ဆောင်သင့်သော ကတ်ပြားတစ်မျိုးမျိုး မရှိသော ကလေးသူငယ်တို့အတွက် ဥပဒေကြောင်းအရ အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများ ပြုလုပ်ပေး ရပါမည်။ ကလေးသူငယ်၏ သက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် အနိုင်ကျင့်ခံရမှု ရှိ/မရှိနှင့် ကလေးသူငယ်၏ စိတ်နေသဘောထားကိုသိစေရန် အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ အတတ်နိုင်ဆုံး လေ့လာစုံစမ်းမှုများ ပြုလုပ်ပေးရပါမည်။

၂၁။ ကလေးသူငယ်အား ၎င်း၏မိသားစု၊ မိတ်ဆွေများနှင့် ပြန်လည်အဆက်အသွယ်လုပ်ပေးရန် စီစဉ်ထားပါက မိသားစုနှင့်ပတ်သက်ပြီး လေ့လာစုံစမ်းထားသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍စဉ်းစားရပါမည်။ သတင်းအချက်အလက်စုဆောင်းရာ၌ မိဘ၊ မိသားစုဝင်များ၊ ကလေး သူငယ်ကိုယ်တိုင်၊ အိမ်နီးနားချင်းနှင့်သက်ဆိုင်ရာတို့အား မေးမြန်းရန်နှင့် ရရှိလာသော ကလေးနှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များအား လျှို့ဝှက်အဖြစ် မှတ်တမ်းတင် ထိန်းသိမ်းထားရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၂၂။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတွင် ကလေးသူငယ်အား စောင့်ရှောက်ထားစဉ်ကာလအတွင်း ကလေးသူငယ်၏ အပြုအမူနှင့် ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေများကို လေ့လာအကဲဖြတ်သည့် မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျပြုစုထားရှိရမည်။

ကလေးအားလက်ခံခြင်းနှင့်စီမံခန့်ခွဲခြင်း

၂၃။ ကလေးသူငယ်အား ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် လက်ခံစောင့်ရှောက်ရာ၌ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အချက်များတွင် ကလေးသူငယ်၏ဖြစ်ရပ်အခြေအနေကို သေချာစွာ စုံစမ်း၍ စိစစ်မှု ပြုလုပ်ခြင်း၊ ကလေးသူငယ်အတွက် လိုအပ်သောအချက်အလက်များကို စနစ်တကျ ကောက်ယူ၍ စာရင်းသွင်းခြင်းနှင့် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်များကို ပြုစုထားရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ အရေးကြီးဆုံး မဖြစ်မနေ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့်အချက်မှာ ကလေးသူငယ်အား မိသားစုနှင့် ၎င်းမွေးဖွားရာရပ်ရွာတွင် ကြီးပြင်းစေခြင်း၏ အရေးပါမှုကို ဦးစားပေးသတ်မှတ်ချက်တစ်ခုအနေဖြင့် ပါဝင်စေရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကလေးသူငယ်အတွက် ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်ထားရှိခြင်းနှင့် ၎င်းအစီအစဉ်အား ပုံမှန်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဖြင့် ကလေးသူငယ်၏အနာဂတ်ကို ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများမှ စောင့်ရှောက်မှုပေးသူများသည် သေချာစွာကြိုတင်ပြင်ဆင်၍ ပံ့ပိုးမှုများပြုလုပ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အစီအစဉ်ချမှတ်ရာတွင် ကလေးသူငယ်၊ ၎င်း၏အနီးစပ်ဆုံးမိသားစု သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူတို့ ပါဝင်ရမည်ဖြစ်ပြီး ကလေးသူငယ်၏ ဆန္ဒ၊ သဘောထားအမြင်တို့အား ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်နှင့် ၎င်းနားလည်လက်ခံနိုင်ရန် ရှင်းလင်းပြောကြားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကလေးသူငယ်အတွက် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်အား အချိန်နှင့်တပြေးညီ ဆောင်ရွက်ထားခြင်းရှိ/မရှိ ပုံမှန်သုံးသပ်မှုများ ပြုလုပ်ပေးရမည်။

ကလေးသူငယ်အား စောင့်ရှောက်မှုပေးရန်စီမံခန့်ခွဲခြင်း (Child Care Management)

၂၄။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတိုင်းတွင် လက်ခံထားသော ကလေးသူငယ်တစ်ဦးချင်းစီ အတွက် ၎င်းနှင့်ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာ၊ အချက်အလက်အားလုံးကို မှတ်တမ်းတင်ထားသော ဖိုင်တွဲများထားရှိရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို စနစ်တကျ ရေးသားညွှန်ကြားထားရမည်။ ကလေးသူငယ်များနှင့်ပတ်သက်သော အချက်အလက်များကို လျှို့ဝှက် သိမ်းဆည်းထားရှိရမည်ဖြစ်ပြီး ကလေးသူငယ်နှင့်ပတ်သက်သော ဖိုင်တွဲများပြုစုရာတွင် အောက်ပါအချက်များ ပါဝင်သင့်ပါသည် -

- (က) ကလေးသူငယ်၏ ကိုယ်ရေးရာဇဝင် အချက်အလက်များဖြစ်သော အမည်၊ မွေးသက္ကရာဇ်၊ မွေးဖွားသည့်နေရာ၊ ကျား/မ၊ ဓာတ်ပုံ၊ မိဘရင်းချာ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူတို့၏ အမည်၊ အလုပ်အကိုင်၊ နေရပ်၊ မောင်နှမသားချင်း၊ ဆွေမျိုးသားချင်းနှင့် ဂေဟာသို့မရောက်မီ လက်ခံစောင့်ရှောက်မှုပေးခဲ့သူတို့၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ၊ မွေးစာရင်း၊ မှတ်ပုံတင်(သို့)အသက်အထောက်အထားနှင့် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း ပုံစံ ၆၆/၆ (မိတ္တူ)(ရရှိနိုင်ပါက)(နောက်ဆက်တွဲ-က)

- (ခ) ကျန်းမာရေးအချက်အလက်များဖြစ်သော - ဂေဟာရောက်ရှိချိန် ဆေးစစ်ချက်၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးမှတ်တမ်း၊ ကလေးသူငယ်၏ ပုံမှန်ဆေးစစ်ချက်မှတ်တမ်းများ၊ အထူးဆေးကုသမှု ခံယူနေခြင်းရှိမရှိ၊
- (ဂ) ကလေးသူငယ်အား ဂေဟာတွင်လက်ခံစောင့်ရှောက်ခြင်းမပြုမီ လေ့လာ အကဲဖြတ်ခြင်း ပြုလုပ်ခဲ့သည့်မှတ်တမ်းများ၊ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းသို့ ရောက်ရှိလာရခြင်း အကြောင်းအရင်းများ၊
- (ဃ) ပညာရေးဆိုင်ရာမှတ်တမ်းများဖြစ်သော ကလေးသူငယ်တစ်ဦးချင်းစီ၏ ပညာရေးအခြေအနေတိုးတက်မှု မှတ်တမ်းများ၊ ကျောင်းတွင် ကလေးသူငယ်၏ အပြုအမူနှင့် စည်းကမ်းလိုက်နာမှုမှတ်တမ်းများ၊ ကျောင်းပြောင်း/ရွှေ့ မှတ်တမ်းများ၊
- (င) ပြောဆိုဆက်ဆံမှုအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်၍ ကလေးမှ မိသားစု၊ ဆွေမျိုးသားချင်းများနှင့် ဆက်သွယ်မှုမှတ်တမ်းများ၊
- (စ) ကလေးသူငယ်များအတွက် စီစဉ်ထားရှိသော ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်များ၊ ကလေးသူငယ်အတွက် ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခြင်း၊ သုံးသပ်ခြင်းများပြုလုပ်ရာတွင် ရရှိသော ဆွေးနွေးအကြံပြုချက်မှတ်တမ်းများ။

ကလေးအတွက်စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ် (Child Care Plan)

၂၅။ ကလေးသူငယ်အား ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတွင် စတင်လက်ခံသည့်နေ့မှစ၍ (၁၄)ရက် အတွင်း ၎င်းအတွက်စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲချမှတ်ရမည်။ ထိုသို့ရေးဆွဲရာတွင် ကလေး၏ အကောင်းဆုံးအကျိုးစီးပွားကိုရှေးရှု၍ အောက်ပါအချက်အလက်များ ပါဝင်ရမည်- (ကလေးတစ်ဦးချင်းစီအတွက် စောင့်ရှောက်မှုပုံစံများကို နောက်ဆက်တွဲဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်)

- (က) ကလေးသူငယ်အတွက် ကာလတို၊ ကာလရှည် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည့် အစီအစဉ်များကို တိကျရှင်လင်းစွာ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်တကွရေးဆွဲရန်၊
- (ခ) ကလေးသူငယ်အတွက် ရေးဆွဲထားသော ရည်ရွယ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အချိန်ကာလအတိအကျ ဖော်ပြထားရန်၊
- (ဂ) တာဝန်ရှိသူကို သေချာစွာရွေးချယ်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်များကို သေချာစွာ သိရှိနားလည်စေရန်၊
- (ဃ) မိသားစု၊ ဆွေမျိုးသားချင်း၊ ရပ်ဆွေရပ်မျိုးများနှင့် တွေ့ဆုံရန် စီစဉ်ထားရှိသည့် အချိန်ဇယားချမှတ်ထားရှိရန်၊

(င) ကလေးသူငယ်၏မွေးစာရင်းနှင့် အသက်အရွယ်အလိုက်ရှိရမည့် ဥပဒေနှင့်အညီ ကိုင်ဆောင်သင့်သော ကတ်ပြားတစ်မျိုးမျိုးရရှိနိုင်ရန်။

၂၆။ ကလေးသူငယ်အတွက် အစီအစဉ်များရေးဆွဲရာတွင် အောက်ပါအချက်များကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားပေးရမည် -

- (က) ကလေးသူငယ်၏ထင်မြင်ယူဆချက်၊
- (ခ) ကလေးသူငယ်တွင် မိဘ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူ သို့မဟုတ် မိသားစုဝင်များ ပါဝင်နိုင်ပါက ၎င်းတို့၏ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ကနဦးရရှိထားသော ကလေးနှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များ၊
- (ဂ) ကလေးသူငယ်တစ်ဦးချင်းစီ၏ လိုအပ်ချက်နှင့် ၎င်းနှင့်သက်ဆိုင်သော အချက် အလက်များ၊
- (ဃ) ကလေးသူငယ်ဘဝအတွက် ရေရှည်သုံးသပ်မှုများ၊ ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်၍ ၎င်းတို့၏ဘဝအား အကောင်းဆုံးဖြစ်စေနိုင်မည့် အစီအစဉ်များကို ဆောင်ရွက် ပေးရန်၊
- (င) ကလေးသူငယ်အား အခြေအနေပေးပါက မိသားစု သို့မဟုတ် ဆွေမျိုးများနှင့် ပြန်လည်ပေါင်းစည်းပေးရေးအား ဦးတည်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (စ) ကလေးသူငယ်အတွက် ရေရှည်အစီအစဉ်များ ချမှတ်ရာတွင် ကလေးသူငယ်၏ အသက်အရွယ်နှင့် ရင့်ကျက်မှုအပေါ်မူတည်၍ အစီအစဉ်ရေးဆွဲရန်။

ကလေးသူငယ်အတွက်ချမှတ်ထားသောအစီအစဉ်အားပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း(Child Care Review)

၂၇။ ကလေးသူငယ်တစ်ဦးချင်းစီအတွက် ချမှတ်ထားသော အစီအစဉ်အား ပြန်လည်သုံးသပ်မှု ပြုလုပ်ရာတွင် အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်သင့်ပါသည် -

- (က) ကလေးသူငယ်၏မိဘ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူ၊
- (ခ) ကလေးသူငယ်၏ဆွေမျိုးသားချင်းများ၊
- (ဂ) ဂေဟာ/ သင်တန်းကျောင်းမှကျောင်းအုပ်/အုပ်ချုပ်သူ၊
- (ဃ) ကလေးသူငယ်အား အနီးကပ်စောင့်ရှောက်မှုပေးသူ/ ကလေးသူငယ်နှင့် ပတ်သက်၍ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခဲ့ဖူးသူများ၊
- (င) ကလေးသူငယ်၏ ကျောင်းဆရာ/ ဆရာမ၊
- (စ) ကလေးသူငယ်၏ ဘဝတွင်အရေးပါသူ။

၂၈။ ကလေးသူငယ်အတွက် ချမှတ်ထားသော အစီအစဉ်အား ပြန်လည်သုံးသပ်မှု ပြုလုပ်ရာတွင် ယခင်ဆုံးဖြတ်သဘောတူထားသော အစီအစဉ်ပေါ်အခြေခံ၍ သုံးသပ်ရမည်။ ကလေးသူငယ်အတွက် ထားရှိခဲ့သော ရည်မှန်းချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်မှုရှိ/မရှိကို သေချာစွာ သုံးသပ်ရမည်။ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပါက တာဝန်ယူထားသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ အကြောင်းအရင်းများကို ရှင်းလင်းတင်ပြဆွေးနွေးရမည်။ ဆွေးနွေးသုံးသပ်မှုပြုလုပ်ရာတွင် ကလေးသူငယ်၏ တိုးတက်မှုများ၊ စိန်ခေါ်မှုအခက်အခဲများအပါအဝင် ကလေးသူငယ်၏ အောင်မြင်မှုများ အပေါ်တွင်လည်း အသိအမှတ်ပြုအားပေးရမည်။ လာမည့်လများအတွက် ကလေးသူငယ်အတွက် အစီအစဉ်များ၊ ရည်မှန်းချက်များကို ဆက်လက်ချမှတ်ရမည်။ ပြန်လည်သုံးသပ်မှု ပြုလုပ်ရာတွင် ကလေးသူငယ်၏ ပါဝင်ဆွေးနွေးမှုကို အားပေးရမည်ဖြစ်သော်လည်း ကလေးသူငယ်၏ အသက်အရွယ်၊ ရင့်ကျက်မှုနှင့် ဆွေးနွေးမည့် အကြောင်းအရာအပေါ်အခြေခံ၍ ဆုံးဖြတ်ရမည်။ သို့ရာတွင် ကလေးသူငယ်၏ ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် အကြံပြုချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ ၎င်းအတွက် မည်သည့်အစီအစဉ်များ ချမှတ်ထားသည်ကို ပုံမှန်အသိပေးရမည်။

အခန်း(၆)

ကျန်းမာရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး

ကျန်းမာရေး

၂၉။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းသို့ ရောက်ရှိလာသော ကလေးသူငယ်တိုင်းကို ရောက်ရှိချိန်မှ စ၍ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးပေးခြင်းကို အလေးထားဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ စစ်ဆေးချက်များကို ကလေး၏ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များနှင့်ပူးတွဲထားရှိပြီးနောက်ပိုင်းတွင်လည်း ပုံမှန်ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးချက်များ ပြုလုပ်ပေးသွားရပါမည်။ အထူးဆေးကုသမှုနှင့် အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု လိုအပ်သော ကလေးသူငယ်ကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများအနေဖြင့် ကလေးသူငယ်များ၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအချက်အလက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည် -

- (က) ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးပေးခြင်းကို ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း၌ လည်းကောင်း၊ နီးစပ်ရာကျန်းမာရေးဌာနများတွင်လည်းကောင်း ပြုလုပ်ပေးရန်၊
- (ခ) ကလေးသူငယ်တစ်ဦးစီ၏ ကျန်းမာရေးမှတ်တမ်းများကို ပုံမှန်စိစစ်၍ လျှို့ဝှက်အဖြစ် သိမ်းဆည်းပေးရန်၊

- (ဂ) ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေး ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်မည့် (ပွန်းပဲ့/သာမန်ဖျားနာ) ရှေးဦးသူနာပြုစုနည်း တတ်ကျွမ်းနားလည်ရန်၊ ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် ဗဟုသုတများ သိရှိထားရန်အတွက် သင်တန်းများ ပေးရန်၊
- (ဃ) ခံတွင်းကျန်းမာရေးအပါအဝင် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးရှိအောင် ဆောင်ရွက် ပေးရပါမည်။ နေ့စဉ်ရေချိုး၊ အဝတ်လျှော်နိုင်ရန် ရေအလုံအလောက် ရရှိစေရန်၊
- (င) ခြင်ပေါက်ပွားနိုင်သော နေရာများတွင် ဖုံးသွန်းလဲစစ်နှင့် ဂေဟာအတွင်း/အပြင် အထူးသန့်ရှင်းရေးဆောင်ရွက်ရန်၊
- (စ) ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများအား ဘဝတွက်တာကျွမ်းကျင်စရာ သင်တန်းများပေး၍ ကလေးသူငယ်များအား ဆက်လက်အသိပညာပေးရန်။

တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး

၃၀။ တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးသည် ကလေးသူငယ်တိုင်းအတွက် အထူးလိုအပ်သော အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုဖြစ်သည့်အတွက် ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများအနေဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါအချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပေးသွားရမည် -

- (က) တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးအတွက် လိုအပ်သော ရေချိုးခန်းသုံးပစ္စည်းများ (ဥပမာ- မျက်နှာသုတ်ပုဝါ၊ ဆပ်ပြာ၊ သွားတိုက်ဆေး၊ သီးသန့်သွားပွတ်တံ) တို့ကို အလုံအလောက် ထားရှိပေးပြီး တစ်ဦးချင်းသီးသန့်အသုံးပြုနိုင်အောင် စီစဉ်ပေး ရန်နှင့် သွားပွတ်တံအား (၆)လတစ်ကြိမ် လဲလှယ်ပေးရန်၊
- (ခ) ရေချိုးခန်းများတည်ဆောက်ရာ၌ ကလေးတို့၏ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့်ကို မထိခိုက် စေရန် အလေးထားဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပြီး အမျိုးသား/အမျိုးသမီး ရေချိုးခန်းများ သီးသန့်ထားရှိပြီး လုံခြုံမှုရှိအောင် အကာအရံများထားရှိပေးရန်၊
- (ဂ) အိမ်သာအသုံးပြုပြီးတိုင်း လက်ကိုဆပ်ပြာဖြင့်ဆေးကြောရန် အသိပညာပေးခြင်း၊ ရေ၊ ဆပ်ပြာထားရှိပေးခြင်း၊ တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိ ပညာပေးပို့စတာများ ထားရှိပေးခြင်း၊ ဟောပြောပွဲများ ကျင်းပပေးခြင်းများ၊ ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ဃ) ကလေးသူငယ်(၁၀)ဦးလျှင် အိမ်သာ(၁)လုံးနှုန်းဖြင့် ကျား/မခွဲခြား၍ ကလေး သူငယ်အရေအတွက်အပေါ်မူတည်ပြီး ထားရှိပေးရန်၊

- (င) ပျိုဖော်ဝင်စအမျိုးသမီးများအတွက် အသက်အရွယ်အလိုက် ခန္ဓာကိုယ်ဇီဝကမ္မ ပြောင်းလဲမှုများအား နားလည်သဘောပေါက်ပြီး လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရန် အမျိုးသမီးဝန်ထမ်းများမှ အသိပညာပေးခြင်းနှင့် အမျိုးသမီးအသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများကို လစဉ်လုံလောက်စွာ ဖြည့်ဆည်းပေးရန်၊
- (စ) သန့်ရှင်းပြီး အန္တရာယ်ကင်းသော သောက်ရေသန့်ရရှိနိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဆ) သန့်ရှင်းပြီး တစ်ကိုယ်ရေကျန်းမာရေးနှင့် ပြည့်စုံရန် ချမှတ်ထားသော နည်းစနစ် အတိုင်း အစားအသောက်များကို ဆေးကြော၊ သန့်စင်၊ ပြင်ဆင်ချက်ပြုတ်ပေးရန်၊
- (ဇ) သုံးစွဲရန်မသင့်သည့် ပစ္စည်းများကို အခါအားလျော်စွာ စစ်ဆေးလဲလှယ်ပေးခြင်း၊ လက်သည်းညှပ်ကို သီးသန့်ထား၍ ပုံမှန်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အသိပညာပေးရန်၊

အခန်း(၇)

အစားအစာနှင့်အာဟာရ

၃၁။ ကလေးသူငယ်များ ကျန်းမာရွှင်သန့်ဖွံ့ဖြိုးစေရန် အာဟာရမျှတသော အစားအစာများ ကျွေးမွေးနိုင်ရေးအတွက် အောက်ဖော်ပြပါအခြေခံကျသော အချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပေး ရမည်ဖြစ်ပါသည် -

- (က) အသားငါးတစ်ပတ် (၂)ကြိမ်၊ ဥ (၁)ကြိမ်၊ ဂျုံဖြင့်ပြုလုပ်သော အစားအစာ (၁)ကြိမ်၊ ကျန်ရက်များတွင် ပဲ၊ အာလူး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ၊ အာဟာရတန်ဖိုး မြင့်ပြီး ဈေးနှုန်းချိုသာသော ဒေသထွက် အစားအစာများ၊ ရာသီပေါ်သီးနှံများ ကိုလည်း အလျဉ်းသင့်သလို ကျွေးမွေးပေးရန်၊
- (ခ) တစ်နေ့လျှင်အနည်းဆုံး နံနက်စာ၊ နေ့လည်စာ၊ ညစာအဖြစ် (၃)ကြိမ် ကျွေးမွေး ပေးရမည်ဖြစ်ပြီး၊ အဆာပြေအစားအစာအဖြစ် ဆန်ပြုတ်၊ သာကူ၊ ရာသီပေါ် ဒေသထွက်သီးနှံများ ကျွေးမွေးရန်နှင့် အကယ်၍ အဆာပြေကျွေးမွေးမှု အစီအစဉ် မရှိပါက ညနေစာကျွေးမွေးချိန်ကို အချိန်ညှိနှိုင်းကျွေးမွေးရန်၊
- (ဂ) စားသုံးမည့်အစားအစာများကို ရောဂါပိုးမွှားများ အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်ပေးသည့် အနေဖြင့် အစားအစာချက်ပြုတ်မည့် စားဖိုဆောင်၊ ထမင်းစားဆောင်များကို ခြင်၊ ယင် မရှိစေနိုင်ရေးအတွက် သန့်ရှင်းရေးစနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် အစား အစာ ချက်ပြုတ်ရာတွင်သန့်ရှင်းသောရေဖြင့်အသုံးပြုရန်၊

- (ဃ) အစာမစားမီနှင့် အစာစားပြီးတိုင်း လက်ကိုသန့်ရှင်းအောင် ဆပ်ပြာဖြင့် ဆေးကြောရမည့် အလေ့အကျင့်ကို ကလေးတိုင်းသိရှိအောင်သင်ကြားပေးရန်၊
- (င) ကလေးသူငယ်များအား ဆုပေး/ဒဏ်ပေးသည့်ပုံစံမျိုးဖြင့် အစားအစာများ ကျွေးမွေးခြင်းမျိုး မဖြစ်စေရန်၊
- (စ) မွေးကင်းစကလေးသူငယ်များ၊ မသန်စွမ်းကလေးများ၊ မကျန်းမာသော သို့မဟုတ် အာဟာရချို့တဲ့နေသူများနှင့် မိမိတို့ရိုးရာဓလေ့ သို့မဟုတ် ဘာသာရေးကိုးကွယ်မှုကြောင့် အစားအသောက်ကို ရွေးချယ်စားသုံးရသော ကလေးသူငယ်များ အတွက်လည်း လိုအပ်သလိုစီမံပြုလုပ်ပေးရန်။

အခန်း(၈)

အဝတ်အထည်နှင့် အိပ်ယာအသုံးအဆောင်

၃၂။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများအနေဖြင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် ရာသီဥတုအလိုက် ကျန်းမာရေးနှင့်လျော်ညီသော အဝတ်အထည်၊ အိပ်ယာအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို ပံ့ပိုးပေးရာတွင် အောက်ပါအချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည် -

- (က) အိပ်ယာ၊ ခေါင်းအုံး၊ စောင်၊ ခြင်ထောင် အစရှိသည်တို့ကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ထားရှိပြီး ပုံမှန်လစဉ်(၁)လ (၁)ကြိမ်နှင့် လိုအပ်သလို နေလှန်း/လျှော်ဖွတ်ရန်၊
- (ခ) ကလေးတစ်ဦးချင်းစီ လွတ်လပ်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် ကုတင်၊ စောင်၊ ခြင်ထောင်၊ ခေါင်းအုံးကို သီးသန့်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်နှင့် အမြဲသန့်ရှင်းသပ်ရပ်စွာထားရှိရန်၊
- (ဂ) အဝတ်အထည်များ လျှော်ဖွတ်ရာတွင် နေ့စဉ်အဖွဲ့လိုက် တာဝန်ပေးဆောင်ရွက်စေရန်၊
- (ဃ) ကလေးသူငယ်တို့၏ အသက်အရွယ်၊ ကျား/မ၊ ရာသီဥတုနှင့်အညီ လိုအပ်သော အဝတ်အထည်၊ ထီး၊ ဖိနပ်၊ မိုးကာ၊ အနွေးထည်များကို အနည်းဆုံး တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် သက်ဆိုင်ရာဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းမှ ဖြည့်ဆည်းပေးရန်၊
- (င) ကလေးသူငယ်များကိုလည်း အဝတ်အထည်၊ အိပ်ယာပစ္စည်းများ စနစ်တကျ သန့်ရှင်းသပ်ရပ်စွာ ထိန်းသိမ်းသုံးစွဲတတ်စေရေး သင်ကြားပေးရန်၊

- (စ) ကျား/မအတွင်းခံအဝတ်အထည် ပစ္စည်းများကို ခြောက်လတစ်ကြိမ် အသစ် ထုတ်ပေးခြင်း၊ အဝတ်အထည်များ ဟောင်းနွမ်း၊ ပျက်စီး၊ အခိုးခံရပါက အသစ် တစ်ခုဖြင့် အစားထိုးပေးရန်၊
- (ဆ) ကလေးသူငယ်တို့၏ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများ သိမ်းဆည်းရန်အတွက် သော့ခတ်၍ ရသော သီးသန့်ဘီရို/ သေတ္တာများ ထားရှိပေးရန်။

အခန်း(၉)

ပညာရေး

၃၃။ ကလေးသူငယ်တိုင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဓိကလိုအပ်သော ပညာသင်ကြား နိုင်ခွင့်ရရှိစေရန် အခွင့်အလမ်းများပေးရမည်ဖြစ်ပြီး အောက်ပါအချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက် ပေးရမည် ဖြစ်ပါသည် -

- (က) ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် (မသန်စွမ်းသူများအပါအဝင်) မိမိတို့၏ဉာဏ်ရည် ဉာဏ်သွေးအလိုက် အတန်းကျောင်းပညာကြားသင်ခွင့်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ခ) အတန်းကျောင်းများသို့ တက်ရောက်ရန် အရွယ်လွန်နေသော ကလေးသူငယ်များ အား ကျောင်းပြင်ပ ပညာရေးသင်ကြားပေးရန်နှင့် ကလေးသူငယ်တို့၏ အရည် အချင်းနှင့် စိတ်ဝင်စားမှုကိုလိုက်၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အတတ်ပညာများ သင်ကြားပေးရန်၊
- (ဂ) စာကျက်ရန်၊ အိမ်စာလုပ်ရန်အတွက် တိတ်ဆိတ်ပြီးအလင်းရောင် လုံလောက်စွာ ရရှိနိုင်သည့် သီးသန့်အခန်းများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ဃ) ပညာသင်ကြားမှုတွင်အခက်အခဲရှိသော၊ အားနည်းသော ကလေးများအတွက် လိုအပ်သောစီမံမှုများ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားအလိုက်သင်ကြား သင်ယူမှုအစီအစဉ်များ၊ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများထားရှိ ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (င) ကလေးသူငယ်များပညာသင်ယူမှုတွင်အထောက်အကူပြုနိုင်မည့် ကလေးဗဟိုပြု သင်ကြားနည်းစနစ်ကို တတ်မြောက်သောသူများအား အလျဉ်းသင့်သလို ခန့်အပ် ထားရှိရန်၊
- (စ) ကလေးသူငယ်တို့၏ အသက်အရွယ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေမှုရှိပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိုလည်း အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် အခွင့်အရေးများ၊ ၎င်းတို့၏တာဝန်နှင့်

ဝတ္တရားများ၊ တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး၊ ကျန်းမာရေးအပါအဝင် အခြားဗဟုသုတ ရစေမည့် အကြောင်းအရာများကို ပညာပေးအနေဖြင့်ဟောပြောပေးရန်၊

(ဆ) အတန်းပညာ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စာအုပ်များ၊ ဖတ်မှတ်စရာများကို ကလေးများအတွက် အလုံအလောက်ထားရှိပေးရန်၊

(ဇ) ကလေးများ၏ လစဉ်ပညာအရည်အချင်းစစ် ရလဒ်များကို ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ရေး ဖိုင်တွင်မှတ်တမ်းထားရှိရန်နှင့် ကျောင်းတွင် ကလေးများ၏ သင်ကြားမှုအပေါ် စိတ်ဝင်စားမှုနှင့် စည်းကမ်းလိုက်နာမှု ရှိ/မရှိ၊ ဆရာ/ဆရာများနှင့် တွေ့ဆုံပြီး မှတ်တမ်းထားရှိပေးရန်။

အခန်း(၁၀)

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး

၃၄။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများသည် ကလေးသူငယ်တို့အပေါ်၌ အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ မတော် မတရားပြုကျင့်ခြင်းများ၊ လျစ်လျူရှုခြင်း၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းမရှိစေရန် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးရပါမည်။ ဂေဟာ/ သင်တန်းကျောင်းတွင်နေထိုင်သော ကလေးသူငယ်တို့၏ ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်း၊ စိတ်လှုပ်ရှားခံစားမှုပိုင်းနှင့် ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုပိုင်း ပြည့်ဝစေရန် အဓိကတာဝန်ယူဆောင်ရွက် နိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါအတိုင်းဆောင်ရွက်ပေးရပါမည် -

(က) ကလေးသူငယ်များ ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးမှ ကင်းဝေးစေရေးအတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ပေးရန်၊

(ခ) သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ မီးသတ်ဆေးဗူး၊ အခြားကာကွယ်သည့် ပစ္စည်းများ ထားရှိရန်၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးအသိပညာများ၊ အသုံးပြုသည့်နည်းလမ်းများ၊ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရန်၊

(ဂ) ကလေးသူငယ်များအန္တရာယ်ကင်းပြီး လုံခြုံမှုရှိစွာ နေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် လုပ်ဆောင်ပေးသင့်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို ချမှတ်ထားပြီး၊ ကလေးသူငယ် များအပေါ် မတရားမှုတစ်စုံတစ်ရာ ကျရောက်ခဲ့ပါက ဂေဟာအုပ်ချုပ်မှုကော်မတီ မှတစ်ဆင့် သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများထံ အဆင့်ဆင့် အသိပေးတင်ပြရန်၊ ချမှတ်ထားသော စည်းကမ်း/မူဝါဒများကို ချိုးဖောက်ပါက အရေးယူဆောင်ရွက် မည့် အစီအစဉ်များကိုလည်း ထည့်သွင်းထားရှိရန်၊

- (ဃ) ဝန်ထမ်းတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဆက်ဆံရေးနှင့်အပြုအမူများမှာ လက်မခံနိုင်စရာ ရှိလာပါကအခြားဝန်ထမ်းများ၊ ကလေးသူငယ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ ဆွေမျိုးများက ပြောဆိုတိုင်ကြားနိုင်ခွင့်ရှိအောင် နည်းလမ်းများစနစ်တကျချမှတ်ပေးပြီး လိုအပ်ပါက လျှို့ဝှက်ကိစ္စအဖြစ် သတ်မှတ်ကာ အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (င) ကလေးများ၎င်းတို့၏ ခံစားမှု၊ အတွေးအခေါ်စိတ်ကူးနှင့် တီထွင်ဆန်းသစ်မှုများကို လွတ်လပ်စွာဖော်ထုတ်ပြောဆိုနိုင်ရန် အလေးထားပြီး ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်သော ပတ်ဝန်းကျင်မျိုးရှိစေရန်၊
- (စ) ကလေးသူငယ်တို့ကို၎င်းတို့၏ မိဘအရင်းအချာများ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းများ၊ မိတ်ဆွေများအပါအဝင် ၎င်းတို့၏ အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် အဆက်အသွယ်မပြတ်စေရေးအတွက် ဂေဟာ/ သင်တန်းကျောင်း၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင် စီမံပေးရန်နှင့် ထိုသို့အဆက်အသွယ်လုပ်ခြင်းဖြင့်လည်း ကလေးသူငယ်အပေါ် တစ်စုံတစ်ရာဘေးအန္တရာယ် မကျရောက်စေရန်၊
- (ဆ) ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများအား ကျား/မသီးသန့်ခွဲခြား ထားရှိရမည်ဖြစ်ပြီး ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများ လိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ်၊ တာဝန်တို့အား သေချာစွာ ဖတ်ရှု၍ လက်မှတ်ရေးထိုးထားရှိရန်။

အခန်း(၁၁)

ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

၃၅။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများသည် ကလေးသူငယ်တို့ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု ရှိလာစေရန် အောက်ပါအတိုင်း အခွင့်အရေးများပေးရမည် -

- (က) ကလေးသူငယ်များကိုမိမိတို့ဘဝအတွက် ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်ရန်၊ အနာဂတ်အစီအစဉ်ရေးဆွဲတတ်စေရန်၊ မိမိတို့နေထိုင်ရာ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်ပုံများအပေါ်၌ ပြောဆိုအကြံပေးနိုင်မှုများ ရှိလာစေရန် အားပေးကူညီမှုပြုရမည်ဖြစ်ပြီး မည်သည့်ကလေးတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ကိုယ်ပိုင်အတွေးအမြင်များကို ထုတ်ဖော်နိုင်စွမ်းမရှိသူဟူ၍ သတ်မှတ်ခြင်း မပြုရန်၊

- (ခ) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း အကောင်းဆုံးလည်ပတ်နိုင်ရန် လိုအပ်မည့် စည်းကမ်းများသာမက စည်းကမ်းချိုးဖောက်လျှင်ကြုံတွေ့ရမည့် အကျိုးဆက်များကိုပါ ကလေးသူငယ်များနှင့် ၎င်းတို့အား ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများက ဝိုင်းဝန်းတိုင်ပင် ဆွေးနွေးကြရန်နှင့် ချမှတ်သော စည်းကမ်းများကို ကလေးသူငယ်တို့ မြင်နိုင်သည့် နေရာများတွင် ထားရှိပေးရန်၊
- (ဂ) ကလေးသူငယ်တို့၏ အသက်အရွယ်အလိုက် အုပ်စုဖွဲ့၍ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း အတွင်း သန့်ရှင်းမှုနှင့် လုံခြုံမှုရှိစေရန် ကလေးသူငယ်များနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ပေး၍ အသက်အရွယ်အလိုက် တာဝန်များခွဲဝေပေးရန် (၎င်းတာဝန်များကြောင့် ကလေးများ၏ အခြားလုပ်ဆောင်ချက်များကို အနှောင့်အယှက် မဖြစ်စေရ)
- (ဃ) ကလေးသူငယ်များ နေထိုင်ရာအခန်းကိုလည်းကောင်း၊ အဆောက်အအုံကိုလည်းကောင်း ကြီးကြပ်သူများ၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အလှဆင်မွမ်းမံရာတွင် ပါဝင်ခွင့်ပေးရန်၊
- (င) မိသားစုဝင်များနှင့် ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး၊ ရပ်ရွာအတွင်းပြန်လည်ဝင်ဆံ့ရေး စသည့်ကိစ္စမျိုးတို့တွင် ကလေးသူငယ်ကိုယ်တိုင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်ခွင့်၊ မိမိ၏ အမြင်နှင့် သဘောထားကို တင်ပြနိုင်ခွင့်ရှိရန်၊
- (စ) ကလေးသူငယ်တို့ဆွေးနွေးလိုသော အကြောင်းအရာများကို စာရေးတင်ပြနိုင်ရန် အတွက် အကြံပြုစာပုံးကို ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတိုင်းတွင် ထားရှိပေးရမည် ဖြစ်ပြီး ထိုအကြောင်းအရာများအား ကလေးများနှင့်အတူ ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေး အဖြေရှာရန်၊ လစဉ်ဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပပေးရန်
- (ဆ) အခမ်းအနားများ၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများနှင့် နေ့ထူးနေ့မြတ် (ဥပမာ-သင်္ကြန်၊ သီတင်းကျွတ်) ပွဲတော်များတွင်ကလေးတို့၏ဆန္ဒအလျောက် ပါဝင်ဆင်နွှဲခွင့်ပြုရန်၊
- (ဇ) ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် မိမိတို့ယုံကြည်နှစ်သက်ရာ ဘာသာတရားကို ကိုးကွယ်နိုင်ခွင့်ရှိရမည်။ ထို့အတွက် ခွဲခြားဆက်ဆံခံရခြင်းမျိုး မရှိစေရ။

အခန်း(၁၂)

ကစားခြင်းနှင့် အပန်းဖြေခြင်း

၃၆။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် လက်ခံစောင့်ရှောက်ထားသော ကလေးသူငယ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အားလပ်ချိန်များတွင် ကစားခြင်း၊ အပန်းဖြေခြင်းများကို တာဝန်ရှိသူများ အနေဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည် -

- (က) ကလေးသူငယ်များကိုနေ့စဉ်အနည်းဆုံး တစ်နာရီကစားခွင့်ပေးခြင်း၊ ကျောင်းပိတ်ရက်များတွင် ကစားချိန်ပိုပေးခြင်း၊ ကလေးသူငယ်တို့၏ စိတ်ကူးစိတ်သန်းဖြင့် ကစားလိုသော ကစားနည်းများကို ရွေးချယ်ကစားခွင့်ရှိပြီး သင့်လျော်သော အားကစားပစ္စည်းများကိုလည်း စီမံထားရှိပေးရန်၊
- (ခ) ကိုယ်ပိုင်ဖန်တီးမှုအတွက်လိုအပ်သော စက္ကူ၊ ခဲရောင်စုံ၊ ဆေးရောင်စုံ၊ ကော်နှင့် အခြားပစ္စည်းများကိုလည်း ပံ့ပိုးပေးရန်၊
- (ဂ) ပြင်ပဗဟုသုတရရှိစေမည့် လေ့လာရေးခရီးစဉ်၊ ပျော်ပွဲစားတို့ကိုလည်း အခါအားလျော်စွာ စီစဉ်ပေးရန်၊
- (ဃ) ကလေးသူငယ်များအပန်းဖြေနိုင်ရေးနှင့် ဗဟုသုတရရှိနိုင်ရေးအတွက် ရုပ်မြင်သံကြား(TV) နှင့် DVD၊ ၎င်းတို့အသက်အရွယ်နှင့် လိုက်ဖက်မည့် စာအုပ်စာတမ်း၊ မဂ္ဂဇင်း၊ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်များ ဖတ်ရှုနိုင်ရန် စီစဉ်ထားရှိပေးရန်၊
- (င) ကလေးသူငယ်၏ အသက်အရွယ်နှင့်ကိုက်ညီသည့် ဘေးပတ်ဝန်းကျင်မှ ပြုလုပ်သော အပန်းဖြေလှုပ်ရှားမှုများတွင် မိမိဆန္ဒအလျောက် ပါဝင်နိုင်ခွင့်ရှိရန်၊
- (စ) မသန်စွမ်းသော ကလေးသူငယ်များအနေဖြင့်လည်း လှုပ်ရှားမှုတိုင်းတွင် ပါဝင်နိုင်ရန် ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းမှကူညီပံ့ပိုးပေးရန်၊
- (ဆ) တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်/ခရိုင်/မြို့နယ်အတွင်း၌ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ထားသော ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများမှ ကလေးသူငယ်အချင်းချင်း ရင်းနှီးချစ်ကြည်မှု ရရှိစေရန်နှင့်အခြား ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း၏ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုများကို လေ့လာကြည့်ရှုနိုင်ရန်အတွက် ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းအချင်းချင်း လေ့လာရေးအစီအစဉ် သို့မဟုတ် မြေဧရိယာကျယ်ဝန်းသည့် ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတွင်စုဝေးပြီး ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများကို အခါအားလျော်စွာဆောင်ရွက်ပေးရန်။

အခန်း(၁၃)

ရပ်ရွာမိသားစုနှင့်ပုံမှန်ဆက်သွယ်ခြင်း၊ မိသားစုနှင့်ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး

၃၇။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများသည် ကလေးသူငယ်အများစုအတွက် မိသားစုနှင့် ဝေးကွာစဉ် ခေတ္တအုပ်ထိန်းစောင့်ရှောက်သော နေရာများသာဖြစ်သင့်ပါသည်။ အဓိကအားဖြင့် ကလေးသူငယ်တို့အား မိသားစုနှင့်အမြန်ဆုံးပြန်လည်ပေါင်းစည်းပေးရန် အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည် -

- (က) ကလေးသူငယ်တို့အား မိသားစု သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏အသိုင်းအဝိုင်းများက အုပ်ထိန်း စောင့်ရှောက်မှု ပြန်လည်ပေးနိုင်ရန် ဝန်ထမ်းများက အစွမ်းကုန် ကြိုးစားရန်၊
- (ခ) စွန့်ပစ်ခံရသော ကလေးသူငယ်များ၏ မိဘများ၊ မိသားစုများအကြောင်းကို ဂေဟာသို့ ကလေးသူငယ်ရောက်လာချိန်မှစ၍ စုံစမ်းရှာဖွေသင့်ပြီး ဖြစ်နိုင်ပါက မိသားစု ပြန်လည်ပေါင်းဆုံပေးနိုင်ရန် ကြိုးစားဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ဂ) ကလေးမှမိသားစုထံ သွားရောက်လည်ပတ်နိုင်ရေးအတွက် ကုန်ကျမည့်ခရီးစရိတ် များကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ဃ) ကလေးသူငယ်အတွက် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း၊ ဥပဒေနှင့်အညီ ကိုင်ဆောင် သင့်သော ကတ်ပြားတစ်မျိုးမျိုးရရှိရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (င) ဂေဟာသို့ကလေးသူငယ် စတင်ရောက်ရှိသည့်အချိန်မှစ၍ မိသားစု/ဆွေမျိုး သားချင်းများနှင့် ပြန်လည်ပူးပေါင်းပေးရေးအစီအစဉ်ကို ဝန်ထမ်းများက ကလေးသူငယ်များအတွက် ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (စ) ကလေးသူငယ်တို့အား မိသားစုနှင့် ပြန်လည်ပေါင်းစည်းပေးခြင်း၊ ရပ်ရွာအတွင်း ပြန်လည်ဝင်ဆံ့လာနိုင်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်မှ မိသားစု၊ ရပ်ရွာသို့ဦးစွာ သွားရောက်တွေ့ဆုံထားရမည်ဖြစ်ပြီး လိုအပ်သော နှစ်သိမ့် ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ပေးရန်နှင့် ကလေးသူငယ်အား ပြန်လည်အပ်နှံပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင်လည်း ပုံမှန်သွားရောက် လေ့လာလည်ပတ်ခြင်းများကို အချိန် အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ဆ) မိသားစုအတွင်း၌ အနိုင်ကျင့်မှုနှင့် လျစ်လျူရှုထားမှုများမရှိကြောင်း သိရှိရပါက အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် ကလေးသူငယ်တို့အိမ်ပြန်နိုင်ရန် အားပေးပံ့ပိုးရန်၊

- (၆) မိဘများ၊ အုပ်ထိန်းသူများနှင့် ဆွေမျိုးများကိုလည်း ကလေးသူငယ်တို့ထံ အလည်အပတ် လာရောက်နိုင်ရေး အားပေးရန်၊
- (၇) မိသားစုတစ်စုထဲမှ ပေါက်ဖွားလာသော လိင်တူသည့်ကလေးသူငယ်များကို ဖြစ်နိုင်ပါက ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတစ်ခုထဲတွင် တစ်ဆောင်ထဲ၊ တစ်ခန်းထဲ အတူတူ ထားပေးရန်၊
- (ည) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများနေထိုင်ရာဒေသမှ ရောက်ရှိလာသော ကလေးသူငယ် များကို ၎င်းတို့၏ဘာသာစကား ပြောနိုင်အောင် ပံ့ပိုးပေးရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းတို့၏ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ဘာသာတရားတို့ကို လိုက်စားခွင့်ရှိအောင် အားပေးရန်၊
- (ဋ) ပြန်လည်အပ်နှံခြင်းအား ဂေဟာကြီးကြပ်မှုကော်မတီမှ ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ဆောင်ရွက်ပြီးကြောင်း အကြောင်းကြားသည့်စာအား ဂေဟာရှိရာ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်လူမှုဝန်ထမ်းရုံးသို့ ပေးပို့ရန်၊
- (ဌ) ကလေးအသစ်ရောက်ရှိလာပါက ရောက်ရှိသည့်အကြောင်းရင်း၊ လာရောက် ပို့ဆောင်သူ၊ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာမှ ထောက်ခံချက်တို့ဖြင့် စနစ်တကျ မှတ်တမ်း တင်ထားရမည်ဖြစ်ပြီး ပြန်လည်အပ်နှံပါက ခိုင်လုံသောအထောက်အထားပါရှိရန် နှင့် လာရောက်ခေါ်ဆောင်သူ၏ ကတိခံဝန်ချက်၊ သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ထောက်ခံချက်တို့ပါရှိရန်၊
- (ဍ) ဂေဟာသို့ဝင်/ထွက်နေသည့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ/အလှူရှင်များအား စနစ်တကျ မှတ်တမ်းထားရှိရမည်ဖြစ်ပြီး ဂေဟာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ထံ လျှောက်ထား၍ လျှောက်ထားသူအားစိစစ်ခြင်းနှင့် ခွင့်ပြုခြင်း/ငြင်းပယ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဎ) ကလေးသူငယ်တို့က မိဘဆွေမျိုးများကို တွေ့လိုလျှင်၊ ကလေးသူငယ်၏ အကျင့် စာရိတ္တနှင့် စည်းကမ်းလိုက်နာမှုပေါ်မူတည်၍ သင့်လျော်သလို စီစဉ်ဆောင်ရွက် ပေးရန်၊
- (ဏ) ကလေးသူငယ်အား ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းပြင်ပရှိ အိမ်နီးချင်းများ၊ ကျောင်းမှ သူငယ်ချင်းများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှသူငယ်ချင်းများနှင့် လွတ်လပ်စွာမိတ်ဆွေဖွဲ့ခွင့် ရှိနိုင်ရေးနှင့် မိသားစု၊ သူငယ်ချင်းများနှင့်လည်း လွတ်လပ်စွာတွေ့ဆုံရှိရေး အတွက်သင့်လျော်သော အချိန်သတ်မှတ်ပေးထားရမည်ဖြစ်ပြီး ဤသို့တွေ့ဆုံခွင့်

မျိုးပေးရာတွင် ကလေးသူငယ်၏ လုံခြုံမှုကိုစိုးရိမ်ရသော အခြေအနေမျိုးမဖြစ်
စေရန်။

အခန်း(၁၄)

အပြုအမူထိန်းကျောင်းပေးခြင်း

၃၈။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများသည် ကလေးသူငယ်များအတွက် အောက်ဖော်ပြပါ
အပြုအမူပြုပြင်ထိန်းကျောင်းမှုများအား ဆောင်ရွက်ပေးရမည် -

- (က) လူမှုရေးနယ်ပယ်တွင် အများလက်ခံသော အနေအထိုင်၊ အပြုအမူမျိုးရှိလာစေရန်
ကလေးသူငယ်တို့အား ညွှန်ကြားဆုံးမပေးရမည်ဖြစ်ပြီး၊ မသင့်လျော်သော အနေ
အထိုင်အပြုအမူများရှိလာပါက ဝန်ထမ်းများက ကလေးသူငယ်အား အကြမ်းဖက်
မှုမပါပဲ အပြုသဘောဆောင်သည့် ပုံစံမျိုးဖြင့်သာ ပြောဆိုဆက်ဆံရန်၊
- (ခ) အောက်ဖော်ပြပါ နည်းလမ်းမျိုးဖြင့် ကလေးသူငယ်၏ အနေအထိုင်၊ အပြုအမူကို
ထိန်းကွပ်ခြင်းအား ရှောင်ကြဉ်ရန် -
  - (၁) ရိုက်နှက်ဆုံးမပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း၊
  - (၂) တစ်ယောက်တည်း အခန်းပိတ်ထားခြင်း၊
  - (၃) တုတ်နှောင်ထားခြင်း၊
  - (၄) ကျောင်းသို့ပေးမသွားခြင်း၊
  - (၅) အစာမကျွေး၊ ရေမတိုက်ဘဲထားခြင်း၊
  - (၆) အိပ်စက်ခွင့်မပေးခြင်း၊
  - (၇) မသင့်လျော်သောအဝတ်အစားများဝတ်ခိုင်းခြင်း၊
  - (၈) ကလေးသူငယ်၏အားနည်းချက်အပေါ် နှိမ့်ချပြောဆို၍ သိမ်ငယ်အရှက်ရ
စေခြင်း၊
  - (၉) ဆေးကုသမှုမပေးဘဲထားခြင်း၊
  - (၁၀) ကလေးအချင်းချင်းအပြစ်ပေးခိုင်းခြင်း၊
  - (၁၁) ရိုင်းပျဉ်စစ်ညှမ်းသော စကားလုံးများသုံး၍ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊
  - (၁၂) ခေါင်းပုံဖြတ်အမြတ်ထုတ်ခြင်း။

- (ဂ) ကလေးသူငယ်များသည် သင့်လျော်သော ထိန်းကျောင်းမှုနှင့်ညွှန်ပြဆုံးမမှုကို ရရှိနိုင်ပြီး၊ စည်းကမ်းချမှတ်ရာ၌ ကလေးသူငယ်တို့၏ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ရင့်ကျက်မှု တိုးတက်ရေးကိုသာဦးတည်ရန်နှင့် ကြောက်ရွံ့ပြီးစိတ်ဒဏ်ရာရရှိခံစားမှု မဖြစ်စေရန်၊
- (ဃ) မည်သည့်အပြုအမူမျိုးသည် မမှန်ကန်ကြောင်း၊ မသင့်လျော်ကြောင်း၊ အများက လက်မခံနိုင်ကြောင်းကို ဝန်ထမ်းများက ကလေးသူငယ်တို့အား နားလည်သဘော ပေါက်အောင် ရှင်းပြပေးရန်၊
- (င) ကလေးသူငယ်၏ အပြုအမူနှင့်ပတ်သက်သော ဝေဖန်ပြောဆိုမှုများကို အခြား ကလေးသူငယ်များနှင့် လူအများရှေ့တွင် မပြုလုပ်ရန်၊
- (စ) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများ၏ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ဝန်ထမ်းများအားလုံး လေ့လာမှတ်သားထားရမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်သည် ကလေးသူငယ်များ အတွက် စံပြုအဖြစ်နေထိုင်ရန်။

အခန်း(၁၅)

ဝင်းခြံဥပစာနှင့် အဆောက်အအုံ

၃၉။ ကလေးသူငယ်များ အန္တရာယ်ကင်းပြီး စိတ်ချလုံခြုံစွာနေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါ အတိုင်းဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည် -

- (က) **ဝင်းခြံဥပစာ** ။ အောက်ပါသတ်မှတ်ချက်များ ပါဝင်သည် -
  - (၁) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများသည် မိမိတို့ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးမည့် ကလေးသူငယ်များ နေထိုင်ရန်အတွက် လုံလောက်သည့် မြေအကျယ် အဝန်း၊ အဆောက်အအုံနှင့် ဆော့ကစားနိုင်ရန်အတွက်လည်း လုံလောက် သောနေရာရရှိနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
  - (၂) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းအတွင်း၌ သန့်ရှင်းသောရေ၊ လျှပ်စစ်မီး သို့မဟုတ် မီးအားပေးစက်၊ စနစ်တကျပြုလုပ်ထားသော မိလ္လာ၊ ရေမြောင်း နှင့် ရေဆိုးစွန့်စနစ်များထားရှိရန်၊
  - (၃) ရေအိုင်၊ ရေကန်၊ နွံ၊ ရေတွင်းစသော အန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သည့် နေရာ များကို ကလေးသူငယ်များ မရောက်ရှိနိုင်စေရန် စနစ်တကျ ခြံဝင်း ခတ်ထားပေးရန်၊

- (၄) ကလေးသူငယ်များကို ခြံဝင်းအတွင်း အန္တရာယ်ကင်းစွာ ထားရှိနိုင်ရန် ခြံစည်းရိုးများကို စနစ်တကျခတ်ထားရန်၊
  - (၅) မသန်စွမ်းကလေးသူငယ်များအတွက် အတားအဆီးကင်းသော ပတ်ဝန်းကျင်များကို စီစဉ်ထားရှိပေးရန်။
- (ခ) **အဆောက်အအုံနှင့်ပရိဘောဂပစ္စည်း။** အောက်ပါသတ်မှတ်ချက်များပါဝင်သည် -
- (၁) အဆောက်အအုံများသည် ခိုင်ခန့်ကောင်းမွန်ပြီး နိုင်ငံတော်၏ ပျမ်းမျှ နေထိုင်မှု အဆင့်အတန်းနှင့်ကိုက်ညီမှုရှိရန်၊
  - (၂) အဆောက်အအုံများတွင် ကလေးသူငယ်များကို လုံခြုံမှုအပြည့်အဝ ပေးနိုင်မည့် စနစ်များကို အသုံးပြုရမည်ဖြစ်ပြီး၊ အခန်းတိုင်းသည် လုံလောက်သည့် အလင်းရောင်နှင့် လေဝင်လေထွက် ကောင်းအောင် လည်းပြုလုပ်ထားပေးရန်၊
  - (၃) အဆောက်အအုံများတွင် လုံခြုံမှု၊ ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် သဘာဝဘေးဒဏ် ခံနိုင်မှု ရှိ/မရှိ နှင့် ကလေးသူငယ်များ၏ လုံခြုံမှုအတွက် စစ်ဆေးသည့် အစီအစဉ်များ ထားရှိ ဆောင်ရွက်ရန်၊
  - (၄) အဆောက်အအုံသည် မသန်စွမ်းကလေးများအတွက် အလွယ်တကူ ဝင်ရောက်သွားလာနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ထားရမည်ဖြစ်ပြီး ပရိဘောဂ ပစ္စည်းများကိုလည်း မသန်စွမ်းကလေးများ လက်လှမ်းမီ လွယ်ကူစွာ သုံးစွဲနိုင်အောင် စီမံထားရှိပေးရန်၊
  - (၅) မသန်စွမ်းကလေးများအပါအဝင် ကလေးသူငယ်အားလုံး အချိန်မရွေး အသုံးပြုနိုင်မည့် အိမ်သာ၊ ရေချိုးခန်းတို့ကို စီစဉ်ပေးထားရမည်ဖြစ်ပြီး အိမ်သာနှင့် ရေချိုးခန်းများကို ကျား/မခွဲခြား၍ သီးခြားထားရှိရန်၊
  - (၆) အဝတ်လှန်းရန် အဝတ်တန်းများအလုံအလောက်ထားရှိပေးရန်၊
  - (၇) ကလေးသူငယ်အရေအတွက်နှင့် ကိုက်ညီသည့် အိပ်ခန်းအကျယ်အဝန်း၊ လုံလောက်သည့် အကျယ်အဝန်းရှိသော ထမင်းစားခန်းထားရှိပေးရန်၊
  - (၈) ကလေးသူငယ်များအတွက် အသက်အရွယ်အလိုက် လေ့လာဖတ်ရှုနိုင်သော သူတ/ရသစာအုပ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်များထားရှိနိုင်မည့် စာကြည့်တိုက် တစ်ခုလည်းထားရှိပြီး အချိန်မရွေးဖတ်ရှုနိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊

- (၉) ကလေးသူငယ်တို့၏ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းများ သိမ်းဆည်းရန်အတွက် သော့ခတ်၍ရသော ဝိရိများနှင့် အခါအားလျော်စွာ ကလေးသူငယ်နှင့် ဝန်ထမ်းတို့ သီးသန့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနိုင်ရန် စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်၊ အကျယ် အဝန်းအသင့်အတင့်ရှိသော ရုံးခန်းတစ်ခုကို ဝန်ထမ်းများ၊ ကလေးသူငယ် များအားလုံး အသုံးပြုနိုင်စေရေး စီစဉ်ထားရှိပေးရန်၊
- (၁၀) ဝန်ထမ်းများ၊ ကလေးသူငယ်များနှင့် ၎င်း၏ဧည့်သည်များ အသုံးပြုနိုင်ရန် စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်တို့ပါဝင်သည့် ဧည့်ခန်းထားရှိရန်၊
- (၁၁) ဝန်ထမ်းအိမ်ရာသည်လည်း လုံလောက်သော အကျယ်အဝန်းရှိရမည် ဖြစ်ပြီး၊ သီးသန့်လွတ်လပ်မှုလည်းရှိကာ ဝန်ထမ်းအရေအတွက်နှင့် ကျား/မ နှစ်မျိုးလုံး နေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် အဆင်ပြေအောင် စီစဉ်ပေးရန်၊
- (၁၂) အမှိုက်ခြင်းများကို အဆောက်အအုံအတွင်း/အပြင်၌ထားရှိပေးရန်။

အခန်း(၁၆)

တိုင်တန်းမှုများနှင့် ဥပဒေကြောင်းအရ အကာအကွယ်ပေးခြင်း

၄၀။ ကလေးသူငယ်များသည် မိမိတို့၏ ရပိုင်ခွင့်၊ အခွင့်အရေးများနှင့် တိုင်တန်းမှုများ ပြုလုပ် နိုင်သည့်အချက်အလက်များကို ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းဝန်ထမ်းများက ရှင်းလင်းပြောကြားပေးရ ပါမည်။ ကလေးသူငယ်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ စွပ်စွဲပြောဆိုခြင်း၊ မတရားပြုမူဆက်ဆံခြင်းများ ပေါ်ပေါက်လာပါက အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များကို စနစ်တကျ ချမှတ်ထားရပါမည်။ အမှုအခင်းများဖြေရှင်းပေးရာတွင် ပါဝင်ရမည့် ကဏ္ဍများမှာ -

- (က) ဥပဒေကြောင်းအရ ပြည့်စုံတိကျစွာ တိုင်တန်းမှုပြုလုပ်ရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း အဆင့်ဆင့်များ၊
- (ခ) နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုများကို ကလေးသူငယ်များရရှိစေနိုင် မည့်ညွှန်းပို့သော အစီအစဉ်များ၊
- (ဂ) တိုင်တန်းစွပ်စွဲမှုများကို သေချာစွာဆန်းစစ်သုံးသပ်ပြီး တရားဥပဒေကြောင်းအရ လည်း မှန်မှန်ကန်ကန် အရေးယူဆောင်ရွက်မှု ရှိ/မရှိကို စောင့်ကြည့်ပေးမည့် အမှုအခင်းကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးရေး တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးကို ရွေးချယ်ခန့်ထားရန်

နှင့် စုံစမ်းဖော်ထုတ်၍ သိရှိလာသောအခါ လျော်ကြေးပေးရုံဖြင့် အမှုကြေအေး ခွင့်မျိုးမရှိစေရန်၊

- (ဃ) စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ပြုလုပ်နေစဉ်ကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် ကလေးသူငယ်အား လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုးမှုပေးရန်နှင့် အလွတ်တန်းလေ့လာသူအနေဖြင့်လူမှုဝန်ထမ်း ဦးစီးဌာန/စေတနာ့ဝန်ထမ်း ကလေးသူငယ်ကြီးကြပ်သူအား တာဝန်ပေးခန့်အပ်ရန်၊
- (င) အမှုရင်ဆိုင်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကလေးသူငယ်အား ၎င်းနားလည်နိုင်မည့် အသုံး အနှုန်းဖြင့် ရှင်းလင်းပြောဆိုပေးခြင်း၊ အမှုရင်ဆိုင်စဉ်ကာလအတွင်း ၎င်း၏ သဘောထားအမြင်၊ ခံစားချက်တို့ကို ဆွေးနွေးခြင်းများဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (စ) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတွင် ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံရခြင်း သို့မဟုတ် ဥပဒေနှင့်ရင်ဆိုင်ရမည့် ဖြစ်ရပ်များဖြစ်ပွားပါက သက်ဆိုင်ရာ လူမှု ဝန်ထမ်းရုံးသို့ အမြန်ဆုံးသတင်းပို့၍ ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဆ) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတိုင်းတွင် ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများအား ထင်သာ မြင်သာရှိစေမည့် နေရာတွင် ချိတ်ဆွဲထားရှိရန်။

၄၁။ အမှုကိုဥပဒေကြောင်းအရ ကြားနာစစ်ဆေးနေစဉ်ကာလအတွင်း ကလေးသူငယ်အပေါ်၌ တစ်စုံတစ်ရာသော ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုမရှိစေရန်မှာ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော ဝန်ထမ်း၏ တာဝန်သာဖြစ်သည်။ အမှုအခင်းဖြေရှင်းရေးအစီအစဉ်သည် အောက်ပါဆောင်ရွက်ချက်များ ပါဝင် စေရမည် -

- (က) ကလေးသူငယ်အား မလျော်ကန်စွာ ပြုမူဆက်ဆံမှုရှိပါက ၎င်းအနေဖြင့် မည်သူ အား ပြောဆိုတိုင်တန်းရမည်ကို သိရှိထားစေရန် သေချာစွာ ညွှန်ကြားထားရန်၊
- (ခ) လုပ်ဆောင်မှုတိုင်းသည် ကလေးသူငယ်အား အကာအကွယ်ပေးရန်သာဖြစ်ပြီး ကလေးသူငယ်ကို မှုခင်း၏သားကောင်ဘဝသို့ ရောက်ရှိမသွားအောင် အထူး ဂရုစိုက်ပေးရန်၊
- (ဂ) ကလေးသူငယ်အပေါ်၌ မတရားမှုကျရောက်ကြောင်း သံသယရှိပါက အသေအချာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရမည်ဖြစ်ပြီး၊ စွပ်စွဲခံရသောမတရားမှုပြုသူ၏ အခွင့်အရေးနှင့် ရပိုင်ခွင့်များသည်လည်း စုံစမ်းမှုအဖြေမထွက်မချင်း ဆိုင်းငံ့ထားရန်၊
- (ဃ) ဂေဟာဝန်ထမ်းတစ်ဦးဦးအား ပြင်းပြင်းထန်ထန်စွာစွဲမှုရှိပါက စုံစမ်းမှုအဖြေ မထွက်မချင်း အဆိုပါဝန်ထမ်းကို ယာယီတာဝန်မှ ရပ်စဲထားရန်။

၄၂။ ကလေးသူငယ်များ၏ တိုင်တန်းမှုများကို သေချာနားလည်သဘောပေါက်အောင် ကြိုးစား ပြီး ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း၏ စည်းကမ်းများ၊ CRC ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ချက်ချင်း အရေးယူ ဆောင်ရွက်ပေးရပါမည်။ တိုင်တန်းမှုပြုလုပ်သော ကလေးသူငယ်နှင့် ၎င်း၏တိုင်တန်းမှုကို စောင့်ကြည့်ပံ့ပိုးပေးသော လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန/ စေတနာ့ဝန်ထမ်းကလေးသူငယ်ကြီးကြပ်သူအား ဂေဟာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ တိုင်တန်းမှုကို မည်သို့ဖြေရှင်းနေကြောင်း၊ မည်သည့်အဆင့်သို့ ရောက်ရှိ နေပြီဖြစ်ကြောင်းနှင့် ရလဒ်များကို ပုံမှန်အသိပေးခြင်းမျိုး ရှိရပါမည်။ မသက်ဆိုင်သူများကို သိရှိခွင့်မပေးပဲ အမှုအား လျှို့ဝှက်ပေးထားရမည်။

၄၃။ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ ပြီးဆုံးသွားသည့်အခါ သက်ဆိုင်ရာဌာနများသို့ အမှုအခင်းကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းပေးရေး တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက အစီရင်ခံစာများ တင်သွင်းရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းဌာနများမှ စည်းကမ်းပိုင်းနှင့် ဥပဒေကြောင်းအရ မည်သို့အရေးယူဆောင်ရွက်ရမည်ကို ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချပေး ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း(၁၇)

မွေးစမှ အသက်(၅)နှစ်အရွယ်ကလေးသူငယ်များအား ပြုစုစောင့်ရှောက်မည့် အစီအစဉ်

၄၄။ မွေးစမှအသက်(၅)နှစ်အောက် ကလေးသူငယ်များအား လက်ခံစောင့်ရှောက်ထားသော ဂေဟာများတွင် အောက်ဖော်ပြပါ ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးရမည့် အချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေး ရမည်ဖြစ်ပါသည် -

- (က) ကလေးငယ်များအတွက် ပြုစုစောင့်ရှောက်သူကို တတ်နိုင်သမျှ တစ်ဦးတည်းက ပုံမှန်စောင့်ရှောက်မှုပေးရန်၊
- (ခ) ကလေးတစ်ဦးချင်းစီအတွက် အသက်အပိုင်းအခြားအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးမှုရရှိစေရန် သီးသန့်စောင့်ရှောက်မှုပေးရန်၊
(ဥပမာ - ကစားပေးခြင်း၊ကလေးနှင့်စကားပြောပေးခြင်း၊ ကလေးအား ပွေ့ဖက်ခြင်း)
- (ဂ) ကလေးငယ်များကို အစာအာဟာရကျွေးမွေးခြင်း (နို့တိုက်ခြင်း သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်စာကျွေးမွေးခြင်း)၊ သန့်ရှင်းရေးလုပ်ခြင်းတို့ကို ချက်ချင်းဆောင်ရွက် ပေးရန်နှင့် လုပ်ဆောင်နေစဉ် ကလေးသူငယ်နှင့် ရင်းနှီးနွေးထွေးစွာနေရန်၊
- (ဃ) ကလေးငယ်များကို ပြုစုစောင့်ရှောက်သူမရှိဘဲ တစ်ယောက်တည်းမထားရန်နှင့် ကလေးလက်လှမ်းမှီရာနေရာများတွင် အန္တရာယ်ရှိနိုင်သော အရာဝတ္ထုများ မထားရှိရန်၊
- (င) ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများမှ အလွယ်တကူမြင်နိုင်သော နေရာတွင်ကလေးသူငယ် များအား ထားရှိစောင့်ရှောက်ရန်၊

- (စ) ကလေးငယ်တစ်ဦးချင်းစီအတွက် လုံလောက်သော နေရာထိုင်ခင်းကို သီးသန့်စီစဉ်ပေးရန် (ကလေးကုတင်၊ဖျာ၊ပုခက်)နှင့် အလွယ်တကူ လျှော်ဖွတ်နိုင်သော အခင်းများထားရှိပေးရန်နှင့် ယင်းတို့ကို နေ့စဉ်ပုံမှန်သန့်ရှင်းရေးလုပ်ပေးရန်၊
- (ဆ) ကလေးငယ်များအား ကုတင်၊ ဖျာ၊ ပုခက်အတွင်း အချိန်ကြာမြင့်စွာမထားဘဲ အပြင်သို့ မကြာခဏထုတ်ပေးရန်၊
- (ဇ) ကလေးငယ်၏ အသက်အပိုင်းခြားအလိုက် ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်း၊ ဉာဏ်ရည်ပိုင်း ဆိုင်ရာများ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးမှုရရှိစေရန် လှုံ့ဆော်ပေးနိုင်မည့် သင့်လျော်သော အထောက်အကူပစ္စည်းများ ထားရှိရန်နှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများမှ အသုံးပြု၍ ပြောဆိုဆက်ဆံပေးရန်၊
- (ဈ) ကလေးငယ်တစ်ဦးချင်းစီ၏ အခြေအနေအလိုက် အနားယူအိပ်စက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးရန်၊
- (ည) လမ်းလျှောက်တတ်စအရွယ် ကလေးငယ်များအတွက် မကြာခဏကစားပေးခြင်း၊ ကလေးငယ်နှင့်စကားပြောပေးခြင်း၊ ကလေးအားပေ့ဖက်၍ နွေးထွေးမှုပေးခြင်း များကို ပိုမိုလုပ်ဆောင်ပေးရန်၊
- (ဋ) ကလေးငယ်များ စကားပြောတတ်စေရန် အခေါ်အဝေါ်များ ပီသစွာပြောဆိုနိုင်ရေး လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပေးရန်၊
- (ဌ) ကလေးငယ်များ၏ ကာယ၊ ဉာဏ၊ စာရိတ္တ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေး အတွက် လေ့ကျင့်ပြုစုပျိုးထောင်ပေးရန်၊
- (ဍ) ကလေးငယ်များအား မိမိတို့အသက်အရွယ်အလိုက် လိုအပ်မည့်အာဟာရများကို ကျန်းမာရေးဌာနမှ ချမှတ်ထားရှိသည့် အာဟာရစံနှုန်းများနှင့်အညီ နေ့စဉ် ကျွေးမွေးပေးရန်နှင့် အသက်ခြောက်လအောက် ကလေးငယ်များကို နှစ်နာရီ တစ်ကြိမ် နို့တိုက်ကျွေးရမည်။ အသက်ခြောက်လနှင့် တစ်နှစ်ကြား ကလေးသူငယ်များကို အစာပျော့နှင့် ဖြည့်စွက်အာဟာရတို့ကို (၄)နာရီတစ်ကြိမ် တိုက်ကျွေးရန်၊
- (ဎ) လက်ခံစောင့်ရှောက်ထားသော ကလေးငယ်များကို ရှေးဦးအရွယ် ကလေးသူငယ်များပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး နည်းစနစ်အလိုက် ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ဏ) ကလေးငယ်တစ်ဦးချင်းစီအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးမှုမှတ်တမ်း စနစ်တကျထားရှိပြီး ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဦးတည်လုပ်ဆောင်ပေးရန်၊

- (တ) ကလေးငယ်များအား အနီးကပ်ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ပေးမည့် သူနာပြုဆရာမများ ထားရှိပြီး ကလေးတစ်ဦးချင်းစီအလိုက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုမှတ်တမ်းထားရှိ ရန်နှင့်လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာကျန်းမာရေးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ထ) မွေးစမှအသက်(၂)နှစ်အထိ ကလေးသူငယ်(၃)ဦးလျှင် ပြုစုစောင့်ရှောက်သူ (၁)ဦးနှုန်း၊ အသက်(၂)နှစ်မှ (၃)နှစ်အထိ ကလေး(၅)ဦးလျှင်ပြုစုစောင့်ရှောက်သူ (၁)ဦးနှုန်း၊ အသက်(၃)နှစ်မှ (၅)နှစ်အထိကလေး(၁၀)ဦးလျှင်ပြုစုစောင့်ရှောက်သူ (၁)ဦးနှုန်းဖြင့် စောင့်ရှောက်ပေးရန်၊
- (ဒ) ကလေးငယ်များထားရှိသည့် အဆောက်အအုံကို အခြားအဆောင်များနှင့် သီးခြား ထားရှိရန်၊
- (ဓ) အဆောက်အအုံသည် လေဝင်လေထွက်ကောင်းမွန်ပြီး၊ အလင်းရောင်ကောင်းစွာ ရရှိရန်နှင့် သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှုရှိရေးဆောင်ရွက်ရန်၊
- (န) ကလေးငယ်တစ်ဦးချင်းစီအတွက် အနည်းဆုံးဧရိယာပျမ်းမျှ (၁၈)စတုရန်းပေစီ အကျယ်အဝန်းရှိရန်၊
- (ပ) ကလေးငယ်များ၏ တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးကို အထူးအလေးပေး ဆောင်ရွက် ပေးရန်၊
- (ဖ) ကလေးငယ်တစ်ဦးချင်းစီအလိုက် အဝတ်အထည်၊ အိပ်ယာအသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများကို လုံလောက်စွာနှင့် သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှုရှိစေရေး ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ဗ) အစားအသောက်ချက်ပြုတ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ၊ ကျွေးမွေးသည့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို သန့်ရှင်းသပ်ရပ်စွာထားရှိရန်၊
- (ဘ) ဂေဟာ/ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းသပ်ရပ်ရေးကို အထူးအလေးပေး ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (မ) ကလေးငယ်များအတွက် နေ့စဉ်ကျွေးမွေးမှုနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ ထားရှိရန်၊
- (ဃ) မွေးစာရင်းမရှိသည့် ကလေးများအတွက် ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ရ) ကလေးငယ်အသစ်ရောက်ရှိလာပါက သက်ဆိုင်ရာလူမှုဝန်ထမ်းရုံးများသို့ စာရင်း ပေးပို့ရန်၊
- (လ) ကလေးငယ်များ ပျောက်ဆုံး/သေဆုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ လူမှုဝန်ထမ်းရုံးများသို့ အကြောင်းကြားရန်၊

- (ဝ) စောင့်ရှောက်ထားသော ကလေးငယ်များကို သင့်လျော်သော မိဘများအား တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ မွေးစားခွင့်ပေးရန်၊
- (သ) ကလေးတစ်ဦးချင်းစီအတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု အစီအစဉ်များထားရှိပေးရန်။

ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများ၏အရည်အချင်းများ

၄၅။ မွေးစမှအသက်(၅)နှစ်အရွယ်ကလေးငယ်များကို နည်းစနစ်ကျကျ ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများအနေဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ အရည်အချင်းများနှင့်ညီညွတ်ရမည် ဖြစ်ပါသည် -

- (က) အသက် (၆လမှ၃နှစ်)၊ (၃နှစ်မှ၅နှစ်) အရွယ်ရှိကလေးများအတွက် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနမှဖွင့်လှစ်သော ရှေးဦးအရွယ် ကလေးသူငယ်ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာသင်တန်းသို့ တက်ရောက်ပြီးဖြစ်ရန်၊
- (ခ) အသက်(၁၈)နှစ်မှ (၅၀)နှစ်အတွင်းဖြစ်ရန်၊
- (ဂ) ရှေးဦးသူနာပြုစုနည်းသင်တန်းသို့ တက်ရောက်ပြီး၊ အခြေခံကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ဗဟုသုတရှိရန်၊
- (ဃ) အနည်းဆုံး အခြေခံပညာအလယ်တန်းအောင်အဆင့်ရှိရန်၊
- (င) မြို့နယ်ဆရာဝန်၏ကျန်းမာကြောင်းထောက်ခံစာရှိရန်၊
- (စ) ပြစ်မှုကင်းရှင်းရန်၊
- (ဆ) ကလေးတစ်ဦးချင်းစီအလိုက် ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်း၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုမှတ်တမ်းနှင့် ကျန်းမာရေးမှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ မှတ်တမ်းတင်နိုင်ရေးအတွက် သတင်းပေးပို့နိုင်ရန်။

နိဂုံး

၄၆။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့် ကလေးသူငယ်များပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အကာအကွယ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းများကို ကလေးသူငယ်များအား လက်ခံစောင့်ရှောက်မှုပေးနေသည့် ဌာနဆိုင်ရာများလက်အောက်ရှိ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများ၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများက တည်ထောင်ထားရှိသော ဂေဟာများအနေဖြင့် တိကျစွာလိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများက ကလေးသူငယ်ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ အကာအကွယ်ပေးခြင်းလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် လွယ်ကူချောမွေ့စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ဤစံချိန်စံညွှန်းများကို ထုတ်ပြန် လိုက်သည်။

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန

ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ

- ၁။ အမည်
- ၂။ မွေးသက္ကရာဇ်/အသက်
- ၃။ မွေးရာဇာတိ
- ၄။ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ်(သို့)မွေးစာရင်း
- ၅။ လူမျိုး/ဘာသာ
- ၆။ လိင် (ကျား/မ)
- ၇။ မွေးချင်းမောင်နှမဦးရေ
- ၈။ ကိုယ်တွင်ထင်ရှားသည့်အမှတ်အသား
- ၉။ အရပ်
- ၁၀။ ဆံပင်အရောင်
- ၁၁။ ကိုယ်အလေးချိန်
- ၁၂။ မိဘအမည်
- ၁၃။ မိဘအလုပ်အကိုင်
- ၁၄။ နေရပ်လိပ်စာ
- ၁၅။ ဂေဟာသို့စတင်ရောက်ရှိသည့်နေ့
- ၁၆။ ရောက်ရှိသည့်အကြောင်းအရင်း
- ၁၇။ ဂေဟာသို့လာရောက်အပ်နှံသူအမည်နှင့်တော်စပ်ပုံ
- ၁၈။ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ်
- ၁၉။ ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာအပြည့်အစုံ
- ၂၀။ ကလေးအမျိုးအစား(မိဘမဲ့၊မိမဲ့၊ဘမဲ့၊ဆင်းရဲ)
- ၂၁။ မသန်စွမ်းဂေဟာဖြစ်ပါကမသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစား
- ၂၂။ ဝါသနာပါမှု
- ၂၃။ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ
- ၂၄။ ပညာအရည်အချင်း
- ၂၅။ အတန်းပညာသင်ကြားနိုင်ခြင်းမရှိပါကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာသင်ကြားမှုအခြေအနေ
- ၂၆။ မိဘထံပြန်လည်အပ်နှံပါကအပ်နှံသည့်အကြောင်းအရင်း
- ၂၇။ ပြန်လည်အပ်နှံသည့်နေ့

ကလေးသူငယ်တစ်ဦးချင်းစီအတွက် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်

၁။ အမည် အခြားအမည်ရှိလျှင်

၂။ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ်(သို့မဟုတ်) မွေးစာရင်း

၃။ ကျား/မ ကျား မ

၄။ မွေးသက္ကရာဇ် ရက် လ နှစ်

၅။ စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်ရေးဆွဲသည့်ရက်စွဲ ရက် လ နှစ်

၆။ ကလေးသူငယ်သည် ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းသို့ ရောက်ရှိလာသော အကြောင်းအရင်း

၇။ ကလေးသူငယ်အား မိသားစု သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူ သို့မဟုတ် ဆွေမျိုးသားချင်းများမှ ဆက်လက်စောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ရန် မည်သည့်ဝန်ဆောင်မှုမျိုး လိုအပ်သနည်း။

၈။ (က) ကလေးသူငယ်အတွက် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ၎င်းတို့၏ အကောင်းဆုံး အကျိုးစီးပွားကိုရှေးရှုကာ ပူးပေါင်းဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုများ ပြုလုပ် ရမည်ဖြစ်ပြီး အောက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်ရပါမည် -

- (၁) ကလေးကိုယ်တိုင် (အသက်အရွယ်အရသင့်တော်မှုရှိပါက)၊
- (၂) ကလေးသူငယ်၏ မိဘ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူ (ကလေးအတွက် တာဝန်ယူ ထားသူ)၊
- (၃) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းမှ တာဝန်ရှိသူများ (ဂေဟာမှူး/ကလေးအား အနီးကပ်ပြုစု စောင့်ရှောက်သူ)။

(ခ) ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုများကို စနစ်တကျ မှတ်တမ်းထားရှိရမည် ဖြစ်ပြီး ကလေးသူငယ် နှင့်ပတ်သက်၍ ချမှတ်သည့်အစီအစဉ်များကို ၎င်း၏အသက်နှင့် ရင့်ကျက်မှုကို လိုက်၍ အသိပေးထားရမည်။

၉။ လေ့လာဆန်းစစ်မှုများအပေါ်အခြေခံ၍ ကလေးသူငယ်၏လိုအပ်ချက်များကိုဖော်ပြပါ။

ကျန်းမာရေး - ကလေးသူငယ်၏ ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်း၊ သွားနှင့်ခံတွင်း အခြေအနေ၊ ဖျားနာမှု တစ်စုံတရာ ရှိ/မရှိ၊ မသန်စွမ်းမှုတစ်စုံတရာ ရှိ/မရှိကို ဆန်းစစ်၍ ပံ့ပိုးရန် လိုအပ်သော အချက် များကိုဖော်ပြရန်နှင့် ကလေးအတွက် အထူးအာဟာရ လိုအပ်ချက်ရှိပါသလား၊ ပံ့ပိုးရန် ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုရယူရန်လိုအပ်ပါသလား၊ အသေးစိတ်ဖော်ပြရန် -

ပညာရေး - ကလေးသူငယ်၏ လက်ရှိပညာရေးအခြေအနေ၊ သင်ကြားမှုရယူနိုင်ခြင်း အနေအထား၊ ယခင်ကျောင်းနေခဲ့ဘူးပါက ကလေး၏ပညာရေးမှတ်တမ်းများနှင့် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန်အချက်များ ဖော်ပြရန် -

ကလေးသူငယ်၏ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာ - ကလေးသူငယ်၏ ရှိရင်းစွဲ ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာများကို အခြေခံ၍ကလေး၏ယဉ်ကျေးမှုဘာသာစကား၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ အသိပညာ ဗဟုသုတ၊ မိသားစု/ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားဖော်ပြရန် -

လူမှုဆက်ဆံရေး - ကလေးသူငယ်သည် လူမှုဆက်ဆံရေးအားကောင်းရန် လိုအပ်ချက်များ

မိသားစုနှင့်လူမှုဆက်သွယ်မှုအနေအထား -ကလေးသူငယ်သည် မိသားစု၊ မောင်နှမသားချင်း၊
ဆွေမျိုး/မိတ်ဆွေအသိုင်းအဝန်းနှင့် ဆက်သွယ်မှုအားကောင်းရန် လိုအပ်သည့်အချက်များ

စိတ်ပိုင်းနှင့် အပြုအမူပိုင်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှု - ကလေးသူငယ်သည်စိတ်ပိုင်းနှင့် အပြုအမူပိုင်း
တို့တွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရှိရန် လိုအပ်ချက်များ (ကလေးသူငယ်၏ ဝါသနာ၊ တွေးခေါ်
ရင့်ကျက်မှု၊ လိမ္မာရေးခြားရှိမှု၊ ၎င်း၏ဆန္ဒနှင့်သဘောထားအမြင်)

ကလေးသူငယ်နှင့်ပတ်သက်သည့် အခြားတွေ့ရှိချက်များ -

၁၀။ ကလေးသူငယ်အတွက် မည်သည့်စောင့်ရှောက်မှုမျိုးသည် အသင့်တော်ဆုံးဖြစ်သနည်း?

(ဥပမာ- ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတွင်စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ မိဘရင်းသဖွယ် ယာယီစောင့်
ရှောက်မှုပေးခြင်း (ရေတို/ရေရှည်)၊ တရားဝင်မွေးစားခြင်း)

[Empty box for response]

၁၄။ ကလေးသူငယ်အတွက် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲရာတွင် အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်ဆွေးနွေးတိုင်ပင်၍ သဘောတူညီချက်ရယူခဲ့ပါသည်။

စဉ်	အမည်	တော်စပ်ပုံ	လက်မှတ်

ကလေးသူငယ်တစ်ဦးချင်းစီအတွက် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်အပေါ်

ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း

ရက်စွဲ

၁။ နောက်ဆက်တွဲ(ခ)ပါ ကလေးသူငယ်အတွက် ချမှတ်ထားသော အစီအစဉ်အပေါ် လက်ရှိ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုအခြေအနေ

စဉ်	လိုအပ်သော ဆောင်ရွက်မှု	ဆောင်ရွက် ပြီးစီးမှု ရှိ/မရှိ	ဆောင်ရွက်ခဲ့မှု အခြေအနေ အကျဉ်းချုပ်	ကြာချိန်		မှတ်ချက်
				ခန့်မှန်း	အမှန် တကယ်	

၂။ လေ့လာဆန်းစစ်မှုများအရ ကလေးသူငယ်၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေ (ဥပမာ - ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး၊ စိတ်ပိုင်း၊ ရုပ်ပိုင်းအခြေအနေ)

စဉ်	လေ့လာဆန်းစစ်ချက်	တိုးတက်မှုအခြေအနေ

၃။ ကလေးသူငယ်အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရမည့် လုပ်ငန်းများမှ အကောင်အထည်ဖော်ရန် မဖြစ်နိုင်သေးသည့် အချက်များနှင့် မဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အကြောင်းအရင်းများ

၄။ နောက်တစ်ကြိမ်ကျင်းပမည့်အချိန်

နေ့ရက် -

အချိန် -

နေရာ -

၅။ ကလေးသူငယ်အတွက် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်ကိုရေးဆွဲရာတွင် သဘောထားတူညီမှု မရှိသောအချက်များနှင့် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန်အချက်များ

၆။

ကလေးသူငယ်အတွက် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်အား သေချာစွာလေ့လာသုံးသပ်၍ စီစဉ်မှုပြုလုပ်ခဲ့ပါကြောင်း တာဝန်ယူပါသည်။

လက်မှတ် -----

အမည် -----

ရက်စွဲ -----

ရာထူး/တာဝန်ယူထားသည့် -----

နေရာ